

VADOVYBĖS ATASKAITA UŽ 2025 M.

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

TURINYS

Įvadas	3
Bendrovės valdymas	4
Įmonės struktūra.....	5
Atliekų tvarkymo sistemos organizavimas ir Alytaus regiono atliekų tvarkymo plano įgyvendinimas 2025 metais	6
Atliekų tvarkymo būklė 2025 metais ir komunalinių atliekų tvarkymo apskaita	10
Rūšiuojamasis atliekų surinkimas.....	15
Pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų rūšiuojamasis surinkimas	18
Maisto ir virtuvės atliekų rūšiuojamasis surinkimas.....	21
Tekstilės atliekų rūšiuojamasis surinkimas.....	23
Didelių gabaritų atliekų rūšiuojamasis surinkimas	25
Žaliųjų atliekų rūšiuojamasis surinkimas.....	28
Naudotų higienos reikmenų rūšiuojamasis surinkimas.....	29
Mišrių komunalinių atliekų rūšiuojamasis surinkimas	30
Atliekų apdorojimo įrenginių veikla	32
Pakartotinis naudojimas „TikoTiks“ ir „MAINUKų“ veikla.....	32
Žaliųjų atliekų kompostavimas.....	33
Mechaninio apdorojimo įrenginiai.....	35
Atliekų deginimas	38
Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba.....	39
Atliekų apdorojimo (rūšiavimo) įrenginys.....	41
Alytaus regioninis nepavojingų atliekų sąvartynas.....	42
Inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija	44
Senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūra po uždarymo	45
Monitoringas ir vykdyti tyrimai	46
Atliekų rūšiuojamojo surinkimo sistemos plėtra	49
Atliekų surinkimo ir transporto paslaugų teikimas	52
Transporto veikla	52
Maisto atliekų surinkimas iš juridinių asmenų	52
Rūšiavimo centrų ir kitų atliekų surinkimo aikštelių aptarnavimas.....	53
Atliekų transportavimas į atliekų deginimo įrenginius	54
Komunalinių atliekų surinkimas ir vežimas	54
Gamybinių pakuočių surinkimas	55
Konteinerių įrengimas, remontas ir aptarnavimas	56
Konteinerių remontas ir gedimų šalinimas	56
Konteinerių plovimas, dezinfekavimas ir einamoji priežiūra	56
Paslaugų kontrolės užtikrinimo sistema ir vartotojų kontrolė	57
Strateginio veiklos priemonių plano 2023-2025 m. įgyvendinimas	59
Žmogiškieji ištekliai ir personalo valdymas	61

Finansinė analizė ir atliekų tvarkymo kaštai	63
Rinkliavos administravimo veikla	73
Vietinės rinkliavos mokesčio surinkimas	73
Vietinės rinkliavos priskaičiavimų ir apmokėjimų palyginimas.....	75
Lengvatų, pagal pateiktus dokumentus, taikymas	75
Mokėjimo pranešimų pateikimas elektroniniu būdu.....	76
Ikiteisminis skolų administravimas	77
Ikiteisminio skolų išieškojimo organizavimas	78
teisminis skolų išieškojimas.....	78
Viešieji pirkimai.....	80
Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (cvi is) priemonėmis įvykdyti viešieji pirkimai	80
Viešieji pirkimai iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją (cpi lt).....	81
Mažos vertės pirkimai.....	82
Bendrovės dalyvavimas kitų įmonių vykdomuose viešuosiuose pirkimuose.....	82
Visuomenės švietimas ir aplinkosauginis ugdymas.....	83
Projektų, finansuojamų es lėšomis, įgyvendinimas	87
2026 metų veiklos perspektyvos	97

IVADAS

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui 2025 metai buvo nuoseklaus darbo, pokyčių ir naujų krypčių formavimo metai. Bendrovė užtikrino stabilų regioninės atliekų tvarkymo sistemos veikimą, plėtė paslaugas, stiprino infrastruktūrą ir kartu ieškojo naujų sprendimų, kurie leistų sistemą daryti modernesnę, patogesnę ir efektyvesnę. Šie metai atnešė ne tik tęstinumą, bet ir aiškų judėjimą į priekį.

Svarbiausi 2025 m. darbai ir rezultatai

2025 metais Bendrovė dirbo pagal naują organizacinę struktūrą, rengė 2026–2028 m. veiklos planą ir komunikacijos kryptis, toliau stiprino pagrindines atliekų tvarkymo paslaugas bei užtikrino visos regioninės sistemos veikimą. Buvo išlaikytas stabilus veiklos rezultatas, augo pardavimo pajamos, plėtotos naujos paslaugos, o atliekų tvarkymo infrastruktūra regione veikė nenutrūkstamai. Svarbu ir tai, kad Bendrovė toliau išlaikė finansinį stabilumą, o rinkliavos didėjimą mokėtojams pavyko suvaldyti didinant komercinius srautus ir pajamas iš gamintojų bei importuotojų organizacijų.

Inovacijos ir pokyčiai

2025 metai išsiskyrė ir aktyvia inovacijų paieška. Alytaus mieste pradėtas rakinamų konteinerinių aikštelių projektas, atliekų sudėties analizei pradėtos naudoti dirbtinio intelekto kameros, startavo maisto atliekų prevencijos projektas mokyklose, kuriame taikomos išmaniosios svarstyklės ir dirbtinio intelekto sprendimai. Šie sprendimai sulaukė dėmesio ne tik regione, bet ir Lietuvos mastu, o tai leidžia pasidžiaugti, kad Alytaus RATC išlieka tarp pažangiausių ir inovatyviausių atliekų tvarkymo organizacijų šalyje. Be to toliau buvo stiprinamas skaitmenizavimas – pradėtas aktyvesnis „Power BI“ naudojimas, tobulinama savitarna, skaitmenizuojamas maisto atliekų surinkimas, o į pabaigą artėja sąvartyno apskaitos ir pravažiavimo kontrolės projektas. Taip pat pasinaudojus ES lėšomis įsigytas automobilis MA transportuoti, kuriame integruota konteinerių svėrimo ir higienizacijos įranga, kas užtikrina geresnę paslaugos kokybę ir mažina bendrovės sąnaudas.

Saugumas ir pasirengimas

Po visoje Lietuvoje sustiprėjusio dėmesio gaisrų rizikai, 2025 metais daug dėmesio skirta ir prevencijai. Buvo organizuojamos pratybos, peržiūrėtos vidaus tvarkos, diegiamos papildomos saugumo priemonės, tarp jų ir inovatyvūs termoviziniai sprendimai. Tai svarbus žingsnis stiprinant veiklos saugumą ir sistemos atsparumą.

Iššūkiai ir kryptis į priekį

Kartu 2025 metai aiškiai parodė, kad didžiausi iššūkiai išlieka tose srityse, kurios ir toliau reikalauja daugiausia dėmesio: rūšiuojamojo surinkimo didinime, klientų pasitenkinimo augime, kvapų valdyme ir dar tikslesniame paslaugų bei duomenų valdyme. Nors daugelyje sričių matoma pažanga, akivaizdu, kad vien stabilaus darbo nebepakanka – būtinas spartesnis kokybinis pokytis.

Todėl 2026 metais Bendrovė ir toliau koncentruosis į tai, kas kuria ilgalaikę vertę: didins rūšiuojamąjį surinkimą, stiprins kontrolę ir analitiką, plėtos IT sprendimus, gerins klientų patirtį, ieškos papildomų sprendimų kvapų mažinimui ir sieks, kad pažanga būtų matuojama ne vien formaliais rodikliais, bet ir realiu poveikiu regiono gyventojams, savivaldybėms ir aplinkai.

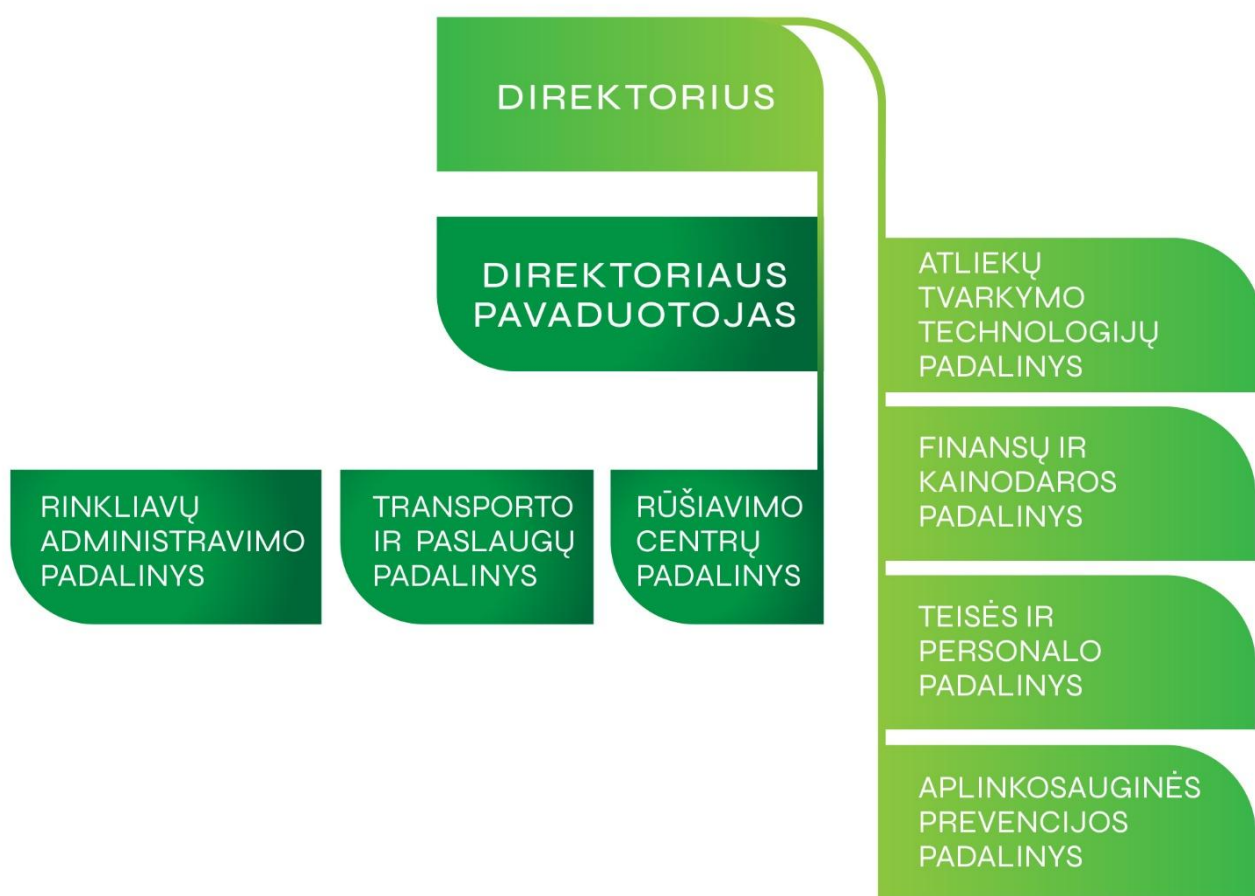
BENDROVĖS VALDYMAS

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras yra regioninė bendrovė, kurios akcininkės yra septynios Alytaus regiono savivaldybės. Toks valdymo modelis užtikrina, kad Bendrovės veikla būtų orientuota į viso regiono atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, savivaldybių bendradarbiavimą ir bendrą strateginių tikslų įgyvendinimą. Bendrovės įstatinis kapitalas sudaro **463 392 Eur** ir yra padalytas į **1 600 paprastųjų vardinių akcijų**, kurių vienos akcijos nominali vertė yra **289,62 Eur**.

Bendrovės akcininkės yra Alytaus miesto savivaldybė, kuriai priklauso **31 proc.** akcijų, Prienų rajono savivaldybė – **15 proc.**, Alytaus rajono savivaldybė – **14 proc.**, Varėnos rajono savivaldybė – **14 proc.**, Druskininkų savivaldybė – **12 proc.**, Lazdijų rajono savivaldybė – **12 proc.**, Birštono savivaldybė – **2 proc.** Toks akcijų pasiskirstymas atspindi savivaldybių dalyvavimą regioninėje atliekų tvarkymo sistemoje ir jų atsakomybę priimant sprendimus dėl Bendrovės veiklos kryptių, investicijų ir paslaugų plėtros.

ĮMONĖS STRUKTŪRA 2025 M.

ATLIEKŲ TVARKYMO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS IR ALYTAUS REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO PLANO ĮGYVENDINIMAS 2025 METAIS

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras septynių Alytaus regiono savivaldybių pavedimu 2025 m. vykdė Alytaus regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriaus funkcijas, organizavo komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, valdė ir eksploatavo regioninę atliekų tvarkymo infrastruktūrą bei teikė komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas pagal savivaldybių pavedimus ir po laimėtų viešųjų pirkimų.

2025 m. organizuojant regioninę atliekų tvarkymo sistemą buvo vadovaujama 2023 m. lapkričio 13 d. Alytaus regiono plėtros tarybos sprendimu Nr. K-55 patvirtintu Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu bei jame nustatytais komunalinių atliekų tvarkymo užduotimis. Komunalinių atliekų tvarkymo sistema regione organizuojama taip, kad kiekvienoje savivaldybėje būtų užtikrintos atliekų surinkimo, rūšiavimo, apdorojimo ir šalinimo paslaugos, leidžiančios įgyvendinti valstybines ir regionines atliekų tvarkymo užduotis.

Taip pat valdė ir eksploatavo Alytaus regiono atliekų tvarkymo infrastruktūrą bei teikė kitas komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas po laimėtų viešųjų pirkimų arba vykdydamas savivaldybių administraciniais aktais ir akcininkų lūkesčių rašte suformuotus pavedimus.

Komunalinių atliekų tvarkymo sistema kiekvienoje savivaldybėje, planuojant įrenginių plėtrą ir pajėgumus, turi būti organizuojama atskirai surenkant atliekas taip, kad būtų įgyvendintos valstybinės užduotys, kurios yra išvardintos 1 lentelėje.

Valstybinių ir regioninių atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimo rezultatai 2025 metais pateikiami 1 ir 2 lentelėse. Jose matyti, kad dalis užduočių buvo įvykdytos, tačiau rūšiuojamojo surinkimo ir sąvartynuose šalinamų atliekų mažinimo tikslai 2025 metais išliko probleminiai.

1 lentelė. Valstybinių užduočių vykdymas 2024-2025 m.

Eil. Nr.	Užduotis	Įgyvendinimo būklė 2024 m.	Įgyvendinimo būklė 2025 m.
1.	Iki 2025 m. padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne mažiau kaip 55 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį).	Pagal senąją skaičiavimo metodiką įvykdyta 67 %, o naująją skaičiavimo metodiką perdirbama 42,45 %, esant surinkimui 67 %	Pagal senąją skaičiavimo metodiką įvykdyta 66,64%, o naująją skaičiavimo metodiką perdirbama 39,99 %, esant surinkimui 66,80 % (kai namudinis kompostavimas skaičiuojamas pagal 2025 metais patvirtintą metodiką)
2.	Iki 2030 m. padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne mažiau kaip 60 proc. susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį).	Netaikoma	Netaikoma
3.	Iki 2030 m. sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne daugiau	Pašalinta sąvartyne 1,45 %	Pašalinta sąvartyne 6,53 %

	kaip 5 proc. visų susidariusių komunalinių atliekų (pagal svorį).		
4.	Komunalinių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas taip, kad skatintų atliekas tinkamai paruošti pakartotinai naudoti ir perdirbti.	Patvirtinti nauji vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai Lazdijų rajono savivaldybės 2024 m. vasario 15 d. sprendimu Nr. 5TS-287, Alytaus rajono savivaldybės 2024 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. K- 62 ir Varėnos rajono savivaldybės 2024 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T-X-309.	Rengiami nauji vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą Druskininkų savivaldybės, kuriuos planuojama tvirtinti 2026 metais.
5.	Savivaldybės visiems komunalinių atliekų turėtojams turi užtikrinti atliekų surinkimo ir rūšiavimo galimybę, aprūpinti priemonėmis, atsižvelgdamos į Atliekų tvarkymo įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus, neimdamos papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų, už atliekų tvarkymą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą.	Užtikrinta bazinė atliekų surinkimo ir rūšiavimo galimybė, tačiau dalyje teritorijų išlieka poreikis plėsti priemonių aprėptį ir optimizuoti aptarnavimo sprendimus.	Užtikrinta bazinė atliekų surinkimo ir rūšiavimo galimybė, tačiau dalyje teritorijų išlieka poreikis plėsti priemonių aprėptį ir optimizuoti aptarnavimo sprendimus.

2 lentelė. Valstybinių komunalinių atliekų tvarkymo užduočių vykdymas 2024-2025 m.

Eil. Nr.	Užduotis	Įgyvendinimo būklė 2024 m.	Įgyvendinimo būklė 2025 m.
1.	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis 2023 m. turi sudaryti ne mažiau kaip 60 proc., 2024 m. – 65 proc., 2025 m. – 70 proc., 2026 m. – 75 proc., 2027 m. – 80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio.	Įvykdyta 67%	Regione neįvykdyta 66,80% Įgyvendinta tik Birštono savivaldybėje 75,13 %
2.	Iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą. Biologines atliekas kompostuojantiems gyventojams gali būti taikomos nuolaidos už komunalinių atliekų tvarkymą.	Įvykdyta 100%	Įvykdyta 100%
3.	Sudaryti galimybę buityje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti.	Įvykdyta 100%	Įvykdyta 100%
4.	Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakytų priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis.	Įvykdyta 100%	Įvykdyta 100%
5.	Iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekoms surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis.	Įvykdyta 100%	Įvykdyta 100%

6.	Iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarancias pavojingasias atliekas (išskyrus baterijų ir akumuliatorių atliekas).	Įvykdyta	Įvykdyta
7.	Užtikrinti, kad gyventojai būtų aprūpinti tinkamomis priemonėmis atliekoms surinkti pagal šiuos minimalius reikalavimus:		
7.1	gyvenamuosiuose daugiabučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikštelėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka;	Įvykdyta	Įvykdyta
7.2	kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku;	Įvykdyta	Įvykdyta
7.3	individualių gyvenamųjų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, įskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku;	Įvykdyta	Įvykdyta
7.4	pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingoms, statybinėms atliekoms surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus buityje susidarantioms tekstilės, pavojingoms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojų užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės);	Neįvykdyta	Neįvykdyta
7.5	iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų;	Numatyta įrengti 3 naujas DGASA aikšteles: Lazdijų rajono savivaldybėje Krosnoje, Prienų rajono savivaldybėje Stakliškėse ir Varėnos rajono savivaldybėje Marcinkonyse. 2024 metais pradėta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės projektavimas ir nupirkta poveikio aplinkai vertinimo bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrų paslaugos.	Numatyta įrengti 3 naujas DGASA aikšteles: Lazdijų rajono savivaldybėje Krosnoje, Prienų rajono savivaldybėje Stakliškėse ir Varėnos rajono savivaldybėje Marcinkonyse. 2025 metais parengtas Stakliškių didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelės projektas ir atliktos poveikio aplinkai vertinimo bei poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūros.
7.6	teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes;	Vykdoma	Vykdoma
7.7	peržiūrėti ir pakoreguoti LR Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos	Įvykdyta	Įvykdyta

	už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklių nuostatas ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą.		
--	--	--	--

Alytaus regione pagrindinis atliekų prevencijos ir tvarkymo tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų paremta regioniniu bendradarbiavimu, būtų visuotinė, prieinama ir atitiktų ilgalaikę atliekų tvarkymo viziją. Plane numatyti tikslai orientuoti į komunalinių atliekų susidarymo prevenciją, rūšiuojamojo surinkimo plėtrą, atliekų tvarkymą susidarymo vietoje, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo didinimą bei šalinimo mažinimą.

Vadovaujantis Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. planu, regione keliami trys pagrindiniai tikslai: skatinti tvarią komunalinių atliekų susidarymo prevenciją, plėsti komunalinių atliekų tvarkymą susidarymo vietoje bei rūšiuojamąjį surinkimą, didinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekius bei mažinti šalinimą. Atliekų prevencija šiame kontekste suprantama kaip kompleksas priemonių, apimančių visuomenės švietimą, informavimą, atsakingą vartojimą ir pakartotinį naudojimą. Didžiausias dėmesys regione skiriamas maisto ir virtuvės, žaliųjų, pakuočių ir antrinių žaliavų bei higienos priemonių atliekų prevencijai.

2025 metais Alytaus regione veikė plane numatyta atliekų tvarkymo infrastruktūra: 20 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių, 7 žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės, mechaninio rūšiavimo linija, biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba, inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija, daiktų mainų punktai, daiktų paruošimo pakartotinai naudoti punktas ir atliekų rūšiavimo aikštelė. 2025 metais buvo tęsiamas atskiras maisto ir virtuvės atliekų surinkimas iš individualių namų, daugiabučių gyventojų, biudžetinių įstaigų ir kitų juridinių asmenų, o Alytaus miesto savivaldybėje visi juridiniai asmenys buvo aprūpinti maisto ir virtuvės atliekų konteneriais ir pradėtas atskiras šių atliekų surinkimas iš visų juridinių asmenų. 2026 metais šią praktiką planuojama plėsti ir kitose Alytaus regiono savivaldybėse.

2025 metais taip pat buvo tęsiamas rūšiuojamasis tekstilės atliekų surinkimas bei naudotų slaugos ir higienos priemonių atskiras surinkimas iš įstaigų, kuriose šios atliekos susidaro. 2025 metų III ketvirtį UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras pradėjo teikti mišrių komunalinių atliekų ir maisto bei virtuvės atliekų surinkimo paslaugas Alytaus rajono savivaldybėje. Visi atliekų turėtojai regione buvo aprūpinti rūšiavimo priemonėmis, o atliekos iš gyventojų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse ir žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse buvo priimamos nemokamai. Taip pat buvo tęsiamas juridinių asmenų aprūpinimas rūšiavimo priemonėmis, o į rūšiavimo centrus ir toliau nemokamai priimamos ne tik pakuočių atliekos, bet ir visos nepavojingosios komunalinės atliekos.

Bendrovės eksploatuojamiems įrenginiams yra gauti visi veiklai reikalingi taršos leidimai arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, o visi padaliniai registruoti Atliekų tvarkytojų valstybės registre. Bendrovė turi pavojingų atliekų tvarkymo licenciją, veterinarinį patvirtinimą, suteikiantį teisę biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba tvarkyti trečios kategorijos šalutinius gyvūninius produktus, taip pat yra įsidedusi aplinkos ir kokybės vadybos sistemas pagal LST EN ISO 14001:2015 ir LST EN ISO 9001:2015 standartus. Sertifikatai galioja iki 2026 m. spalio 31 d. Bendrovė taip pat yra įrašyta į atliekų tvarkytojų, turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, sąrašus pagal vykdomas veiklas.

ATLIEKŲ TVARKYMO BŪKLĖ 2025 METAIS IR KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO APSKAITA

2025 metais Alytaus regione susidarė ir buvo sutvarkyta 69 420 tonų komunalinių atliekų. Iš jų 4 529,99 t, arba 6,53 proc., buvo pašalinta nepavojingų atliekų sąvartyne, o likusi dalis buvo paruošta naudoti pakartotinai, perdirbta, panaudota energijos gamybai ar sukompostuota. Duomenys apie komunalinių atliekų sutvarkymo būdus Alytaus regione pateikiami 3 lentelėje.

3 lentelė. Komunalinių atliekų apskaita pagal jų sutvarkymo būdus Alytaus regione

Metai		Komunalinių atliekų kiekiai t/metus			
		2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
1	Paruošta naudoti pakartotinai komunalinių atliekų	505	857	930	465
2	Išrūšiuota perdirbti komunalinių atliekų	21 188	18 608	19 238	21 212
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	10 210	17 594	24 256	18 629
4	Sukompostuota įrenginiuose	29 345	25 844	22 898	22 050
5.1	Sukompostuota namų ūkiuose (sena metodika)	8 575	8 575	8 575	8 575
5.2	Sukompostuota namų ūkiuose (nauja metodika)	-	-	-	2 534
6	Pašalinta komunalinių atliekų sąvartyne	9 405	3 959	1 125	4 530
7	Viso komunalinių atliekų	79 228	75 436	77 022	69 420
8	Paruošta naudoti pakartotinai ir perdirbti komunalinių atliekų %	75	71	67	67
9	Perdirbtais gaminiiais ir žaliavomis tapęs atliekų kiekis, %	39,8	41,64	42,45	39,99*
10	Paruošta perdirbti ir panaudoti komunalinių atliekų %	88	95	98,5	93,47

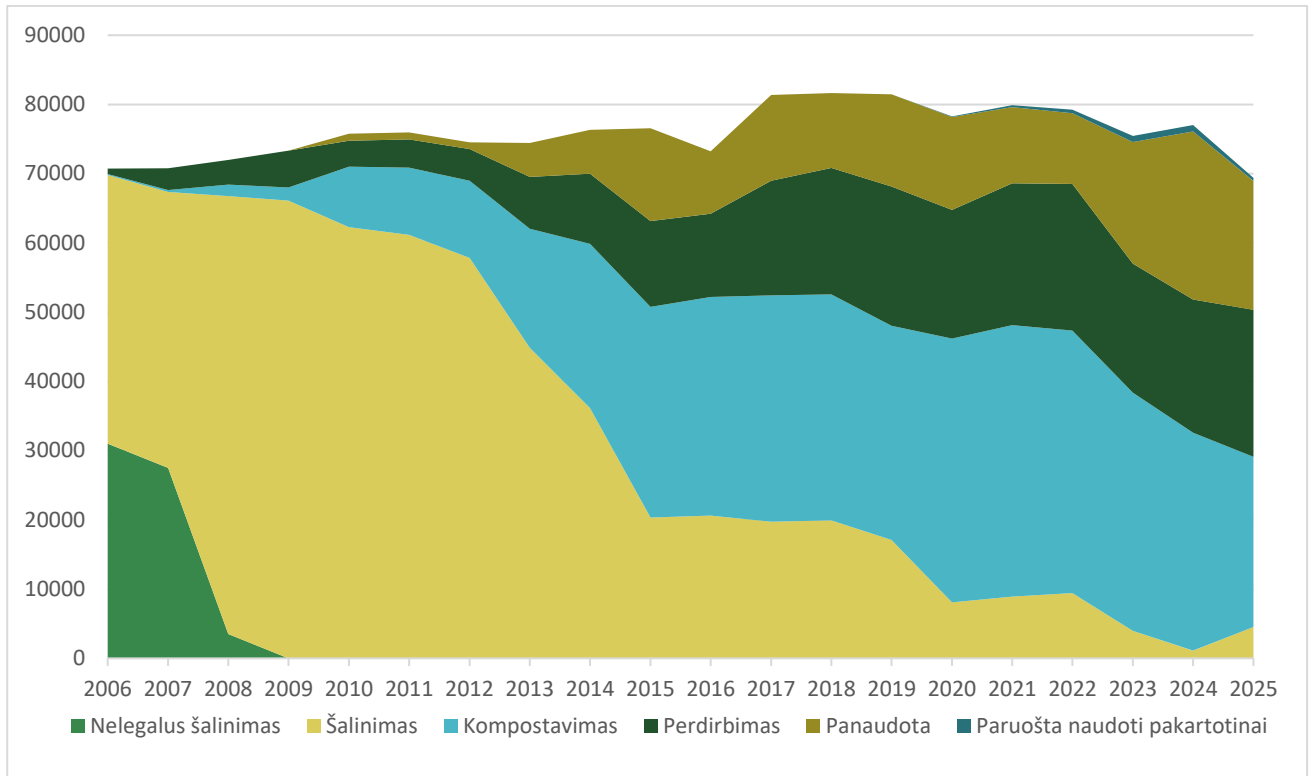
*-namudinis kompostavimas vertinamas pagal naują metodiką.

2025 metais 67 proc. susidariusių komunalinių atliekų buvo paruoštos naudoti pakartotinai ir perdirbti, o 93,47 proc. – paruoštos perdirbti ir panaudoti. Perdirbtais gaminiiais ir žaliavomis tapęs atliekų kiekis sudarė 39,99 proc., namudinį kompostavimą vertinant pagal naują metodiką.

Lyginant su 2024 metais, bendras susidariusių komunalinių atliekų kiekis sumažėjo. Šiam pokyčiui reikšmingos įtakos turėjo namudinio kompostavimo vertinimo metodikos pasikeitimas – 2025 metais šie duomenys apskaityti pagal naują metodiką, todėl dalis rodiklių nėra tiesiogiai palyginami su ankstesniais metais.

2025 m. pakartotinai naudoti paruoštų atliekų kiekio sumažėjimą daugiausia lėmė tekstilės atliekų tvarkymo ir apskaitos pokyčiai. Išsamesnis paaiškinimas pateikiamas skyriuje „**Pakartotinis naudojimas**“, **„TikoTiks“ ir „Mainukas“ veikla**“

2025 metų duomenys rodo, kad, nepaisant mažesnio bendro komunalinių atliekų kiekio, sąvartyne pašalintų atliekų dalis padidėjo, palyginti su 2024 metais, kai sąvartyne buvo pašalinta tik 1,46 proc. komunalinių atliekų. Tai lėmė tai, kad Aplinkos apsaugos agentūra pakeitė Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą ir nustatė papildomą sąlygą, kad naudojamų perdengimui atliekų metinis kiekis negali viršyti šalinamų atliekų metinio kiekio.

1 pav. Komunalinių atliekų tvarkymo būdų dinamika 2006-2025 metais

Registrų centro duomenimis 2026 metų sausio 1 d. (duomenys išankstiniai) Alytaus regione nuolatinių gyventojų skaičius buvo 167 176. Detali informacija pateikta 4 lentelėje.

4 lentelė. Nuolatinių gyventojų skaičius 2026 m. sausio 1 d.

Savivaldybė	Miestas ir kaimas	Miestas	Kaimas
Alytaus m.	51 142	51 142	0
Alytaus r.	27 090	2 158	24 932
Birštono	4 228	3 078	1 150
Druskininkų	21 023	13 126	7 897
Lazdijų r.	17 662	5 011	12 651
Prienų r.	25 655	9 810	15 845
Varėnos r.	20 376	8 091	12 285
Viso:	167 176	93 294	73 882

Bendrovės duomenimis 2026 metų sausio 1 d. Alytaus regione Namų ūkių skaičius savivaldybėse buvo 96 460. Detali informacija pateikta 5 lentelėje.

5 lentelė. Namų ūkių skaičius 2026 m. sausio 1 d.

Savivaldybės	Individualių namų	Daugiabučių	Viso
Alytaus m.	3 931	23 345	27 276
Alytaus r.	13 107	1 671	14 778
Birštono	1 069	1 414	2 483
Druskininkų	3757	8 504	12 261
Lazdijų r.	9207	2 138	11 345
Prienų r.	10 144	3 707	13 851
Varėnos r.	9 454	5 012	14 466
Viso:	50 669	45 791	96 460

6 lentelė. Atliekų tvarkymo rezultatų palyginimas su Lietuvos ir ES valstybių vidutiniais duomenimis

Metai		Atliekų kiekis kg/gyventojui/metus					
		Alytaus regionas				Lietuva	ES Vidurkis
		2022	2023	2024	2025	2023	2023
1	Surinkta ir perdirbta antrinių žaliavų	129	108	113	127	126	161
2	Sukompostuota	230	199	185	147	86	95
3	Panaudota energijos gamybai ir kitaip panaudota	62	102	142	111	180	129
4	Pašalinta sąvartyne	57	23	6,6	27	74	121
5	Viso komunalinių atliekų	481	437	452	415	446	511

Įvertinus 2025 metais atliktus mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimus matyti, kad antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų kiekis, likęs mišrioje komunalinėse atliekose 2025 metais didėjo apie 4 proc. ir sudarė apie 33,7 proc. t. y. daugiau kaip 7,7 tūkst. tonų. Mišrioje komunalinėse atliekose 2025 metais sumažėjo medienos, įskaitant pakuotes, atliekų ir metalų, įskaitant pakuočių, atliekas. Kitų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis mišrioje komunalinėse atliekose didėjo.

Tyrimų rezultatai rodo, kad MKA dar lieka apie 10 500 tonų biologiškai skaidžių atliekų, tačiau tai yra apie 4000 t mažiau nei 2024 metais.

Mišrioje komunalinėse atliekose 2025 metais tyrimų metu daugiau rasta žaliųjų atliekų ir popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekų. Maisto virtuvės atliekų mišrioje komunalinėse atliekose sumažėjo 4,59 proc.

7 lentelė. Mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimų rezultatai, 2024- 2025 m.

Eil. Nr.	Atskirtos komunalinių atliekų rūšys	Kiekis, t		Dalis , proc.	
		2024	2025	2024	2025
1.	Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	1 482,34	1 890,26	6,07	8,20
2.	Žaliosios atliekos	1 628,57	1 774,55	6,67	7,70
3.	Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	433,01	341,79	1,77	1,48
4.	Biologiškai skaidžios maisto gamybos atliekos	4 849,81	3 517,26	19,85	15,26
5.	Tekstilės atliekos	3 217,12	2 992,91	13,17	12,99
6.	Kitos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos	2 984,09	-	12,22	-
7.	Visos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos	14 594,94	10 516,76	59,74	45,63
8.	Avalynė	-	425,51	-	1,85
9.	Plastikų, įskaitant pakuotes, atliekos	2 659,35	-	10,89	-
10.	Plastikų atliekos	-	1 646,49	-	7,14
11.	PET pakuočių atliekos	258,26	-	1,06	-
12.	Plastikinių (įskaitant PET) pakuočių atliekos	-	1 627,81	-	7,06
13.	Kombinuotų pakuočių atliekos	610,91	614,24	2,50	2,66
14.	Metalų, įskaitant pakuotes, atliekos	558,97	414,18	2,29	1,80
15.	Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	1 251,23	1 229,14	5,12	5,33
16.	Inertinės atliekos (keramika, betonas)	734,44	1 125, 58	3,01	4,88
17.	Kitos atsitiktinai į regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną patekusios, į MBA, MA įrenginį priimtos nepavojingosios atliekos	516,02	-	2,11	-
18.	Atsitiktinai į regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną patekusios, į MBA, MA įrenginį priimtos elektros ir elektroninės įrangos atliekos	235,47	497,76	0,96	2,16
19.	Nešiojamųjų baterijų atliekos (pavyzdžiui, ne daugiau kaip 5 kg sveriančios standartinės baterijos (AA, AAA, C, D ,9V tipo baterijos, mikrobaterijos ("tabletės")), išorinės baterijos ("powerbank"), telefonų baterijos	-	161,86	-	0,7
20.	Mažųjų transporto priemonių baterijų atliekos (pavyzdžiui, ne daugiau kaip 25 kg sveriančios elektrinių paspirtukų, riedžių, dviračių, vienaračių dviračių, mopėdų, motociklų, keturračių baterijos)	-	0	-	0
21.	Kitos baterijų atliekos	-	39,00	-	0,17
22.	Atsitiktinai į regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną patekusios, į MBA, MA įrenginį priimtos baterijų ir akumuliatorių atliekos	67,49	-	0,28	-
23.	Kitos atsitiktinai į regioninį nepavojingųjų atliekų sąvartyną patekusios, į MBA, MA įrenginį priimtos pavojingosios atliekos	215,06	330,85	0,88	1,44
24.	Higienos atliekos	-	2 793,97	-	12,12
25.	Kitos komunalinės ir atsitiktinai į MBA, MA įrenginius (ar kitus atliekų rūšiavimo įrenginius) priimtos nepavojingosios atliekos (kitų nepavojingųjų atliekų rūšies bendras kiekis neturi viršyti 10 proc. viso ištirti paimto ėminio svorio)	2 727,23	1 625,16	11,16	7,05
26.	Bendras mišrių komunalinių atliekų kiekis	24 429,37	23 048,32		

Pakuočių atliekų grynasis kiekis mišriose komunalinėse atliekose 2025 buvo apie 3,3 tūkst., t. y. apie 14,61 proc.

2025 m. apie 175 tonos popierinės pakuotės atliekų, likusių mišriose komunalinėse atliekose, buvo atskirtos ir perdirbtos biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba. Taip pat iš mišrių komunalinių atliekų atskirta 318,25 t metalinės pakuotės atliekų. Ypatingai daug mišriose komunalinėse atliekose lieka plastikinės pakuotės atliekų, kurias perdirbti ekonomiškai nenaudinga, jų perdirbimas sudėtingas ir gamintojų importuotojų organizacijos šių atliekų tvarkymo nefinansuoja. Iš mišrių komunalinių atliekų 2025 metais atskirta 486,87 t plastikinės pakuotės atliekų.

8 lentelė. Grynasis pakuočių atliekų kiekis MKA 2024-2025 m.

Atskirtos komunalinių atliekų rūšys	2024 m.			2025 m.		
	Grynasis pakuočių atliekų kiekis likęs mišriose komunalinėse atliekose, t ir proc.		Atskirta pakuočių, mechaninio rūšiavimo linijoje, t	Grynasis pakuočių atliekų kiekis likęs mišriose komunalinėse atliekose, t ir proc.		Atskirta pakuočių, mechaninio rūšiavimo linijoje, t
Popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekos	518,82	2,12	170,77	661,59	2,87	175
Medienos, įskaitant pakuotes, atliekos	272,79	1,12	neatskirama	215,33	0,93	neatskirama
Plastikų, skaitant pakuotes, atliekos	1675,39	6,86	193,54	-	-	-
Plastikinių, įskaitant PET, pakuočių atliekos	180,78	0,74	-	1 025,52	4,45	486,87
Kombinuotų pakuočių atliekos	427,64	1,75	-	429,97	1,87	-
Metalu, įskaitant pakuotes, atliekos	352,15	1,44	323,76	260,93	1,13	318,25
Stiklo, įskaitant pakuotes, atliekos	788,27	3,23	neatskirama	774,36	3,36	neatskirama
Visas tirtas mišrių komunalinių atliekų kiekis	4 215,85	17,26	688,07	3 367,70	14,16	980,12

2025 metais buvo vykdyti 4 degių atliekų morfologijos tyrimai, siekiant nustatyti degiose atliekose esančių pakuočių kiekį.

2025 m. mišrių komunalinių atliekų sudėties ataskaitos forma buvo pakeista, todėl dalies plastiko atliekų eilučių palyginimas su 2024 m. nėra tiesioginis. Vertinant pokyčius būtina atskirai skirti bendrą plastikų srautą ir pakuočių grynąjį kiekį.

Šie tyrimai parodė, kad beveik pusę ar daugiau nei pusę degių atliekų kiekio sudaro pakuotės. Pagal morfologijos tyrimus atskirais ketvirčiais jos sudarė nuo 43 iki 41 proc. Iš jų didžiąją dalį sudaro plastikinės pakuotės apie 21-26 proc.

Tyrimų rezultatai rodo, kad 2025 m. mišriose komunalinėse atliekose padidėjo popieriaus ir kartono, įskaitant pakuotes, atliekų kiekis, o dalis pakuočių atliekų ir toliau lieka mišriame sraute. Tai rodo ne sistemos išsisėmimą, o tai, kad dalyje atliekų srautų rūšiuojamojo surinkimo priemonių aprėptis, aptarnavimo intensyvumas ir atliekų turėtojų rūšiavimo įpročiai vis dar nėra pakankami.

RŪŠIUOJAMASIS ATLIEKŲ SURINKIMAS

Pagrindinė užduotis regionui ir savivaldybėms atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis 2025 m. turi sudaryti ne mažiau kaip 70 proc. ir iki 2027 m. pasiekti – 80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekio.

Aplinkos apsaugos agentūra 2025 metais parengė Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane savivaldybėms nustatytos užduoties dėl atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų dalies nuo susidariusių komunalinių atliekų kiekio įvykdymo lygio apskaičiavimo metodiką ir parengė informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybėse pildymo ir teikimo GPAIS gaires.

Informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybėje pildymo ir teikimo GPAIS gairėse nustatyta, kad, teikiant informaciją apie biologinių atliekų rūšiuojamo surinkimo užtikrinimą ir kompostavimą jų susidarymo vietoje, savivaldybė turi nurodyti namų ūkius, kuriems savivaldybės išdalino kompostavimo dėžes ir namų ūkių, kurie naudoja savadarbes kompostavimo priemones, skaičius. Į šį skaičių įtraukiami tik tie namų ūkiai, kurie pateikė duomenis, įrodančius, kad namuose kompostuoja biologines atliekas ir pateiktų duomenų pagrindu apskaičiuojant kitų metų rinkliavą buvo pritaikyta savivaldybės numatyta lengvata.

2025 metais dėl šių lengvatų pritaikymo galėjo kreiptis tik 4 Alytaus regiono savivaldybės. Manome, kad toks namudinio kompostavimo vertinimas nėra teisingas, kadangi visi atliekų turėtojai, pagal atliekų tvarkymo taisykles, turi susidariusias atliekas, rūšiuoti ir išrūšiavus perdirbti, nepriklausomai nuo to ar savivaldybės pasitvirtinusios vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą nuostatus su galimybe gauti lengvatą kompostuojant biologines atliekas ar ne.

Be to, ES komunalinių atliekų užduoties skaičiavimo metodika leidžia be įrodymų vertinti namudinį kompostavimą, jeigu namudinio kompostavimo metu sukompustuojama ne daugiau kaip 5 proc. susidariusių komunalinių atliekų.

2025 m. atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis buvo vertinamas dviem variantais t. y. pagal senąją namudinio kompostavimo vertinimo metodiką ir naująją namudinio kompostavimo vertinimo metodiką.

2025 metais atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis regione sudarė 66,80 proc. vertinant namudinį kompostavimą pagal naująją metodiką.

Vertinant pagal senąją metodiką 2025 m. atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų sudarė 69,46 proc. Šiuo atveju užduoties neįgyvendintų tik Alytaus miesto ir Varėnos rajono savivaldybės.

Vertinant rūšiuojamuoju būdu surinktų atliekų perdirbimo galimybę vadovaujantis vokiečių metodika, Alytaus regionas, esant tokiam rūšiuojamojo surinkimo procentui, valstybinių perdirbimo užduočių įgyvendinimą gali užtikrinti tik 39,99 proc., kai namudinis kompostavimas vertinamas pagal naująją metodiką ir 42,55 proc., kai namudinis kompostavimas vertinamas pagal senąją metodiką.

Valstybiniame ir regioniniame planuose nustatytos rūšiuojamojo surinkimo užduotys 2025 m. įgyvendinta tik vienoje savivaldybėje- Birštono savivaldybėje. Išsamūs duomenys pateikti lentelėje. 9 lentelėje.

9 lentelė. Rūšiuojamojo atliekų surinkimo pokytis 2024-2025 m.

Rūšiuojamojo surinkimo vertinimas 2024-2025m, namudinį kompostavimą vertinant pagal senąją metodiką					Rūšiuojamojo surinkimo vertinimas 2024-2025 m, namudinį kompostavimą vertinant pagal naująją metodiką			
Savivaldybė	2024 m. rūšiuojamojo surinkimo proc.(pagal seną metodiką)	2025 m. rūšiuojamojo surinkimo proc.(pagal seną metodiką)	2024-2025 m. pokytis+/- (pagal seną metodiką)	Užduotis įgyvendinimas 2025 m. (pagal seną metodiką)	2024 m. rūšiuojamojo surinkimo proc.(pagal naują metodiką)	2025 m. rūšiuojamojo surinkimo proc.(pagal naują metodiką)	2024-2025 m. pokytis+/- (pagal naują metodiką)	Užduotis įgyvendinimas 2025 m. (pagal naują metodiką)
Alytaus m.	63,60	64,82	1,23	-5,18	63,99	65,16	1,16	-4,84
Alytaus r.	69,42	71,25	1,83	1,25	64,15	66,15	2,01	-3,85
Birštono	73,93	75,91	1,98	5,91	73,06	75,13	2,06	5,13
Druskininkų	69,43	70,72	1,29	0,72	68,59	69,89	1,31	-0,11
Lazdijų r.	68,12	71,86	3,74	1,86	61,66	66,21	4,55	-3,79
Prienų r.	69,69	71,28	1,59	1,28	65,83	67,58	1,74	-2,42
Varėnos r.	68,01	69,16	1,15	-0,84	62,40	63,49	1,09	-6,51
Regiono	67,80	69,46	1,66	-0,54	65,06	66,80	1,74	-3,20

2025 m. Alytaus regione atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų dalis sudarė 66,80 proc., kai siektinas rodiklis buvo 70 proc. Užduotį iš savivaldybių įgyvendino tik Birštono savivaldybė, o kitose savivaldybėse išliko skirtingo dydžio atotrūkis iki nustatyto tikslo. Tai rodo, kad vien esamų priemonių nepakanka, todėl 2026 m. didžiausias dėmesys bus skiriamas toms sritims, kurios turi didžiausią įtaką rodiklio augimui – maisto atliekų, tekstilės ir kitų rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekių didinimui, priemonių aprėpties plėtrai ir kontrolės stiprinimui.

Norint įgyvendinti užduotis ir 2027 m. pasiekti 80 proc. rūšiuojamąjį surinkimą, kasmet susidarymo vietoje sukompostuotų ir rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekis turi augti 5 proc.

Ypatingai rūšiuojamojo surinkimo apimtys turi būti didinamos Varėnos rajono (11,52 proc.), Alytaus miesto (9,85 proc.), Alytaus rajono (8,85 proc.), Lazdijų rajono (8,79 proc.), Prienų rajono (7,42 proc.), ir Druskininkų savivaldybėje (5,11 proc.).

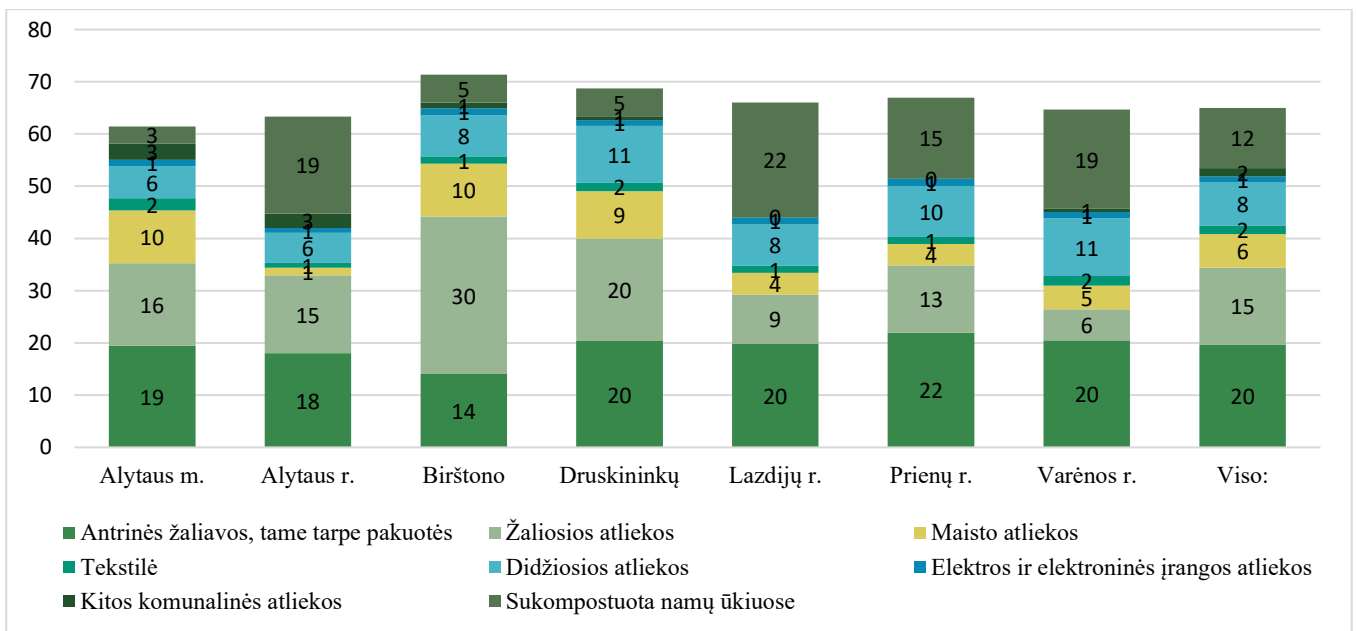
Atsižvelgiant į tai, 2026 metais šioms savivaldybėms turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, siekiant didinti rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekį (maisto/virtuvės atliekos, antrinės žaliavos tame tarpe pakuotės, tekstilės atliekos ir kitos) ir taip mažinant mišrių komunalinių atliekų kiekį.

Atskiro rūšiuojamojo surinkimo 2025 m. vertinimo rezultatai pateikti 10 lentelėje.

10 lentelė. Atskiro rūšiuojamojo surinkimo rezultatai 2025 m.

Atliekos pavadinimas	Bendras susidariusių atliekų kiekis pagal medžiagas		VAPTP užduoties vykdymas	
	t	%	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis, t	Dalis nuo bendro susidariusių atliekų kiekio, %
Metalų atliekos	928,87	1,34	513,99	55%
Stiklo atliekos	6 223,50	8,96	4 995,02	80%
Plastikų atliekos	5 810,53	8,37	2 537,67	44%
Popieriaus ir kartono atliekos	3 614,58	5,21	1 724,62	48%
Kartu surinktos kelių medžiagų antrinės žaliavos, įskaitant pakuočių atliekas	5 191,14	7,48	5 191,14	100%
Biologinės atliekos	21 908,05	31,56	16 616,16	76%
Biologinės atliekos, sukompostuotos susidarymo vietoje	2 534,00	3,65	2 534,00	100%
Medienos atliekos	1 370,93	1,97	1 029,82	75%
Tekstilės atliekos	4 476,90	6,45	1 056,53	24%
Elektros ir elektroninės įrangos atliekos	1 289,34	1,86	791,50	61%
Baterijos ir akumuliatoriai	211,13	0,30	10,61	5%
Didelių gabaritų atliekos	8 695,65	12,53	8 695,65	100%
Mišrios komunalinės atliekos	23 048,32	33,20	23 048,32	100%
Kitos komunalinės atliekos	7 165,37	10,32	674,97	9%
Iš viso	69 420	100	46 372	67%

Valstybiniame ir regioniniame planuose nustatytos rūšiuojamojo surinkimo užduotys 2025 m. įgyvendinta tik 1 savivaldybėje (2 pav.).

2 pav. Rūšiuojamuoju būdu surinkti komunalinių atliekų kiekiai savivaldybėse, proc. Faktiniai duomenys

Sukompostuotų atliekų susidarymo vietoje rūšiuojamojo surinkimo apimtys 2025 m. regione išaugo tik 1,74 proc.

Norint įgyvendinti užduotis ir 2027 m. pasiekti 80 proc. rūšiuojamąjį surinkimą, kasmet susidarymo vietoje sukompostuotų ir rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekis turi augti 5 proc.

Nors regione atliekų turėtojams sudaryta bazinė galimybė naudotis mišrių komunalinių, pakuočių, stiklo, maisto ir kitų atliekų surinkimo priemonėmis, 2025 m. duomenys rodo, kad dalyje savivaldybių išlieka poreikis didinti priemonių aprėptį, tikslinti konteinerių talpas ir aptarnavimo dažnumą bei optimizuoti kolektyvinių aikštelių apkrovimą. Tai ypač aktualu tankiau apgyvendintose teritorijose ir tose savivaldybėse, kuriose rūšiuojamojo surinkimo rodikliai išlieka žemesni už siektinus.

2026 m. numatoma tikslinti priemonių apimtį pagal faktinius 2025 m. atliekų srautus, savivaldybių atotrūkį iki užduočių ir nustatytas problemines vietas, prioritetą skiriant maisto atliekų surinkimo plėtrai, tekstilės srautui ir rūšiuojamojo surinkimo priemonių prieinamumui.

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ IR ANTRINIŲ ŽALIAVŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

2025 metais Alytaus regione buvo toliau plėtojama pakuočių atliekų ir antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo sistema. Per metus įsigyta 1 452 vnt. 240 litrų talpos pakuočių atliekų konteinerių, 390 vnt. 1 100 litrų talpos pakuočių atliekų konteinerių ir 500 vnt. 120 litrų talpos stiklo atliekų konteinerių. Iš viso per 2025 metus gyventojams ir įmonėms buvo pastatyti 2 578 rūšiavimo konteineriai. Iš jų gyventojams pastatyti 1 616 vnt. pakuočių atliekų surinkimo konteinerių ir 962 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteinerių, o įmonėms – 239 vnt. pakuočių atliekų ir 112 vnt. stiklo atliekų rūšiavimo konteinerių.

Rūšiavimo konteinerių kiekiai regiono savivaldybėse pateikti 11 lentelėje.

11 lentelė. Rūšiavimo konteinerių kiekiai regiono savivaldybėse 2025 m.

Savivaldybė	Kolektyviniai konteineriai, vnt.				Individualių namų valdų konteineriai		Įmonių konteineriai			
	Stiklas	Popierius	Plastikas	Plastikas Metalas Popierius	Plastikas Metalas Popierius	Stiklas	Stiklas	Popierius	Plastikas	Plastikas Metalas Popierius
Alytaus m.	172	172	172	0	3804	3322	189	36	32	847
Alytaus r.	434	82	85	516	8888	8369	186	18	19	363
Birštono	69	33	34	38	763	684	50	6	5	141
Druskininkų	133	113	112	64	3164	3011	206	0	0	290
Lazdijų r.	385	77	78	280	7703	7671	179	0	0	426
Prienų r.	268	112	117	176	7390	6787	170	16	13	523
Varėnos r.	199	72	72	215	5885	5480	186	0	0	290
Iš viso	1 660	661	670	1 289	37 597	35 324	1 166	76	69	2 880

2025 m. lyginant su 2024 m. rūšiuojamojo surinkimo sistema surinkta 107 t daugiau antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų. Iš gyventojų surinktų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, padidėjo 291 t, iš juridinių asmenų surenkamų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis sumažėjo 610 t, užstato sistema surenkamas pakuočių atliekų kiekis sumažėjo 5 t (12 lentelė).

12 lentelė. Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, surinkimas įvairiomis priemonėmis ir kiekiai, t

Savivaldybė	Iš gyventojų (individualūs, varpeliai)		Juridiniai asmenys		Didelių gabaritų atliekų aikštelės		Taromatai		ARATC Rūšiavimo linija		VISO	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Alytaus m.	2 083	2 149	976	568	413	434	649	653	277	384	4 397	4 188
Alytaus r.	1 888	1 951	117	99	214	230	45	41	147	194	2 411	2 516
Birštono	293	312	138	133	76	105	58	56	32	43	597	650
Druskininkų	1 354	1 392	367	274	340	288	255	252	131	174	2 447	2 380
Lazdijų r.	1 253	1 280	27	28	157	221	124	132	91	115	1 653	1 777
Prienų r.	1 872	1 936	163	118	428	381	165	171	128	170	2 755	2 776
Varėnos r.	1 284	1 296	77	43	148	226	203	189	103	139	1 815	1 893
Viso:	10 026	10 317	1 865*	1 265*	1 776	1 886	1 499	1 494	908	1 220	16 074	16 181

*-Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų kiekiai be prekybos centrų. Duomenys nerinkti atsižvelgiant į Aplinkos ministerijos raštą Alytaus regiono plėtros tarybai

Iš gyventojų surinktų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, padidėjo 291 t, iš juridinių asmenų surenkamų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis sumažėjo 610 t, kadangi 2025 metais, nevertinti prekybos centrų kiekiai, remiantis Aplinkos ministerijos raštu, kuriame nurodyta, kad savivaldybės negali iš subjektų reikalauti teikti informaciją apie jų surinktus ir sutvarkytus atliekų kiekius ir šių sutvarkytų atliekų kiekius įtraukti savivaldybėms nustatytų komunalinių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymą, jei savivaldybės tam neturi teisinio pagrindo. Tokio principo užtikrinimas numatytas ir aplinkos apsaugos agentūros parengtoje Metodikoje.

Užstato sistema surenkamas pakuočių atliekų kiekis neženkliai sumažėjo 5 t.

Antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, daugiau buvo surinkta didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse apie 110 tonų ir 312 t daugiau antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių, atskirta mechaninio rūšiavimo linijoje.

2025 m., kaip matyti iš 13 lentelėje pateiktų duomenų, vidutiniškai regione atliekų išrūšiuota daugiau nei praėjusiais metais tiek individualių, tiek daugiabučių namų gyventojai.

13 lentelė. Išrūšiuotų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų kiekis, tenkantis vienam namų ūkiui, kg/m.

Savivaldybė	Individualių namų			Daugiabučių			Vidutiniškai		
	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Alytaus m.	157,61	153,87	151,06	64,04	64,38	66,61	77,13	77,04	78,78
Alytaus r.	115,26	121,97	122,94	193,88	200,49	203,34	124,30	130,88	132,03
Birštono	108,94	119,86	149,56	93,59	124,73	107,67	100,34	122,60	125,70
Druskininkų	158,87	140,74	140,64	88,82	102,94	101,59	110,03	114,39	113,56
Lazdijų r.	105,23	113,44	112,14	92,69	104,86	115,99	102,91	111,85	112,87
Prienų r.	134,60	146,88	148,88	116,15	112,43	114,89	129,74	137,78	139,78
Varėnos r.	87,34	91,85	93,08	89,11	86,05	82,96	87,96	89,84	89,57
Iš viso	118,34	123,52	124,66	82,40	86,26	87,37	101,21	105,80	106,95

Individualiuose namuose surenkamas antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis padidėjo 177 t, o daugiabučiuose – 113 t (14 lentelė).

14 lentelė. Išrūšiuotų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis pagal namų ūkius, t

Savivaldybė	Individualūs namai			Daugiabučiai namai			Iš viso regione		
	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Alytaus m.	594,52	588,40	593,80	1 485,63	1494,34	1554,98	2 080,15	2082,74	2148,78
Alytaus r.	1 458,98	1 559,91	1611,37	318,94	328,20	339,78	1 777,92	1888,11	1951,15
Birštono	113,62	125,01	159,88	124,19	167,51	152,24	237,81	292,52	312,12
Druskininkų	567,96	504,43	528,40	730,77	849,22	863,96	1 298,73	1353,65	1392,36
Lazdijų r.	959,56	1 034,61	1032,48	191,50	218,84	247,98	1 151,06	1253,45	1280,46
Prienų r.	1 342,90	1 468,50	1510,25	413,97	403,28	425,88	1 756,87	1871,78	1936,13
Varėnos r.	808,98	858,03	879,98	441,08	425,88	415,79	1 250,06	1283,91	1295,77
Iš viso	5 846,52	6 138,89	6316,16	3 706,08	3887,27	4000,61	9 552,60	10 026,16	10316,77

2025 metais rūšiavimas gerėjo tiek individualiuose, tiek daugiabučiuose namuose beveik visose Alytaus regiono savivaldybėse, išskyrus Lazdijų rajono, kurioje neženkliai sumažėjo antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, surinkimas iš individualių namų, o Varėnos rajono savivaldybėje ir Birštono savivaldybėje - iš daugiabučių namų. Vertinant bendrai surinktus antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų kiekius, pastebima augimo tendencija visose savivaldybėse.

Vienam gyventojui tenkantis išrūšiuotų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis regione padidėjo nuo 94 kg/m. iki 97 kg/m. Labiausiai rūšiuojamojo surinkimo sistema surinktų antrinių žaliavų kiekis sumažėjo Alytaus miesto savivaldybėje – 3 kg/m./gyv. , o padidėjo Birštono savivaldybėje 17 kg/m./gyv. (15 lentelė).

15 lentelė. Visų antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, iš visų šaltinių ir atliekų turėtojų, surinkimas Alytaus regione pagal savivaldybes, t ir vienam gyventojui tenkantis antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kiekis, kg/m.

Savivaldybė	Viso išrūšiuota antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, t			Išrūšiuota antrinių žaliavų, tame tarpe pakuočių atliekų, kg/m./gyv.		
	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Alytaus m.	4 192	4 397	4188	80	85	82
Alytaus r.	2 211	2 411	2516	80	88	93
Birštono	510	597	650	117	137	154
Druskininkų	2 501	2 447	2380	117	115	113
Lazdijų r.	1 555	1 653	1777	84	91	101
Prienų r.	2 600	2 755	2776	99	106	108
Varėnos r.	1 809	1 815	1893	85	87	93
Iš viso	15 378	16 074	16181	89	94	97

MAISTO IR VIRTUVĖS ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

Maisto ir virtuvės atliekų rūšiuojamasis surinkimas 2025 metais buvo vykdomas visose Alytaus regiono savivaldybėse. Miestų ir didesnių gyvenviečių gyventojai yra aprūpinti specialiomis rūšiavimo priemonėmis, skirtomis maisto ir virtuvės atliekoms surinkti, o sistema toliau plėtojama tiek gyventojų, tiek juridinių asmenų segmente. Visose savivaldybėse išaugo individualių namų gyventojams išdalintų rūšiavimo priemonių skaičius (16 lentelė).

16 lentelė. Maisto ir virtuvės atliekų surinkimo priemonės Alytaus regiono savivaldybėse, vnt.

Savivaldybė	Metai	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Iš viso
Individualių konteinerių sk. 120 1	2022	3 462	0	351	1 762	1 152	1 459	982	9 168
	2023	3 567	1260	364	1 775	1 460	1 476	1 013	10 915
	2024	3 677	1280	410	1 790	1 471	1 542	1046	11 216
	2025	4 194	1302	424	1 821	1473	1 580	1 074	11 868
Kolektyvinių konteinerių sk. 0,6-1,3	2022	135	12	23	47	31	34	34	316
	2023	136	12	25	51	31	34	33	322
	2024	137	12	25	64	31	34	33	336
	2025	137	12	25	66	31	34	34	339

17 lentelė. Maisto ir virtuvės atliekų surinkimas Alytaus regiono savivaldybėse, t

Savivaldybė	Gyventojai 2024 m.	Gyventojai 2025 m.	Pokytis, %	Įmonės 2024 m.	Įmonės 2025 m.	Pokytis, %	Viso 2024 m.	Viso 2025 m.	Pokytis, %
Alytaus m.	2093,88	2034,30	-2,84 %	276,30	302,35	9,43 %	2370,18	2336,65	-1,41 %
Alytaus r.	265,50	260,86	-1,75 %	41,47	42,16	1,66 %	306,97	303,02	-1,29 %
Birštono	164,29	169,70	3,29 %	276,04	296,777	7,51 %	440,33	466,477	5,94 %
Druskininkų	642,02	571,64	-10,96 %	530,62	648,558	22,23 %	1172,64	1220,198	4,06 %
Lazdijų r.	351,66	310,02	-11,84 %	28,50	31,323	9,91 %	380,16	341,343	-10,21 %
Prienų r.	496,84	512,75	3,20 %	58,25	62,873	7,94 %	555,09	575,623	3,70 %
Varėnos r.	359,98	335,48	-6,81 %	115,85	152,904	31,99 %	475,83	488,384	2,64 %
Iš viso	4374,17	4194,75	-4,10 %	1327,02	1536,945	15,82 %	5701,19	5731,695	0,54 %

2025 metais Alytaus regione iš gyventojų surinkta 4 194,75 t maisto ir virtuvės atliekų, tai yra 179,42 t, arba apie 4,1 proc., mažiau nei 2024 metais, kai buvo surinkta 4 374,17 t. Didžiausias maisto ir virtuvės atliekų kiekis ir toliau surenkamas Alytaus miesto savivaldybėje – 2 034,30 t, tačiau tai yra 59,58 t mažiau nei 2024 metais. Alytaus rajono savivaldybėje surinkta 260,86 t, Birštono savivaldybėje – 169,70 t, Druskininkų savivaldybėje – 571,64 t, Lazdijų rajono savivaldybėje – 310,02 t, Prienų rajono savivaldybėje – 512,75 t, Varėnos rajono savivaldybėje – 335,48 t.

Lyginant su 2024 metais, maisto ir virtuvės atliekų kiekis didėjo Birštono ir Prienų rajono savivaldybėse, o kitose savivaldybėse fiksuotas mažėjimas. Didžiausias sumažėjimas užfiksuotas Druskininkų savivaldybėje – 70,38 t, Lazdijų rajono savivaldybėje kiekis sumažėjo 41,64 t, Varėnos rajono savivaldybėje – 24,50 t.

18 lentelė. Maisto atliekų rūšiavimas individualiose valdose ir daugiabučiuose

Savivaldybė	2023 m.		2024 m.		2025 m.		MA kiekio pokytis palyginus su 2024 m., t.	
	Individualių namų MA kiekis, t	Daugiabučių MA kiekis, t	Individualių namų MA kiekis, t	Daugiabučių MA kiekis, t	Individualių namų MA kiekis, t	Daugiabučių MA kiekis, t	Individualių namų MA kiekis, t	Daugiabučių MA kiekis, t
Alytaus m.	899,1	922,1	1031,84	1062,04	989,06	1045,24	-42,78	-16,8
Alytaus r.	107,06	24,4	231,44	34,06	233,74	27,12	2,3	-6,94
Birštono	64,45	71,02	71,23	93,06	73,6	96,1	2,37	3,04
Druskininkų	205,24	296,64	257,94	384,08	214,6	357,04	-43,34	-27,04
Lazdijų r.	200,02	85,3	270,06	81,6	258,54	51,48	-11,52	-30,12
Prienų r.	292,66	129,03	347,73	149,11	364,93	147,82	17,2	-1,29
Varėnos r.	121,6	173,44	156,04	203,94	157,16	178,32	1,12	-25,62
Viso:	1890,13	1701,93	2366,28	2007,89	2291,63	1903,12	-74,65	-104,77

2025 m. maisto atliekų surinkimo rodikliai vienam gyventojui rodo skirtingas tendencijas tarp savivaldybių ir būsto tipų. Vertinant individualius namus, didžiausias maisto atliekų kiekis vienam gyventojui 2025 m. fiksuotas Alytaus mieste – 134,19 kg per metus, tačiau, palyginti su 2024 m., čia matomas sumažėjimas 4,29 proc. (nuo 140,20 kg). Taip pat sumažėjimas stebimas Druskininkuose – 13,70 proc. (nuo 79,56 iki 68,66 kg), Lazdijų rajone – 1,58 proc. (nuo 114,32 iki 112,51 kg) ir Varėnos rajone – 3,54 proc. (nuo 107,70 iki 103,89 kg). Tuo tarpu reikšmingas augimas nustatytas Birštone, kur rodiklis padidėjo 45,14 proc. (nuo 73,46 iki 106,62 kg), ir ypač Prienų rajone – net 58,61 proc. (nuo 78,52 iki 124,54 kg), kas yra didžiausias augimas regione. Alytaus rajone taip pat fiksuotas nuosaikus 3,29 proc. augimas (nuo 94,81 iki 97,93 kg).

Butuose situacija buvo kitokia. 2025 m. didžiausias vienam gyventojui tenkantis atskirai surinktų maisto atliekų kiekis fiksuotas Birštone – 39,26 kg, ir čia stebėtas 12,56 proc. augimas (nuo 34,88 kg). Nedidelis augimas taip pat nustatytas Alytaus mieste – 0,46 proc. (nuo 23,77 kg iki 23,88 kg) ir Prienų rajone – 0,22 proc. (nuo 26,99 kg iki 27,05 kg). Tuo tarpu Alytaus rajone butuose surinktų maisto atliekų kiekis sumažėjo 21,71 proc. (nuo 33,86 kg iki 26,51 kg), Lazdijų rajone – 34,48 proc. (nuo 32,86 kg iki 21,53 kg), Varėnos rajone – 8,87 proc. (nuo 35,72 kg iki 32,55 kg), o Druskininkuose – 4,74 proc. (nuo 25,75 kg iki 24,53 kg).

Apibendrinant galima teigti, kad 2025 m. individualių namų segmente pokyčiai yra ryškesni nei butuose – kai kuriose savivaldybėse fiksuojamas ženklus augimas (ypač Prienų r. ir Birštone), o kitose – nuosaikus mažėjimas. (18 lentelė).

19 lentelė. Maisto atliekų kiekis tenkantis gyventojui

Savivaldybė	2023 m.		2024 m.		2025 m.	
	namo gyv./kg per m.	buto gyv./kg per m.	namo gyv./kg per m.	buto gyv./kg per m.	namo gyv./kg per m.	buto gyv./kg per m.
Alytaus m.	121,93	20,33	140,20	23,77	134,19	23,88
Alytaus r.	43,73	23,83	94,81	33,86	97,93	26,51
Birštono	64,39	26,62	73,46	34,88	106,62	39,26
Druskininkų	63,43	21,83	79,56	25,75	68,66	24,53
Lazdijų r.	82,90	34,83	114,32	32,86	112,51	21,53
Prienuų r.	65,42	22,99	78,52	26,99	124,54	27,05
Varėnos r.	79,69	29,61	107,70	35,72	103,89	32,55

Vertinant vienam gyventojui, besinaudojančiam paslauga, tenkantį surinktų maisto ir virtuvės atliekų kiekį, 2025 metais didžiausi rodikliai individualių namų segmente fiksuoti Alytaus miesto, Prienuų rajono ir Lazdijų rajono savivaldybėse, o daugiabučių segmente – Birštono, Varėnos rajono ir Alytaus rajono savivaldybėse. Šie rodikliai rodo, kad maisto atliekų surinkimo efektyvumas savivaldybėse išlieka nevienodas ir priklauso nuo gyventojų įsitraukimo, paslaugos organizavimo intensyvumo bei kontrolės priemonių taikymo.

2025 metais Alytaus mieste pradėta nauja maisto ir virtuvės atliekų surinkimo paslauga įmonėms ir organizacijoms. Laikotarpiu nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. įmonėms buvo pastatyti 329 maisto ir virtuvės atliekų konteineriai, užfiksuoti 625 konteinerių pakėlimai, o bendras surinktų atliekų kiekis siekė 12,86 t. Tai sudaro prielaidas tolesnei šios paslaugos plėtrai kitose regiono savivaldybėse.

Maisto ir virtuvės atliekų surinkimo rezultatams 2025 metais įtakos turėjo kontrolės priemonių aktyvumas ir gyventojų informavimas. 2025 metais atlikta 4 023 mišrių komunalinių atliekų konteinerių patikrinimų, kai 2024 metais jų buvo 8 397, o 520 gyventojų buvo įspėti dėl netinkamo atliekų rūšiavimo. Paslaugų ataskaitoje pažymima, kad 2025 metais nebuvo organizuotos maisto atliekų rūšiavimo akcijos, todėl tai taip pat galėjo turėti įtakos surinkimo rezultatams.

TEKSTILĖS ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

2025 metais Alytaus regione buvo tęsiamas atskiras tekstilės atliekų surinkimas specialiais tekstilės konteineriais. Regione buvo aptarnaujami 155 tekstilės atliekų surinkimo konteineriai. Duomenys rodo, kad tekstilės atliekų surinkimas konteineriais ir toliau augo: 2023 metais surinkta 734 t, 2024 metais – 800 t, o 2025 metais- 812 t. Tekstilės atliekos atskirai renkamos ir rūšiavimo centruose bei kituose atliekų tvarkymo įrenginiuose.

Teisės aktai numato, kad 1000 gyventojų aptarnauti turi būti priskirtas bent vienas tekstilės konteineris. 2025 m. šis rodiklis pasiektas Druskininkų ir Lazdijų r. savivaldybėse, o labiausiai tekstilės konteinerių tinklą plėsti reikia Alytaus m., Alytaus r., Prienuų r. ir Varėnos r. savivaldybėse, kuriose

atitinkamai trūksta ne mažiau kaip 9 (Alytaus m.), 17 (Alytaus r.), 11 (Prienų r.) ir 7 (Varėnos r.) konteinerių.

Alytaus regiono mastu konteineriais surenkamų tekstilės atliekų kiekis augo, tačiau Birštono, Druskininkų ir Varėnos rajono savivaldybėse jis sumažėjo duomenys pateikti 20 lentelėje.

20 lentelė. Tekstilės atliekų surinkimas tekstilės konteineriais savivaldybėse 2022 - 2025 m.

Savivaldybė *	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Regionas
2022 m.	284	6	17	129	21	40	56	554
2023 m.	323	29	29	148	58	65	82	734
2024 m.	367	30	43	153	50	64	92	800
2025 m.	390	35	35	147	55	66	84	812
Pokytis, t	23	5	-8	-6	5	2	-8	72
Pokytis, %	6%	17%	-19%	-4%	10%	3%	-9%	1,5%

* šioje lentelėje pateikti tik tekstilės konteineriuose surinktas kiekis, kiekis surinktas rūšiavimo centruose nepridedamas, papildomai rūšiavimo centruose surinkta 63,163 t. tekstilės atliekų ir 181,312 t tekstilės atliekų ir drabužių pristatė patys atliekų turėtojai į kitus atliekų tvarkymo įrenginius.

Nors tekstilės atliekų surinkimo priemonių tinklas atitinka minimalius reikalavimus, 2025 m. rezultatai rodo, kad dalyje teritorijų esama aprėptis ir aptarnavimo modelis nėra pakankami sklandžiam surinkimui užtikrinti. Todėl bus vertinama galimybė toliau plėsti tinklą, tikslinti konteinerių išdėstymą ir aptarnavimo dažnumą, atsižvelgiant į faktinius surinkimo rezultatus ir konteinerių užsipildymą.

Tekstilės atliekos regione taip pat surenkamos ir visuose rūšiavimo centruose, priimama į daiktų mainų paruošimo naudoti pakartotinai punktą ir mechaninio rūšiavimo įrenginius. 2025 metais visomis priemonėmis tekstilės atliekų surinkta 1056,53 t.

2025 m. tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo konteineriais kiekis pakilo 1,5 proc. palyginus su 2024 m. Bendras atliekų susidarymo srautas padidėjo, mišrioje atliekose tekstilės atliekų kiekis ir toliau didėja – 2025 m. jos padidėjo 8,1 proc. palyginus su 2024 m. 2024 metų buvo 4 113 t., o 2025 metų 4 476 t. duomenys 10 lentelėje.

Norint pasiekti nustatytą rodiklį, būtina toliau plėsti rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklą seniūnijų centruose, rūšiavimo centruose, individualių namų kvartaluose, sodų bendrijose, sudaryti palankias sąlygas drabužių prekyba užsiimantiems asmenims sutvarkyti prekių likučius, skatinti atsakingą drabužių pirkimą ir priežiūrą.

Visoje ES nuo 2025 m. sausio 1 d. nustatytas privalomas atskiras tekstilės atliekų surinkimas, tačiau ES ar nacionalinio lygio sprendimų, kaip tvarkyti surinktą atliekų kiekį, dar nėra priimta.

Tekstilės konteineriais surinktų atliekų dinamika Alytaus regione 2022-2025 m. matyti 20 lentelėje.

21 lentelė. Tekstilės konteineriais surinktų atliekų dinamika Alytaus regione

Metai	2022		2023		2024		2025	
Konteinerių kiekis, vnt.	145		155		155		155	
Surinkta, t	554		734		800		812	
Paruošta pakartotiniam naudojimui, t	47	8,4%	298	40,6%	522	65,3%	105	12,93%
Deginimui, t	507	91,6%	436	59,4%	278	34,8%	707	87,07%

Tolimesnė tekstilės rūšiuojamojo surinkimo plėtra išlieka viena iš prioritetinių. 2025 metų mišrių komunalinių atliekų sudėties tyrimai rodo, kad mišrioje komunalinėse atliekose vis dar buvo apie 2 992,91 t tekstilės atliekų, sudarančių 12,98 proc. mišrių komunalinių atliekų sudėties. Bendrame 2025 metų atskiro rūšiuojamojo surinkimo vertinime tekstilės atliekų srautas sudarė 4 476,90 t, iš kurių atskirai surinkta ir sutvarkyta 1056,53 t, arba apie 24 proc. Tai rodo, kad atskiro surinkimo sistema duoda rezultatų, tačiau didelė tekstilės atliekų dalis vis dar nepatenka į rūšiuojamąjį surinkimą.

DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

2025 metais Alytaus regione didžiųjų atliekų surinkimas buvo vykdomas apvažiavimo būdu, nuo kolektyvinių gyventojų konteinerių aikštelių bei priimant atliekas rūšiavimo centruose. Iš gyventojų apvažiavimo būdu ir nuo kolektyvinių konteinerių aikštelių 2025 metais surinkta 230,95 t didžiųjų atliekų. Palyginti su 2024 metais, kiekis padidėjo 0,26 t, arba 0,11 proc., todėl galima teigti, kad šio srauto apimtys regione iš esmės išliko stabilios.

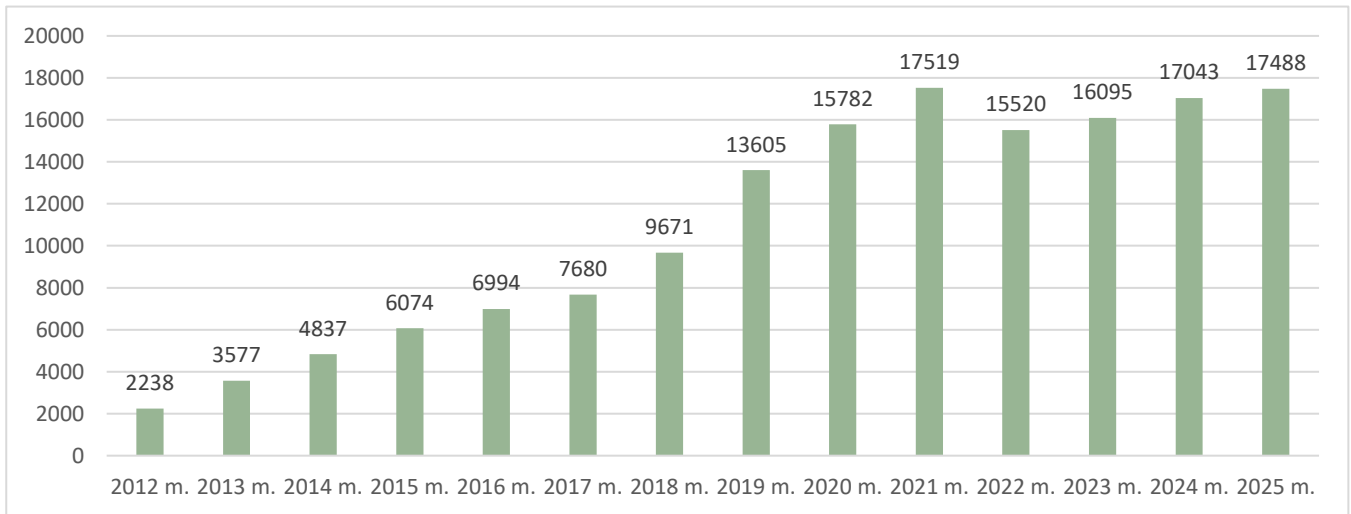
Didžiausias didžiųjų atliekų kiekis iš gyventojų 2025 metais susidarė Alytaus miesto savivaldybėje – 101,86 t, tai sudaro apie 44 proc. viso regiono kiekio. Antroje vietoje buvo Druskininkų savivaldybė, kur surinkta 73,44 t, arba apie 32 proc. viso kiekio, o Lazdijų rajono savivaldybėje – 30,38 t, arba apie 13 proc. Likusiose savivaldybėse šio srauto kiekiai buvo gerokai mažesni.

Vertinant pokytį, palyginti su 2024 metais, didžiausias augimas fiksuotas Druskininkų savivaldybėje – 12,10 t, arba 19,73 proc., taip pat Lazdijų rajono savivaldybėje – 12,08 t, arba 66,01 proc. Alytaus miesto savivaldybėje didžiųjų atliekų kiekis padidėjo 7,18 t, arba 7,58 proc. Tuo tarpu Alytaus rajono savivaldybėje šis kiekis sumažėjo 19,68 t, Prienų rajono savivaldybėje – 7,72 t, Varėnos rajono savivaldybėje – 3,50 t, o Birštono savivaldybėje 2025 metais didžiųjų atliekų iš gyventojų nefiksuota, nes viešąsias teritorijas prižiūri ir šias atliekas sutvarko Birštono miesto tvarkymo tarnyba.

22 lentelė. Didžiųjų atliekų surinkimas apvažiavimo būdu iš gyventojų ir nuo kolektyvinių konteinerių aikštelių 2022 - 2025 m. Alytaus regiono savivaldybėse

Savivaldybė	2023 m. didžiosios atliekos iš gyventojų, t.	2024 m. didžiosios atliekos iš gyventojų, t.	2025 m. didžiosios atliekos iš gyventojų, t.	Pokytis, proc. +/- (lyginant su 2024 m.)
Alytaus m.	80,58	94,68	101,86	7,58%
Alytaus r.	9,54	29,8	10,12	-66,04%
Birštono	0	0,2	0	-100,00%
Druskininkų	82,88	61,34	73,44	19,73%
Lazdijų r.	34,40	18,3	30,38	66,01%
Prienų r.	10,08	9,34	1,62	-82,66%
Varėnos r.	22,14	17,03	13,53	-20,55%
Viso	239,62	230,69	230,95	0,11%

2025 m. Alytaus regiono savivaldybių teritorijose buvo eksploatuojama 20 Rūšiavimo centrų. Priimamos atliekos, prižiūrint ir padedant Rūšiavimo centrų darbuotojams, buvo kruopščiai išrūšiuotos, siekiant kuo daugiau atliekų perdirbti ar panaudoti ir tik netinkamas perdirbti ar kitaip panaudoti – pašalinti. Rūšiavimo centruose priimtų atliekų ir jų apimčių dinamika pavaizduota 7 paveikslėlyje.

7 pav. rūšiavimo centruose priimtų atliekų ir apimčių dinamika, t

Rūšiavimo centruose atliekos iš regiono gyventojų priimamos nemokamai (išskyrus automobilių ardymo atliekas ir šienainio plėvelę) ir netaikant kiekio apribojimo (išskyrus automobilines padangas – limitas 4 vnt.). 2026 metais numatoma pradėti vykdyti mokamą asbesto turinčių atliekų surinkimą.

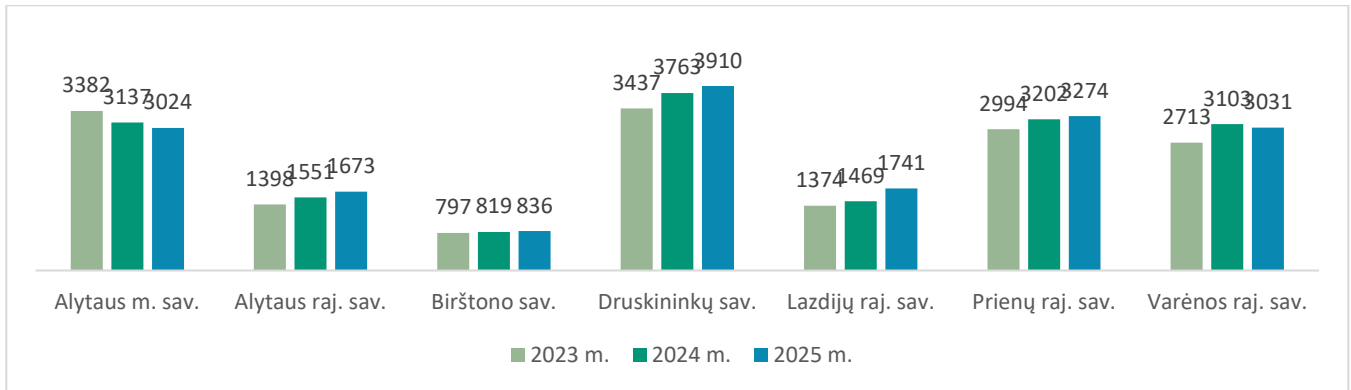
Juridiniams asmenims, esantiems Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro aptarnaujamoje teritorijoje leidžiama naudotis rūšiavimo centrais nemokamai atiduodant komunalinio srauto atliekas, o už nekomunalinio srauto (gamybines, komercines atliekas) reikia mokėti pagal patvirtintus įkainius. Įmonėms iš kitų regionų, už visų atliekų priėmimą (išskyrus pakuotes, metalą ir elektronikos atliekas) taikomas mokestis pagal patvirtintus įkainius.

Daugiausia atliekų 2025 m. buvo pristatyta į Druskininkų rūšiavimo centrą, mažiausią kiekį priėmė Jasauskų rūšiavimo centras, Varėnos r. (8 pav.). Rūšiavimo centruose priimamų atliekų kiekio dinamika 2020-2025 m. matyti 23 lentelėje.

23 lentelė. 2023 m.- 2025 m. rūšiavimo centruose surinktų atliekų kiekiai, t/m.

Rūšiavimo centras	2023 m.	2024 m.	2025 m.	Pokytis, proc.
Alytaus Alovės	1 711	1 597	1 582	-0,95%
Alytaus Putinų	1 671	1 540	1 442	-6,37%
Takniškių	363	472	580	22,82%
Daugų	554	553	577	4,22%
Simno	481	526	516	-1,75%
Birštono	797	819	836	2,10%
Druskininkų	2 165	2 338	2 428	3,83%
Leipalingio	565	606	643	6,13%
Viečiūnų	706	818	839	2,51%
Lazdijų	621	679	856	26,08%
Veisiejų	445	478	505	5,67%
Seirijų	308	312	380	21,78%
Jiezno	272	284	344	21,04%
Balbieriškio	326	362	413	13,97%
Veiverių	501	541	647	19,52%
Prienų	1 896	2 015	1 871	-7,15%

Merkinės	403	465	503	8,22%
Valkininkų	335	502	509	1,34%
Jasauskų	155	219	254	15,83%
Varėnos	1 820	1 916	1 765	-7,89%
Iš viso regione	16 095	17 043	17 488	2,61%

8 pav. 2023 – 2025 m. rūšiavimo centruose surinktų atliekų kiekiai pagal savivaldybes, t

Per 2025 m. pagerėjo didžiųjų atliekų rūšiavimas. Sumažėjo tekstilės atliekų, nes dalis atliekų buvo surinkta miestuose tekstilės surinkimo konteineriais. Išsamų duomenys pateikti 24 lentelėje.

24 lentelė. 2023 m. - 2025 m. Į Rūšiavimo centrus priimtų atliekų kiekiai pagal rūšis, t

Atliekos kodas	Atliekų pavadinimas	2023 m.	2024 m.	2025 m.	Pokytis, proc.
17 06 04	Izoliacinės medžiagos	16	13	13	-0,06%
20 03 07	Didžiosios atliekos	5 514	6 647	7 142	7,44%
16 01 03	Naudotos padangos	573	601	617	2,62%
20 02 01	Biologiškai suyrančios atliekos	584	608	585	-3,89%
20 01 11	Tekstilės gaminiai ir drabužiai	393	63	65	3,27%
15 01 01	Popieriaus ir kartono pakuotės	370	501	433	-13,58%
15 01 02 02	Plastikinės pakuotės	220	292	232	-20,64%
20 01 02	Stiklas	551	583	635	8,96%
15 01 07	Stiklo pakuotės	91	183	175	-4,51%
16 01 19	Plastikai (automobiliniai)	37	27	40	45,61%
20 01 39	Plastikai	212	178	182	2,71%
20 01 40	Metalai	176	188	220	16,86%
17 09 04	Mišrios inertinės statybinės atliekos	6 649	6 472	6 450	-0,35%
20 01 01	Popierius ir kartonas	75	57	25	-55,82%
įvairūs-	Pavojingos atliekos	74	73	71	-2,80%
įvairūs-	Elektronika	557	553	568	2,68%
20 01 38	Mediena	2	3	37	1 005,62%
	Bendras kiekis, t	16 095	17 043	17488	2,61%

Iš 7142 tonų Didžiųjų atliekų buvo atskirta 2516 tonų medienos, kuri buvo susmulkinta, o drožlės perduotos perdirbimui. Iš jų bus pagamintos baldinės plokštės.

Per 2025 metus Rūšiavimo centruose buvo atskirai surinkta ir Bewi Lithuania perduota 33,64 tonos (apie 2240 kubinių metrų tūrio) palaido Polistireninio putplasčio ir 3,04 tonos (apie 2000 kubinių metrų tūrio) sukompaktuoto Polistireninio putplasčio.

Medienos atliekos bei putų polistirolas tvarkomas Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje. 23 lentelėje pateikti duomenys apie sutvarkytus šių atliekų kiekius ir jų pokyčių dinamiką.

25 lentelė. Kompostavimo aikštelėse sutvarkytos medienos atliekos ir putų polistirolas

Atliekų rūšis	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Medienos atliekos	2 596,9	3 211,74	2 516
Putų polistirolas	42,92	47,2	36,68

ŽALIŪJŲ ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

Valstybiniam atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane viena svarbiausių savivaldybėms keliamų užduočių tampa biologinių atliekų tvarkymas jų susidarymo vietoje.

Alytaus regione dėmesys tam skiriamas jau seniai. Siekiant sumažinti biologiškai skaidžių atliekų kiekį mišriose komunalinėse atliekose Alytaus regiono savivaldybių miestų individualių namų gyventojams yra išdalintos žaliųjų atliekų kompostavimo dėžės. Kompostavimo dėžėmis neatlygintinai aprūpinta apie 80 proc. miestų individualių valdų Likusi dalis individualių valdų žaliąsias atliekas kompostuoja pačių įsigytuose arba pasigamintuose kompostavimo įrenginiuose.

Aplinkos apsaugos agentūra 2025 metais parengė Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo plane savivaldybėms nustatytos užduoties dėl atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų dalies nuo susidariusių komunalinių atliekų kiekio įvykdymo lygio apskaičiavimo metodiką ir parengė informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybėse pildymo ir teikimo GPAIS gaires.

Informacijos apie komunalinių atliekų tvarkymo sistemą savivaldybėje pildymo ir teikimo GPAIS gairėse nustatyta, kad, teikiant informaciją apie biologinių atliekų rūšiuojamo surinkimo užtikrinimą ir kompostavimą jų susidarymo vietoje, savivaldybė turi nurodyti namų ūkius, kuriems savivaldybės išdalino kompostavimo dėžes ir namų ūkių, kurie naudoja savadarbes kompostavimo priemones, skaičius. Į šį skaičių įtraukiami tik tie namų ūkiai, kurie pateikė duomenis, įrodančius, kad namuose kompostuoja biologines atliekas ir pateiktų duomenų pagrindu apskaičiuojant kitų metų rinkliavą buvo pritaikyta savivaldybės numatyta lengvata.

Įvertinant 2025 m. namudinio kompostavimo duomenis, vadovaujantis nauja metodika matyti, kad 5 proc. kompostuoja tik dvi Alytaus regiono savivaldybės, t. y. Lazdijų rajono ir Prienų rajono savivaldybės, likusiose namudinis kompostavimas sudaro 2-4 proc. nuo bendro susidariusio komunalinių atliekų kiekio .

2025 m. į žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles buvo priimta 10 466,3 tonos biologiškai skaidžių atliekų (dar 584,75 tonos biologiškai skaidžių atliekų pristatyta ASK tipo konteineriais iš Rūšiavimo centrų). Didžiausią dalį atliekų sudarė biologiškai skaidžios atliekos: lapai, žolė ir medžių šakos.

26 lentelė. 2024 m.- 2025 m. žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėse surinktų atliekų kiekiai, t/m

ŽAKA	2024 m.	2025 m.	pokytis, t
Takniškių	4834,7	6010,9	24%
Birštono	688,2	665,0	-3%
Druskininkų	1887,9	1687,7	-11%
Jiezno	124,8	30,2	-76%
Prienų	1133,7	843,1	-26%
Lazdijų	591,4	660,8	12%
Varėnos	706,5	568,6	-20%
Viso:	9967,1	10466,3	5%

Žaliąsias atliekas pristato miesto viešąsias teritorijas tvarkančios kompanijos, apvažiavimo būdu žaliosios atliekos buvo renkamos iš daugiabučių namų kvartalų, individualių namų savininkai žaliąsias atliekas pristatė patys.

Visų kompostavimo aikštelių neįmanoma pilnavertiškai naudoti kaip apdorojimo įrenginių, kadangi regione yra tik du kompostavimo technikos komplektai, kurie dirba Takniškių technologijų padalinyje ir Druskininkuose esančiose aikštelėse, o iš kitų kompostavimo aikštelių surinktos žaliosios atliekos transportuojamos galutiniam apdorojimui į šias aikšteles.

Planuojama rekonstruoti Prienų kompostavimo aikštelę, įrengiant pastogę ir nuperkant kompostavimo technikos komplektą. Tą padarius pilnavertis kompostavimas vyktų trijose didžiausiose regiono aikštelėse.

NAUDOTŲ HIGIENOS REIKMENŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

Vadovaujantis Alytaus regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano nuostatomis bei atsižvelgiant į Valstybiniame atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plane numatytą priemonę įvertinti poreikį įdiegti atskirą buityje naudotų higienos priemonių surinkimo ir tvarkymo sistemą, kurią 2023-2024 m. turi įgyvendinti Aplinkos ministerija, Alytaus regione 2023 m. liepos 1 d. pradėtas atskiras naudotų higienos reikmenų surinkimas globos įstaigų, vaikų darželių, ligoninių. Siekiant įdiegti šių atliekų atskirą surinkimą buvo pasirašytos sutartys su įstaigomis. Jos aprūpintos konteineriais šioms atliekoms atskirai rinkti. Pasirašytų sutarčių ir surinktų higienos priemonių atliekų kiekiai matyti 24 lentelėje.

27 lentelė. Naudotų higienos priemonių surinkimas regiono savivaldybėse 2023-2025 m.

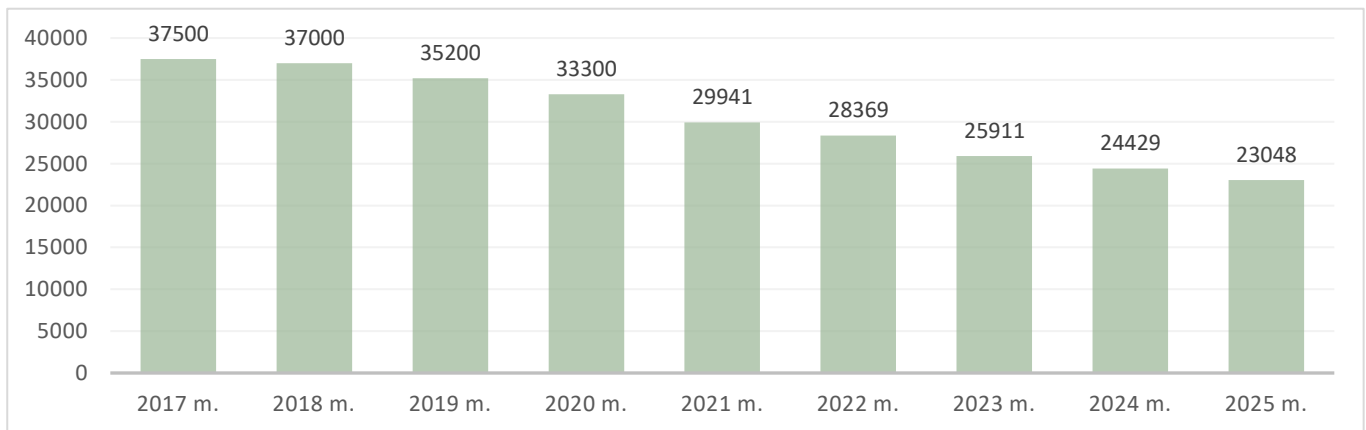
Savivaldybė	Surinktas atliekų kiekis, t		
	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Alytaus m.	52,09	39,28	115,20
Alytaus r.	12,839	13,48	37,10
Birštono	3,565	6,00	17,50
Druskininkų	10,48	18,62	58,73
Lazdijų r.	29,655	24,96	84,28
Prienų r.	31,969	48,86	133,61
Varėnos r.	32,692	36,58	102,44
Iš viso	173,29	187,78	548,86

Tyrimai rodo, kad mišriose komunalinėse atliekose higienos atliekų yra apie 12,12 proc. arba apie 2,7 tūkst. t. Todėl būtinas šių atliekų atskiras surinkimas ir iš gyventojų.

Atskirai surinktos higienos atliekos apdorojamos biologinio apdorojimo įrenginiuose ir po apdorojimo perduodamos į atliekų deginimo įrenginius.

MIŠRIŲ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMASIS SURINKIMAS

Vadovaujantis valstybiniu atliekų prevencijos ir tvarkymo planu, savivaldybėms keliama užduotis didinti rūšiuojamąjį surinkimą ir nuosekliai mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį. 2025 metais Alytaus regiono savivaldybėse surinkta 23 048 t mišrių komunalinių atliekų, tai yra 1 381 t, arba 5,7 proc., mažiau nei 2024 metais, kai buvo surinkta 24 429 t. Mišrių komunalinių atliekų dinamika regione matyti 9 pav.

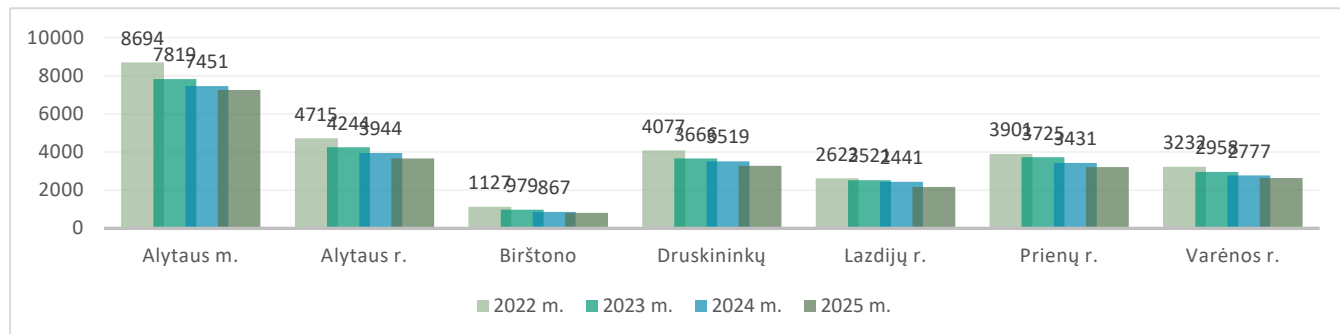
9 pav. Mišrių komunalinių atliekų susidarymo dinamika Alytaus regione, t

2025 metais gyventojų mišrių komunalinių atliekų kiekis regione sumažėjo iki 20 276 t, o įmonių – iki 2 772 t. Didžiausias gyventojų atliekų kiekis susidarė Alytaus miesto savivaldybėje – 6 265 t, mažiausias – Birštono savivaldybėje – 607 t. Vertinant įmonių sektorių, didžiausias kiekis taip pat fiksuotas Alytaus miesto savivaldybėje – 985 t, o mažiausias – Lazdijų rajono savivaldybėje – 79 t.

28 lentelė. Mišrių komunalinių atliekų surinkimas 2022-2025 m. regiono savivaldybėse

Savivaldybė	Surinktas mišrių komunalinių atliekų kiekis, t				Surinktas MKA pokytis lyginant su 2024 m., t
	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	
Alytaus m.	8694	7819	7451	7250	-200,58
Alytaus r.	4715	4244	3944	3671	-272,84
Birštono	1127	979	867	817	-50,02
Druskininkų	4077	3666	3519	3285	-233,30
Prienų r.	2623	2521	2441	2177	-263,43
Lazdijų r.	3901	3725	3431	3213	-218,44
Varėnos r.	3232	2958	2777	2635	-142,44
Viso:	28369	25911	24429	23048	-1381,05

Lyginant su 2024 metais, mišrių komunalinių atliekų kiekis mažėjo visose regiono savivaldybėse. Didžiausias sumažėjimas bendrame sraute fiksuotas Alytaus rajono, Prienų rajono ir Druskininkų savivaldybėse, o mažiausias – Birštono savivaldybėje. Tai rodo nuoseklią mišrių komunalinių atliekų mažėjimo tendenciją regione, tačiau siekiant valstybinių tikslų šis mažėjimas vis dar nėra pakankamas.

10 pav. Mišrių atliekų susidarymas savivaldybėse, t

29 lentelė. MKA atliekų susidarymas regiono savivaldybėse (įmonės ir gyventojai)

Savivaldybės	2023 m.		2024 m.		2025 m.	
	Gyventojų	Įmonių	Gyventojų	Įmonių	Gyventojų	Įmonių
Alytaus m.	6584	1235	6384	1067	6265	985
Alytaus r.	4109	135	3756	188	3518	153
Birštono	646	333	640	227	607	210
Druskininkų	2581	1084	2482	1037	2398	888
Lazdijų r.	2391	130	2298	143	2099	79
Prienų r.	3321	404	3154	278	3028	185
Varėnos r.	2559	399	2438	339	2362	272
Iš viso	22191	3720	21152	3278	20276	2772

Siekiant mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį ir gerinti rūšiavimo kokybę, 2025 metais buvo vykdoma konteinerių kontrolė. Paslaugų ataskaitos duomenimis, 2025 m. nustatyti 833 pažeidimai MKA konteineriuose: 596 gyventojų konteineriuose ir 237 įmonių konteineriuose. Įmonių segmente patikrinti 988 MKA konteineriai, nustatyti 237 pažeidimai, tai sudaro 23,99 proc. nuo patikrintų konteinerių, o individualių valdų segmente patikrinti 4 023 konteineriai, nustatyta 520 pažeidimų, tai sudaro 12,93 proc. nuo patikrintų konteinerių.

Patikrinimų rezultatai rodo, kad individualių valdų MKA konteineriuose dažniausiai randamos pakuočių atliekos – jos sudarė 55,38 proc. visų nustatytų pažeidimų. Maisto atliekos sudarė 29,04 proc., žaliosios atliekos – 10,58 proc., o kitos netinkamos atliekos – 5,00 proc. Tai rodo, kad reikšminga mišrių komunalinių atliekų dalis vis dar susidaro dėl nepakankamo rūšiavimo susidarymo vietoje.

Visa bendrovės politika yra orientuota į tai, kad mišrių komunalinių atliekų kiekis mažėtų. Rūšiavimo priemonėmis regione yra aprūpinti tiek fiziniai, tiek juridiniai asmenys. Jiems regione yra išdalinta 50 367 vnt. konteinerių (25 lentelė).

Prie mišrių komunalinių atliekų kiekio mažėjimo prisideda ir konteinerių talpos optimizavimas. Duomenys rodo aiškią konteinerių talpos mažinimo tendenciją: 2022 m. gauti 177 prašymai pakeisti MKA konteinerius į mažesnius, 2023 m. – 429, 2024 m. – 1 273, o 2025 m. – 1 019. Nors 2025 m. prašymų buvo mažiau nei 2024 m., bendras jų skaičiaus augimas per ketverius metus rodo struktūrinį gyventojų ir juridinių asmenų elgsenos pokytį.

ATLIEKŲ APDOROJIMO ĮRENGINIŲ VEIKLA

PAKARTOTINIS NAUDOJIMAS „TIKOTIKS“ IR „MAINUKŲ“ VEIKLA

Pakartotinio naudojimo sistemą sudaro 19 dalijimosi daiktais punktų „Mainukas“ bei daiktų atnaujinimo ir pakartotinio naudojimo centras „TikoTiks“. Gyventojai dalijimosi daiktais punktuose gali pristatyti jiems nereikalingus, tačiau dar tinkamus naudoti daiktus ir pasiimti reikalingų. Pristatyti daiktai vertinami vizualiai, sprendžiant, ar jie gali būti naudojami toliau, nepaisant smulkių ar vidutinių defektų. Vieno apsilankymo metu gyventojai gali pasiimti iki 5 daiktų. Į „TikoTiks“ centrą atvežti daiktai papildomai tikrinami techniškai, valomi, remontuojami, atnaujinami ir už simbolinį mokestį parduodami arba perduodami labdaros organizacijoms. Iki 5 daiktų galima pasiimti nemokamai, o už didesnę kiekį taikomas 2 Eur/kg mokestis.

2025 m. pagrindiniai pakartotiniam naudojimui tinkamų atliekų srautai išliko elektros ir elektroninė įranga, tekstilė, didžiosios atliekos, izoliacinės medžiagos, taip pat įvairūs namų apyvokos ir interjero daiktai, laisvalaikio bei vaikų prekės, knygos ir kiti gaminiai. Dalijimosi daiktais punktuose 2025 m. išmainyta 378 t daiktų: daugiausia baldų – 195 t, tekstilės gaminių – 95 t, elektros ir elektroninės įrangos – 45 t, metalo – 16 t. Palyginti su 2024 m., kai buvo išmainyta 413 t, ir 2023 m., kai buvo išmainyta 532 t, mainų apimtys sumažėjo.

Iki 2025 m. rugsėjo 30 d. „TikoTiks“ centre taip pat buvo rūšiuojamos ir pakartotinai naudoti perduodamos tekstilės konteineriais surinktos atliekos. Iki šios datos pakartotinai panaudota 66,492 t tekstilės konteineriais surinktų atliekų. Nuo 2025 m. spalio mėn. konteineriais surinktą tekstilę tvarkė UAB „Ekobazė“. Per tris mėnesius buvo surinkta 182,28 t tekstilės atliekų, iš kurių 54,69 t buvo paruošta naudoti pakartotinai.

Iš viso 2025 m. pakartotinai naudoti paruošta 469 t atliekų, arba apie 33,5 proc. Bendrovės tikslo iki 2027 m. paruošti pakartotinai naudoti 1 400 t atliekų.

30 lentelė. Paruoštų pakartotinai naudoti atliekų kiekis 2023 – 2025 m. kiekis t.

Atliekų srautas	2023 m.		2024 m.		2025 m.	
Elektros ir elektroninė įranga 20 01 35, 20 01 36, 20 01 23	55		43		45	
Didžiosios atliekos 20 03 07	286		221		195	
Tekstilė 20 01 10, 20 01 11 (RC, TikoTiks)	132		83		78	
Tekstilė 20 01 11 (konteineriais surinkta)	298		522		105	
Plastikai 20 01 39	14		11		8	
Popierius ir kartonas 20 01 01	26		18		7	
Metalai 20 01 40	15		14		17	
Stiklas 20 01 02	11		9		8	
Mediena 20 01 38	0,1		0		0,1	
Izoliacinės medžiagos 17 06 04	15		7		6	
Viso, t	852		928		469	
Lyginant su bendru komunalinių atliekų kiekiu, t ir %	75 436	1,1%	77 022	1,2%	69 420	0,68 %

2025 m. pakartotinai naudoti paruoštų atliekų kiekis, palyginti su 2024 m., reikšmingai sumažėjo. 2025 m. pakartotinio naudojimo sumažėjimą daugiausia lėmė tekstilės atliekų tvarkymo ir jų apskaitos modelio pokytis. Ankstesniais metais dalis tekstilės srauto, remiantis atliekų tvarkytojų pateiktais duomenimis, buvo priskiriama pakartotiniam naudojimui, o 2025 m. tokio priskyrimo apimtis reikšmingai sumažėjo. Dėl to sumažėjo apskaitomas pakartotinio naudojimo kiekis, o didesnė tekstilės atliekų dalis buvo nukreipta kitam sutvarkymui. Reikšmingą dalį pakartotinio naudojimo sraute taip pat sudarė didžiosios atliekos – 195 t ir tekstilės gaminiai – 78 t. Lyginant su bendru komunalinių atliekų kiekiu, 2025 m. pakartotinai naudoti paruoštos atliekos sudarė 0,68 proc. (2024 m. – 1,2 proc., 2023 m. – 1,1 proc.).

2025 m. tolimesniam naudojimui tinkamus tekstilės gaminius, buitines ir vaikų prekes galėjo pasiimti ne tik gyventojai, bet ir organizacijos. Parama buvo teikiama Varėnos socialinių paslaugų centrui, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Alytaus skyriui, asociacijai „Keturkojo viltis“ bei labdaros ir paramos fondui „Visi išvien“. Labdaros tikslais paaukota apie 5 t daiktų, tai yra apie 2 t daugiau nei 2024 m., todėl galima teigti, kad augo pakartotinio naudojimo socialinis poveikis.

2025 m. pabaigoje, bendradarbiaujant su „Vita Baltic International“, pradėta baldų atnaujinimo veikla, panaudojant įmonės dovanotas porolono atraižas. Ši iniciatyva leidžia pratęsti dar tinkamų naudoti baldų eksploatavimo laiką, padidinti jų komfortą ir funkcionalumą bei mažinti atliekų kiekius.

Pakartotinis naudojimas kuria ne tik aplinkosauginę, bet ir ekonominę bei socialinę naudą – mažėja gamtinių išteklių naudojimas, išvengiama taršos, o gyventojai gali sutaupyti įsigydami naudotus daiktus vietoje naujų. 2026 m. planuojama toliau plėtoti šią veiklą: pradėti atskirą gipskartonio plokščių surinkimą, „TikoTiks“ patalpose įrengti erdvę statybinėms medžiagoms, atskirą zoną atnaujintiems baldams eksponuoti ir jais prekiauti, taip pat įrengti erdvę edukacijoms.

ŽALIŲJŲ ATLIEKŲ KOMPOSTAVIMAS

2025 m. Alytaus regione buvo eksploatuojamos kompostavimo aikštelės, kuriose atliekos buvo apdorojamos jas kompostuojant. Buvo priimamos visos pagal taršos leidimus tinkamos atliekos ir gaminamas kompostas.

Kadangi regione yra tik du kompostavimo technikos komplektai, kurie dirba Takniškių kaime ir Druskininkuose esančiose aikštelėse, iš kitų kompostavimo aikštelių surinktos žaliosios atliekos buvo transportuojamos galutiniam apdorojimui į šias aikšteles. Didžiausią dalį atliekų sudarė biologiškai skaidžios atliekos: lapai, žolė ir medžių šakos. Duomenys apie atliekų sudėtį ir kiekius pateikiami 31 ir 32 lentelėse.

31 lentelė. 2023 m.- 2025 m. rūšiavimo centruose surinktų atliekų rūšys ir kiekiai, t/m

Atliekos kodas	Pavadinimas	2023 m.	2024 m.	2025 m.
20 02 01	biologiškai suyrančios atliekos (lapai, žolė)	7351	7234	7106
20 02 01	biologiškai suyrančios atliekos (šakos)	2210	2273	2607
02 03 04	medžiagos, netinkamos vartoti ar perdirbti	109	258	309
02 01 07	miškininkystės atliekos	106	177	249
02 01 03	augalų audinių atliekos	13	25	35
03 01 05	pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04	0	1	3
03 01 01	medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos	0	0	158
Viso:		9789	9967	10466

ARATC tvarkydami biologiškai skaidžias atliekas pagamina dviejų rūšių kompostą: iš žaliųjų atliekų (lapai, šakos, žolės atliekos ir pan.) ir maisto atliekų.

Duomenys apie gautų kompostuojamų medžiagų srautus ir pagaminamos produkcijos kiekius pateikiami 32 lentelėje.

32 lentelė. Pagamintos produkcijos kiekiai, t

Pagaminta produkcija	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Pagaminta komposto iš žaliųjų atliekų, t	2615	2531	1902
Pagaminta medienos drožlių iš medžių šakų, t	2718	2705	2468
Pagaminta komposto iš maisto atliekų, t	2134	2594	1368

Alytaus regiono savivaldybių teritorijų aplinkos tvarkymui, per kalendorinius metus (pagal poreikį) buvo skiriama iki 25 t žaliųjų atliekų komposto nemokamai kiekvienai savivaldybei ir iki 1 t žaliųjų atliekų komposto nemokamai Regiono savivaldybių įstaigoms.

Bendrovėje pagaminamo komposto poreikis kasmet didėja. Ne tik miestų erdves prižiūrinčios įmonės ir daugiabučių bendrijos atranda jį kaip kokybišką produktą už prieinamą kainą, bet ir individualių namų ar kaimiškų vietovių gyventojai.

Strateginiame plane numatyta svarbi priemonė vystyti komposto gamybą ne tik Takniškių atliekų tvarkymo technologijų padalinyje, bet ir Druskininkuose bei Prienuose.

MECHANINIO APDOROJIMO ĮRENGINIAI

Mechaninio rūšiavimo įrenginiuose 2025 m. lyginant su 2024 m. buvo priimta 5,6 % mažiau atliekų. Priimtų atliekų į mechaninio rūšiavimo įrenginius statistika per pastaruosius ketverius metus pateikta 33 lentelėje.

33 lentelė. Į mechaninio rūšiavimo įrenginius priimtoms atliekos

Savivaldybė	MKA kiekis t 2022 m.	MKA kiekis t 2023 m.	MKA kiekis t 2024 m.	MKA kiekis t 2025 m.
Alytaus m.	8 694,30	7 827,20	7 450,84	7 250,26
Alytaus r.	4 715,23	4 228,54	3 944,22	3 671,38
Druskininkų	4 076,78	3 665,80	3 518,64	3 285,34
Lazdijų r.	2 622,69	2 520,62	2 440,64	2 177,21
Varėnos r.	3 231,69	2 957,89	2 777,03	2 634,59
Prienų r.	3 900,74	3 732,11	3 431,45	3 213,01
Birštono	1 127,07	979,04	866,55	816,53
Iš viso	28 368,51	25 911,20	24 429,37	23 048,32

2025 m. į mechaninio rūšiavimo (MA) įrenginius Alytaus regione buvo priimta 23 048,32 t mišrių komunalinių atliekų (MKA), t. y. 1 381,05 t (apie 5,6 %) mažiau nei 2024 m. (24 429,37 t).

Mažėjimo dinamika fiksuojama visose regiono savivaldybėse. Didžiausi absoliutūs pokyčiai:

- **Alytaus miestas** – nuo 8 694,30 t (2022 m.) iki 7 250,26 t (2025 m.) – sumažėjimas 1 444 t;
- **Alytaus rajonas** – sumažėjimas 1 044 t;
- **Druskininkų sav.** – sumažėjimas 791 t;
- Mažesnėse savivaldybėse (Birštonas, Lazdijai, Varėna, Prienai) kritimas proporcingai taip pat nuoseklus.

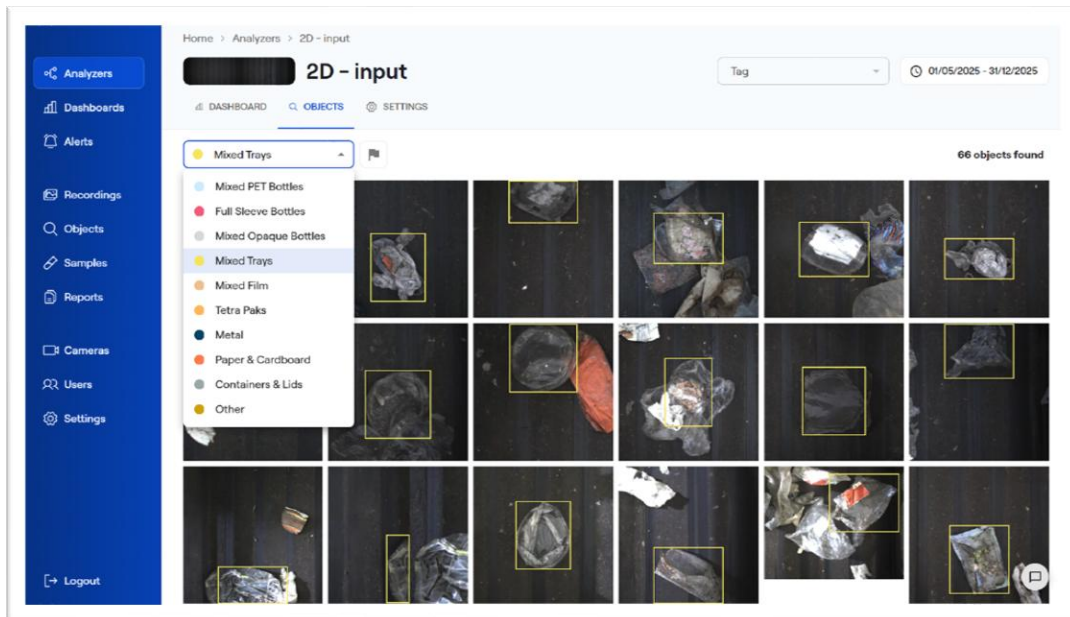
Ši tendencija atitinka regioninio plano kryptį – mažinti MKA srautą ir didinti atliekų tvarkymą susidarymo vietoje bei rūšiuojamąjį surinkimą.

34 lentelė. Mišrių atliekų pasiskirstymas tarp gyventojų ir juridinių asmenų

Savivaldybė	Fiziniai asmenys	Juridiniai asmenys	Viso
Alytaus miesto savivaldybė	6 264,9	985,36	7 250,26
Alytaus rajono savivaldybė	3 517,93	153,45	3 671,38
Birštono savivaldybė	606,88	209,65	816,53
Druskininkų savivaldybė	2 397,8	887,54	3 285,34
Lazdijų rajono savivaldybė	2 098,65	78,56	2 177,21
Prienų rajono savivaldybė	3 028,08	184,93	3 213,01
Varėnos rajono savivaldybė	2 362,11	272,48	2 634,59
Viso:	20 276,35	2 771,97	23 048,32

2025 m. buvo ieškoma tvarių ir ilgalaikių bendradarbiavimo formų su atliekų perdirbėjais, buvo siunčiami atliekų mėginiai į Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Austrijos perdirbimo įmones. ARATC intensyviai ieško būdų kuo mažiau pašalinti ir kuo daugiau perdirbti to, kas dar yra likę mišrių atliekų sraute.

2025 m. balandžio mėn. pirmieji Lietuvoje įrengėme dirbtinio intelekto kamerą, kuri fiksavo lengvos atliekų frakcijos duomenis, skaičiavo kiek dar potencialių pakuočių yra šiame sraute.

11 paveikslas. Išmaniosios kameros su dirbtiniu intelektu veikimo pavyzdys

Išanalizavus dirbtinio intelekto kameros surinktus duomenis:

- Lengvojoje frakcijoje pakuotės sudaro reikšmingą dalį srauto.
- Didžiausias užfiksuotas pakuočių kiekis – **19,9 %** (rugpjūčio mėn.), mažiausias – **9,78 %** (gruodžio mėn.)
- Sistema identifikuoja PET, HDPE, PP, minkštą PE, TetraPak, aliuminio skardines ir kt.
- Kiekvienas objektas klasifikuojamas pagal 6 parametrus (forma, medžiaga, skaidrumas, spalva, paskirtis ir kt.)

Ką tai reiškia praktiškai?

Jei mechaninio rūšiavimo įrenginiuose per metus apdorojama apie 23 000 t mišrių komunalinių atliekų, o pakuočių dalis lengvojoje frakcijoje svyruoja nuo 10 iki 20 proc., reikšmingas papildomas pakuočių kiekis gali būti atskiriamas jau vien iš šio srauto. Nuo 2026 m. vasario mėn. sunkiojoje frakcijoje taip pat įrengta antroji dirbtinio intelekto kamera, kurios pagalba bus įvertintas joje likęs pakuočių kiekis. Tai sudarys galimybę tiksliau nustatyti bendrą pakuočių atgavimo potencialą ir priimti duomenimis pagrįstus sprendimus dėl tolesnio mechaninio rūšiavimo tobulinimo.

- Potencialas atgauti pakuotes gali siekti **1 500 – 3 000 t per metus** (priklausomai nuo sezoniškumo ir atskyrimo efektyvumo).
- Tai reiškia, kad DI analizė atskleidžia potencialą, bet jo realizavimui būtina techninė rūšiavimo linijos modernizacija, nes be plastikinių pakuočių atgavimo iš mišrių komunalinių atliekų srauto nebus įmanoma pasiekti 55 % plastiko perdirbimo lygio iki 2030 m.

Alytaus RATC:

Lengvosios frakcijos analizatorius
Po „Windshifter“ panaudojimo lengvosios frakcijos rūšiavimui ir prieš pirmąjį optinį rūšiavimo įrenginį.

NAUJIENA
Sunkiasvorės frakcijos analizatorius
Po „Windshifter“ ant sunkiasvorės frakcijos ir prieš metalo separatorių.

12. paveikslas. išmaniosios kameros

Įprastinė morfologija yra reta, brangi ir imli žmonių laikui, o DI leidžia gauti dažnesnius ir detalesnius duomenis, todėl ateityje matome poreikį siekti, kad tokie sprendimai būtų pripažįstami kaip papildomas ar alternatyvus vertinimo būdas.

Į kokius srautus tolesniam tvarkymui buvo atskirtos atliekos mechaninio rūšiavimo įrenginiuose informacija pateikta 35 lentelėje.

35 lentelė.

Tvarkymo būdas	MKA frakcija	t/m	Viso t	Pasiskirstymas proc.
Deginimas	Lengva degi frakcija ≥ 80 mm. mechaninio apdorojimo atliekos	1 730,16	8 465,843	34,52
	mechaninio apdorojimo atliekos	6 735,683		
Šalinimas	Likutinė frakcija	4 636,41	4 636,41	18,91
Perdirbimas	FE 0-80 mm., FE ≥ 80 mm ir ALU ≥ 80 mm	323,73	1247,15	5,09
	Kitos plastikinės pakuotės	508,84		
	Popierius ir kartonas, Popieriaus ir kartono pakuotė	414,58		
Perdengimas	Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	4 464,29	4 464,29	18,21
Komposto ir energijos gamyba	Stambi biologinė frakcija 20-80 mm	3 933,54	5 704,16	23,27
	Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	1 770,62		
VISO		24517,853	24517,853	100 %

IŠŠŪKIAI IR GALIMYBĖS

- **34,52 %** MKA nukreipiama į deginimą. **Kas planuojama ir daroma:** įrengtos 2 DI kameros, 2026 m. viduryje bus suskaičiuotas visas pakuočių potencialas mechaninio rūšiavimo linijoje ir priimami sprendimai dėl linijos modernizavimo ir papildomo pakuočių ištraukimo perdirbimui iš šio srauto.
- **18,91 %** šalinama ir **18,21%** perdengiama (likutinė frakcija), viso smulkios frakcijos atliekų ~8000 t/m. **Kas planuojama ir daroma:** 2025 m. pirmieji Lietuvoje pradėjome atliekų tyrimus (Vokietija, Austrija) siekiant išsiaiškinti perdirbamo stiklo potencialą 0 - 25mm frakcijoje mišriose atliekose. 2026 m. bus paruošti ekonominiai skaičiavimai ir priimami sprendimai dėl šios frakcijos sutvarkymo, kas leistų mažinti šalinamų atliekų kiekį ir didinti jų perdirbimą.
- 2025 m. dalinai modernizavus mechaninio rūšiavimo liniją ir nupirkus pakuočių ištraukimo sistemą, iš MKA pirmą kartą per 11 eksploatacijos metų buvo atskirta ir išvežta perdirbti virš 500 tonų plastikinės pakuotės atliekų.

ATLIEKŲ DEGINIMAS

Atliekų deginimas yra svarbi atliekų tvarkymo dalis. Duomenys apie 2023 - 2025 m. susidariusių degintinų atliekų kiekius pateikti 36 lentelėje.

36 lentelė. 2023 - 2025 m. susidarę degintinų atliekų kiekiai

Energetinę vertę turinčių atliekų susidarymo vietos	Kiekis, t	Kiekis, t	Kiekis, t
	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Mechaninio rūšiavimo įrenginiai	7 513,34	10 843,54	7 865,28
Biologinio apdorojimo įrenginiai	4 977,32	4 086	4 487,35
Statybinių atliekų aikštelė	376,20	559,44	1903
Tekstilė/drabužiai iš „TikoTiks“ ir rūšiavimo centrų	723,42	292,37	600,56
Smulkinti baldai iš Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės	3 350,38	5 226,08	5 903,24
Medienos atliekos	2 596,90	3 206,86	4 104
Iš viso	19 537,56	21 007,43	24 863,43

2025 metais deginimui atliekos buvo perduodamos dvejoms deginimo paslaugas teikiančioms įmonėms. Kauno kogeneracinei jėgainei perduota 8 684,50 t ir Vilniaus kogeneracinei jėgainei – 10 286,5 t degių atliekų. Iš viso per metus deginimui perduota 18 981 t degių atliekų, panašiai kaip ir 2024 m.

2025 m. dalis susidariusių energetinę vertę turinčių atliekų nebuvo perduota deginimui tais pačiais metais, tačiau tai nereiškia, kad visas skirtumas tarp susidariusio ir deginimui perduoto kiekio buvo

laikomas nesudegintu likučiu. Dalis srautų buvo tvarkoma kitais būdais, o likęs nesudegintų atliekų kiekis planuojamas perduoti deginimui 2026 m.

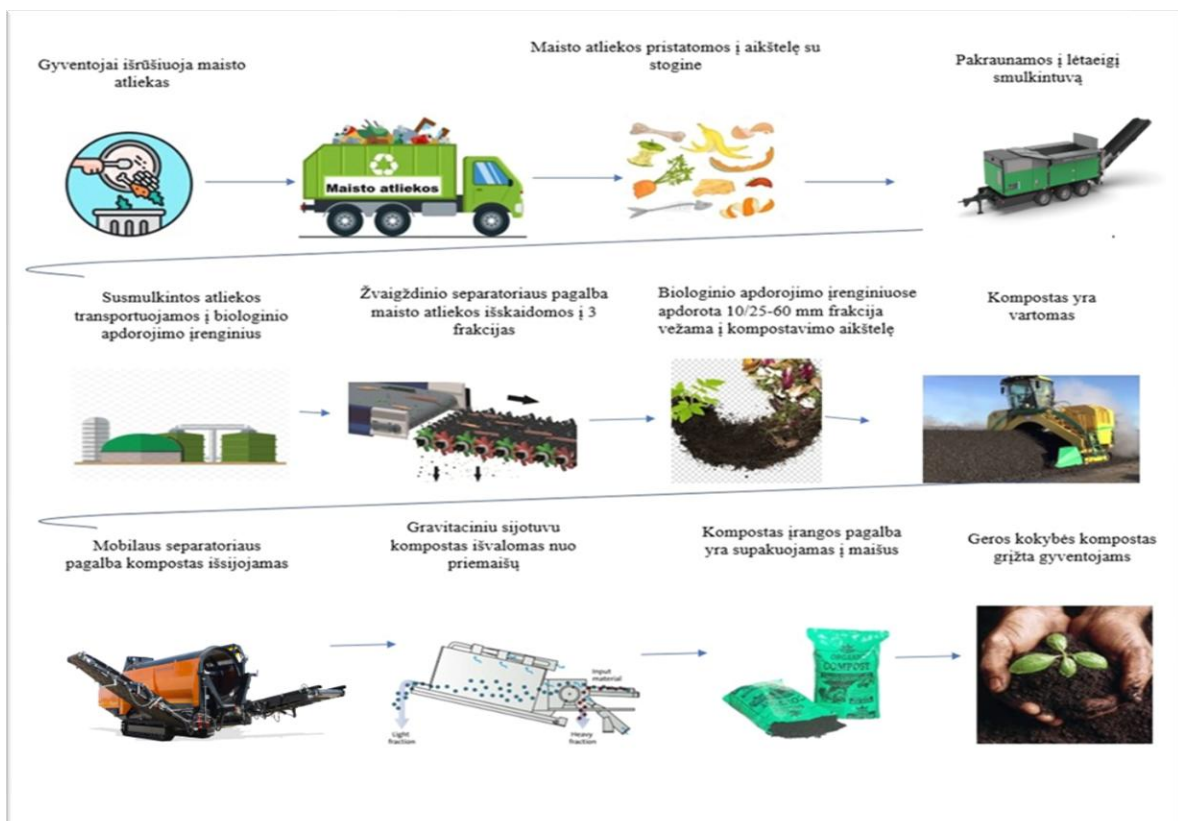
BIOLOGINIO APDOROJIMO ĮRENGINIAI SU ENERGIJOS GAMYBA

2025 m. buvo priimta ir apdorota 21 956,26 t biologinių atliekų. Įrenginiai yra pilnai išnaudojami, todėl norint plėsti apimtį ir daugiau surinkti maisto ir virtuvės atliekų, yra nuspręsta nebeapdoroti smulkiosios 0-20 mm frakcijos po mechaninio rūšiavimo, nes tai neigiamai veikia įrenginių darbą dėl didelės chloro ir sieros koncentracijos jose. 37 lentelėje yra pateikta informacija, kokios biologiškai skaidžios atliekos buvo sutvarkytos biologinio apdorojimo įrenginiuose.

37 lentelė. Biologinio apdorojimo įrenginiuose sutvarkytos biologiškai skaidžios atliekos

Biologiškai skaidžių atliekų frakcijos pavadinimas	2022 m. kiekis, t/m	2023 m. kiekis, t/m	2024 m. kiekis, t/m	2025 m. kiekis, t/m
Smulki biologinė frakcija 0-20 mm	6 368,9	3 276,96	0	1 770,62
Stambi biologinė frakcija 20-80 mm	6 582,6	5 901,02	4 197,66	3 933,54
Maisto atliekos	7 549,5	7 089,93	10 642,825	10 909,112
Šakos	301,61	2 379,428	1 869,096	2 382,89
Popierius ir kartonas, pakuotės	426,81	1 131,39	1 382,27	2 411,24
Sauskelnės (atskirai surinktos)	0	0	187,78	548,86
Iš viso	21 229,4	19 776,728	18 279,632	21 956,26

Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymas yra ilgas ir sudėtingas procesas. Supaprastinta jų tvarkymo schema pateikiama 13 paveikslėlyje.

13 pav. Biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo schema

Didžiausią 2025 m. sutvarkytų biologiškai skaidžių atliekų dalį sudarė maisto atliekos ir stambios biologinės frakcijos atliekos.

0-20 mm frakcijos tolimesnis panaudojimas. Nuo 2025 m. pasikeitus teisiniam reglamentavimui ir TIPK reikalavimams, tik pusė šios frakcijos gali būti naudojama sąvartyno perdengimui, likusi dalis bus yra laikoma šalinimu ir už tai yra mokamas sąvartynų taršos mokestis. ARATC 2025 m. pradėjo šios frakcijos tyrimus ir įrangos bandymus, kad būtų galimybė iš šios frakcijos atskirti kuo didesnę dalį stiklo, jį perdirbti taip pat sukompostuoti likusią frakcijos dalį Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelėje ir atskirti dar galima panaudoti inertinę atliekų dalį. Šiuos tyrimai ir bandymai bus tęsiami 2026 m. ir jų bus priimami sprendimai dėl tolimesnių investicijų.

Maisto atliekos. 2025 m. buvo sutvarkyta rekordinis kiekis maisto atliekų 10 909,112 tonos. Augantis maisto atliekų skaičius taip pat sukelia ir didesnius eksploataavimo kaštus ypač šaltuoju metų laiku, tačiau užtikrina ir komercinę pajamų dalį iš juridinių asmenų. ARATC yra vienas didžiausių biologiškai skaidžių atliekų tvarkytojų šiame regione.

Šakos. Smulkintos šakos reikalingos maisto atliekų perdirbimui, sluoksniuojant šias dvi frakcijas gaunamas didesnis efektyvumas. Išaugus maisto atliekų kiekiui - reikalingas ir didesnis šakų poreikis.

Popierius. ARATC sutvarko mišriame sraute susidariusį nešvarų popierių, taip pat turime ir su kitais regionais (Kauno) sudarytas sutartis dėl papildomo kiekio sutvarkymo, už kurį gaunamos komercinės pajamos.

Tvarkant biologiškai skaidžias atliekas įmonėje gaunami du produktai: kompostas ir elektros energija, kurią pagamina biologinio apdorojimo įrenginiuose esantis elektros generatorius, jo pajėgumas yra 450 kW. Elektros gamybos ir suvartojimo balansas pateiktas 38 lentelėje.

38 lentelė. Elektros gamybos ir suvartojimo balansas

Eil. Nr.	Elektros energija	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m
1.	Viso jėgainėse pagaminta el. energijos, MWh	3 355	2 521	3 343	2 979
2.	Sunaudotas el. energijos kiekis biologinės dalies savoms reikmėms, MWh	1 149	1 056	1 144	1 079
3.	Pasidengta savo pagaminta el. energija MWh (rūšiavimas, kompostavimas, TikoTiks).	562	549	556	466
4.	Parduota/pagaminta el. energija MWh	1 198	916	1 514	1 232
5.	Fotovoltinėje jėgainėje pagaminta elektros energija	-	-	528	474
6.	Tiesiogiai suvartota fotovoltinėje jėgainėje pagamintos elektros energijos	-	-	183	98
7.	Atgauta iš tinklo fotovoltinėje jėgainėje pagamintos elektros energijos	-	-	345	344

Lyginant 2024 ir 2025 m. matome, pagamintos, parduotos ir sunaudotos el. energijos kiekis buvo apie 10-15 % mažesnis, nors atliekų į biologinio apdorojimo įrenginius buvo priimta daugiau nei 2024 m. Pagrindinės sumažėjimo priežastys – maisto atliekose yra mažai sausos energijos turinčios medžiagos, vyravo daug drėgmės (vandens) turinčios medžiagos, turinčios mažiau energijos.

Apžvelgiant elektros ūkį reikia pažymėti, kad UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras yra ne tik elektros energijos naudotojas, bet ir gamintojas. Eksploatuojame kogeneracinę jėgainę 450 kW, Fotovoltinę (saulės) elektrinę 500 kW. Pagamintos elektros energijos pilnai pakanka bendrovės elektros įrenginių poreikio tenkinimui. Dalis nepanaudotos saviems įrenginiams elektros energijos parduodama. Saulės elektrinės eksploatavimas leidžia dalį Bendrovės elektros energijos poreikio padengti nuosava gamyba, todėl jos rezultatas vertintinas ne tik pagal pagamintą kiekį, bet ir pagal sumažėjusį perkamos elektros poreikį

ATLIEKŲ APDOROJIMO (RŪŠIAVIMO) ĮRENGINYS

2025 metais į atliekų rūšiavimo aikštelę priimta apie 3918 t atliekų. Priimamų atliekų kiekis padidėjo, kadangi, visos izoliacinės medžiagos ir mišrios statybinės atliekos yra rūšiuojamos ir tik po rūšiavimo nukreipiamos į tam tikrą atliekų tvarkymo įrenginį tolimesniam tvarkymui. 2025 metais buvo išrūšiuota 3092,34 t priimtų atliekų.

39 lentelė. Į Rūšiavimo aikštelę pristatomų atliekų šaltiniai

Atliekų šaltiniai	Kiekis , t
Gauta iš rūšiavimo centrų	1798,598
Gauta tiesiogiai iš gyventojų	1708,092
Gauta tiesiogiai iš įmonių	411,95
Viso	3918,64

Kadangi rūšiavimo centruose susidaro dideli kiekiai statybinių ir kitų atliekų, o statybų kompanijos pristato į sąvartyną nemažai izoliacinių ir kitokių medžiagų, šios atliekos buvo rūšiuojamos specialioje atliekų rūšiavimo aikštelėje Duomenys apie 2023 - 2025 m. šioje aikštelėje išrūšiuotas atliekas pateikiami 40 lentelėje.

40 lentelė. Rūšiavimo aikštelėje išrūšiuotos izoliacinės ir kitos medžiagos

Išrūšiuotos atliekos	2023 m. kiekis, t/m	2024 m. kiekis, t/m	2025 m. kiekis, t/m
Betono plytų čerpių keramikos atliekos	683,88	565,731	220,28
Mediena	74,58	153,969	300
Antrinės žaliavos	-	-	67
Mineralinės atliekos sąvartyno perdengimui	707,18	934,16	530
Mechaninės atliekos, deginimui	376,2	559,44	1903
Mechaninės atliekos šalinimui	-	-	45
Viso	1864,0	2213,3	3065,28

Taip pat pakeitus Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą, dalis atliekų pradėtos priimti šioje aikštelėje.

Atliekų rūšiavimo aikštelėje priimamos ir tvarkomos didelių gabaritų atliekos, naudotos padangos, mišrios statybinės ir griovimo atliekos bei izoliacinės atliekos. Aikštelėje nuolat dirba du žmonės. Išrūšiuotų ir sutvarkytų atliekų kiekis šioje aikštelėje auga kasmet. 2025 m. buvo sutvarkyta 38 % daugiau nei 2024 m.

Šios atliekos nebuvo pašalintos, o buvo panaudotos dar kartą (mediena, betonas, pakuotės), dalis atliekų sudeginta ir tik nedidelė dalis pašalintos. Tai leido sutaupyti daugiau kaip 90 tūkst. Eur vien tik sąvartyno mokesčio.

2025 m. įrengėme antrą stoginę virš aikštelės, kad atliekų rūšiavimas taptų mažiau priklausomas nuo aplinkos ir oro sąlygų.

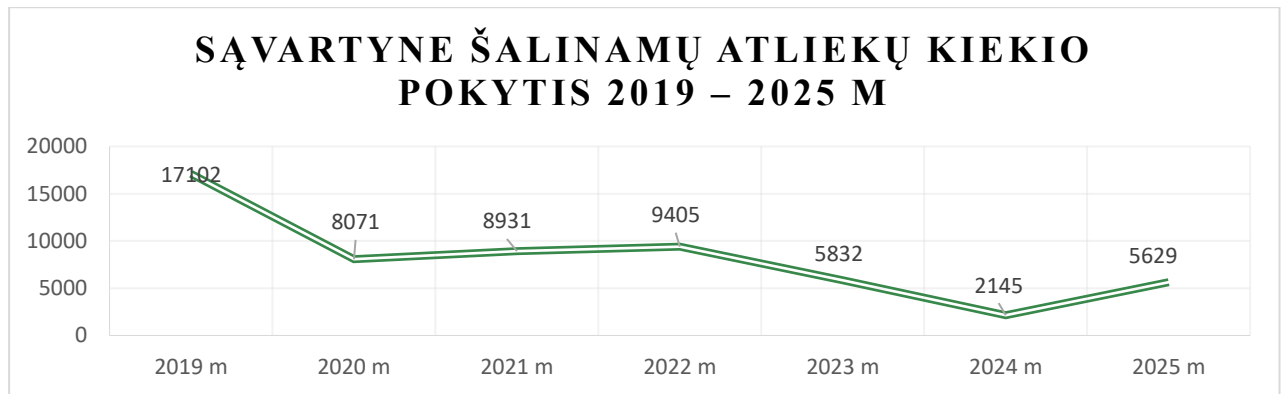

ALYTAUS REGIONINIS NEPAVOJINGŲ ATLIEKŲ SĄVARTYNAS

2025 m. bendras pašalintų 5 629,091 t ir, palyginti su 2024 m., ženkliai padidėjo, beveik pasiekdamas 2023 m. lygį. Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo mechaninio apdorojimo atliekų kiekio augimas nuo 717,12 t 2024 m. iki 5 198,94 t 2025 m. Tai lėmė tai, kad Aplinkos apsaugos agentūra pakeitė Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimą ir nustatė papildomą sąlygą, kad naudojamų perdengimui atliekų metinis kiekis negali viršyti šalinamų atliekų metinio kiekio. Tuo tarpu daugumos kitų atliekų rūšių kiekiai mažėjo arba išliko santykinai nedideli, ypač izoliacinių medžiagų, plastikų ir didžiųjų atliekų srautai.

41 Lentelė. Sąvartyne pašalintos atliekos 2023 – 2024 m.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	ASK	2023 m	2024 m	2025 m
1	didžiosios atliekos	20 03 07	192,52	397,52	50
2	rūšiavimo atliekos	19 08 01	63,7	66,34	71,18
3	naudotos šlif. dalys	12 01 21	22,84	16,8	27,34
4	dugno pelenai	10 01 01	112,08	75,26	69,695
5	plastikai	16 01 19	92,375	89,863	32,576
6	stiklas	17 02 02	17,46	38,18	33,16
7	izoliacinės medžiagos	17 06 04	1422,481	631,73	103,62
8	pašuostės, skudurai	15 02 03	3,17	1,97	0,08
9	gumos atliekos	19 12 04 07	18	16,44	3,08
10	plastikai	20 01 39	4,879	7,603	0
11	plastiko drožlių ir nuopjovų atl	12 01 05	9,94	3,71	4,48
12	tekstilė	20 01 11	6,48	2,55	0
13	smėliagaudžių atliekos	19 08 02	20,88	11,66	7,16
14	medis dažytas lakuotas	17 02 01	59,74	29,02	16,52
15	dangos miltelių atliekos	08 02 01	7,65	15,26	4,82
16	drabužiai	20 01 10	0,35	0,22	0
17	kitaip neapibrėžtos atliekos(maš. Sėdynės)	16 01 99	0,46	9,071	4,1
18	stiklo pluošto medžiagų atliekos	10 11 03	4,3	2,62	0,86
19	mechaninio apdorojimo atliekos	19 12 12 08	3712,4	717,12	5198,94
20	pirolizės atliekos nenurodytos 19 01 17	19 01 18	0,1	0	0
21	kiti tekstilės gaminiai	19 12 08 04	39,825	0,64	0
22	kitaip neapibrėžtos atliekos	02 01 99	11,04	9,06	1,48
23	stiklo poliravimo ir stiklo šlifavimo dumblas	10 11 14	9,98	3,36	0
		Viso :	5832,65	2145,997	5629,091

14 pav. Sąvartyne šalinamų atliekų kiekio pokytis 2019 – 2024 m.

Bendrovė 2025 m. neturėjo jokių problemų su sąvartyno nuotekų tvarkymu. ARATC filtrato ir kvapų į nuotakyną ir aplinką mažinimui jau yra atlikęs šiuos darbus: lietaus nuotekų atskiras surinkimas, stoginės virš kompostavimo aikštelės pastatymas, aeracinės sistemos filtrato sukauptimo rezervuare įrengimas ir probiotikų naudojimas.

2025 m. pabaigtas ir pradėtas eksploatuoti filtrato debito reguliavimo rezervuaras. Šis statinys leis apsisaugoti nuo netikėtų gausių kritulių sąlygojamo staigaus filtrato kiekio padidėjimo ir išsiliejimo į aplinką.

2025 m. buvo pradėtos savitakinės nuotekų trasos būklės įvertinimas su vamzdynų kamera. Šias paslaugas atliko UAB Dzūkijos vandenys, tai planuojame tęsti ir 2026 m.

INERTINIŲ ATLIEKŲ APDOROJIMO AIKŠTELĖ SU ASBESTO ŠALINIMO SEKCIJA

Alytaus regiono atliekų tvarkymo technologijų parko teritorijoje yra įrengta inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija, kurioje priimamos nepavojingos statybinės inertinės atliekos: betonai, plytos, čerpės, keramikos ir kt. ir pavojingos statybinės atliekos: izoliacinės medžiagos ir statybinės medžiagos, kuriose yra asbesto. Didžiąją priimamų atliekų dalį šioje aikštelėje sudaro statybinės inertinės atliekos iš kurių gaminama skalda, gruntas ir akmenys, kurie panaudojami Alytaus regioniniame nepavojingų atliekų sąvartyne atliekų sluoksnių perdengimui bei asbesto šalinimo sekcijoje šalinamos statybinių atliekų turinčios asbesto atliekos. Žemiau 42 lentelėje pateikta informacija kokios atliekos buvo priimtos į šią aikštelę 2022-2025 m.

42 lentelė atliekos priimtos į įrengta inertinių atliekų apdorojimo aikštelė su asbesto šalinimo sekcija 2022-2024 m.

Priimta atliekų	2022, t	2023, t	2024, t	2025, t
Statybinės inertinės atliekos	4804,46	6712,85	5421,32	6161,2
Gruntas ir akmenys	692,15	1099	1189,98	1179,52
Statybinės atliekos turinčios asbesto	1817,40	1799,91	1730,81	1600,165
VISO	7314,01	9611,76	8342,11	8940,885

<u>Parduota pagamintų medžiagu</u>	2022, t	2023, t	2024, t	2025, t
Gruntas ir akmenys	0	0	117,68	519,04
VISO	0	0	117,68	519,04

Didžiąją priimamų atliekų dalį šioje aikštelėje sudaro statybinės inertinės atliekos, iš kurių gaminama skalda, gruntas ir akmenys. Daugiau kaip 80 proc. jų panaudojama kelių pagrindo ruošimui.

2025 m. pagal reikalavimus ir patiekėme į rinką naują produktą: smulkintas ir sijotas statybines atliekas, kurios puikiai tinka pvz. trinkelėlių pagrindų įrengimui. Jų pardavėme 519 tonų.

SENŲ SAŲVARTYNŲ IR ŠIUKŠLYNŲ PRIEŽIŪRA PO UŽDARYMO

Senieji sąvartynai ir šiukšlynai, neatitinkantys aplinkosaugos reikalavimų bei keliantys tiesioginį ir netiesioginį pavojų žmonių sveikatai ir aplinkai, buvo uždaryti siekiant užkirsti kelią tolesnei aplinkos taršai.

Uždarius sąvartynus ir šiukšlynus, buvo sutvarkyta 89,97 ha teritorija. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. 96-3051), senų sąvartynų ir šiukšlynų priežiūros po uždarymo darbai vykdomi 57,22 ha plote. Alytaus regione po uždarymo priežiūra vykdoma 12 senų sąvartynų, 4 šiukšlynų ir 1 uždaryto senojo atliekų kaupo teritorijose.

Vaizdas Aštriosios Kirsnos sąvartyno po nušienavimo

Vaizdas Alovės šiukšlyno po nušienavimo

Uždarytų 12 senų sąvartynų, 4 šiukšlynų ir uždaryto senojo atliekų kaupo priežiūros darbai, įskaitant šienavimą, atliekami vieną kartą per sezoną. Didžiausi prižiūrimi plotai yra Lazdijų rajone ir Druskininkų savivaldybėje.

MONITORINGAS IR VYKDYTI TYRIMAI

Kvapų sklaidos vertinimas

Ūkinės veiklos subjektai privalo užtikrinti, kad gyvenamosios aplinkos ore kvapų emisijos neviršytų HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ nustatytų ribinių verčių. Siekiant įvertinti kvapų koncentraciją, buvo atliktas Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno skleidžiamo kvapo sklaidos vertinimas. Nustatyta, kad sąvartyno ūkinės veiklos skleidžiama kvapo koncentracija aplinkos ore neviršija didžiausios leidžiamos 5 OUE/m³ ribinės vertės. Zonos, kuriose sumodeliuota didesnė nei 5 OUE/m³ kvapo koncentracija, iš esmės nepatenka už sąvartyno sklypo ribų, išskyrus nedidelę dalį šiaurinėje pusėje (apie 10 m „užaina“ už sklypo ribos), tačiau ši teritorija nepatenka už nustatytos ir įteisintos sanitarinės apsaugos zonos ribų.

Sąvartynų monitoringas

Vadovaujantis „Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploataavimo uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių“ reikalavimais, 2025 m. buvo vykdomas aplinkos monitoringas Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno ir uždarytuose sąvartynuose bei šiukšlynuose pagal kiekvienam sąvartynui ar šiukšlynui parengtas ir su atsakingomis institucijomis suderintas aplinkos monitoringo programos. Sekama jų įtaką požeminio vandens būklei, paviršinio vandens telkiniams, kad būtų galima laiku imtis prevencinių priemonių pastebėjus vandens teršimo atvejus.

2025 m. atsižvelgiant į monitoringo tyrimų rezultatus buvo atlikti 3 sąvartynų (Aštriosios Kirsnos, Prienlaukio ir Krasenkos) preliminarūs ekogeologiniai tyrimai ir gauta išvados Lietuvos geologijos tarnybos, dėl tolimesnio monitoringo vykdymo tikslingumo.

Aplinkos monitoringas daugumoje uždarytų sąvartynų vykdomas kasmet: iki 2029 metų jis tęsiamas Pagirmuonio, Babrų, Papalazdijų, Giluičių, Barčių ir Balainės sąvartynuose, iki 2028 metų – Alovės, Trakininkų, Karužų (Kucakiemio) ir Pilvingių šiukšlynuose, o iki 2030 metų – Matuizų sąvartyne. Dalis objektų stebimi rečiau – kartą per 5 metus iki 2029 metų atliekami tyrimai Jiezno kolonijų ir Žvirgždėnų sąvartynuose. Uždaryto senojo atliekų kaupo monitoringas vykdomas kasmet. Kai kuriuose objektuose po preliminarių ekogeologinių tyrimų numatyti papildomi sprendiniai: Prienlaukio ir Krasenkos sąvartynams 2026 m. bus rengiamos naujos aplinkos monitoringo programos ir tęsiamas monitoringas, o Aštriosios Kirsnos sąvartyne monitoringą vykdyti pripažinta netikslinga ir 2026 m. numatoma likviduoti gręžinius.

Vykdamas Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno aplinkos monitoringą stebima paviršinis bei požeminis vanduo, filtratas.

2025 m. filtrate skendinčių medžiagų kiekis kito nuo 94 mg/l iki 380 mg/l, metinis vidurkis (204 mg/l) neviršijo leistinos priimtuvui taikomos apkrovos. Filtrate išliko didelės ištirpusių organinių ir mineralinių medžiagų, nitritų, amonio jonų, bendro azoto, fosfatų, chromo koncentracijos. Surenkamos paviršinės nuotekos išvalomos ir išleidžiamos į Terpinės upelį. Nė viena (nei momentinė, nei vidutinė) metinė vertė nesiekė ir neviršijo DLK.

2025 m. paviršinio vandens kokybė tiek iki sąvartyno tiek žemiau jo pagal tirtus rodiklius (deguonies kiekį, BDS7, amonio azoto, bendrojo fosforo, fosfatų fosforo) atitiko labai geros ekologinės būklės klasę.

2025m. Alytaus regioninio nepavojingų atliekų sąvartyno ir MBA teritorijų požeminis vanduo buvo vidutinio kietumo ar kietas, vidutinės mineralizacijos. Viename gręžinyje nustatyta gamtines koncentracijas viršijanti chloridų koncentracija. Dviejų gręžinių požeminiame vandenyje nustatyta tarša sunkiaisiais metalais-nikelio, švino koncentracija viršijo RV. Atliktų tyrimų rezultatai rodo pavienius gruntinio vandens taršos požymius, galimai sietinus su tiriamoje teritorijoje vykdomos ūkinės veiklos poveikiu.

Sąvartyno kaupo matavimai ir filtrato reguliavimo talpykla

Taip pat buvo atliekami eksploatuojamo sąvartyno atliekų kaupo matavimai. Per pastaruosius metus kaupo tūris padidėjo 14 349 m³. Per 2025 m. į sąvartyną priimta 14 673 t atliekų šalinti arba panaudoti. Apskaičiuota, kad metinis kaupo tankinimo koeficientas sudaro 1,02. Vertinant tankinimo koeficientą nuo kaupo formavimo pradžios nustatyta, kad jis siekia 1,2, kaip ir numatyta Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidime. Detali informacija pateikta 41 lentelėje.

2025 metais buvo užbaigta filtrato debito reguliavimo talpyklos statyba. Šios talpyklos įrengimas yra prevencinė aplinkosauginė priemonė, skirta suvaldyti staiga padidėjančius filtrato kiekius po intensyvių kritulių ir sumažinti jo galimo išsiliejimo į aplinką riziką. Talpyklos sandarumui užtikrinti pritaikyti šiuolaikiniai inžineriniai sprendiniai – dugnas ir šlaitai įrengti naudojant mineralinį sandarinamąjį sluoksnį ir aukštos kokybės HDPE geomembraną. Toks sprendinys atitinka šiuolaikinę aplinkosaugos praktiką, užtikrina patikimą hidroizoliaciją ir ilgalaikį statinio eksploatacinį saugumą.

Biologinio apdorojimo įrenginių ir mechaninio rūšiavimo įrenginio monitoringas

2025 m. taip pat buvo vykdomas komunalinių atliekų biologinio apdorojimo įrenginių su energijos gamyba aplinkos monitoringas. Buvo tiriami veiklos metu į aplinkos orą iš šešių stacionarių taršos šaltinių išmetami teršalai. Jų faktiškai išmetama tarša pateikiama 43 lentelėje.

43 lentelė. Į aplinkos orą išmetama tarša pagal taršos šaltinius

Taršos šaltinis	Išmetami teršalai	Leidžiama tarša, t/m	Faktinė tarša, t/m 2025 m.
Elektros generatorius	azoto oksidai A	4,4128	3,9501
	Anglies monoksidas A	8,6254	8,6254
Biofiltras (003)	Amoniakas	1,1826	11,9189
	Sieros vandenilis	0,2848	0,0382
	Kietosios dalelės ©	0,6572	0,5564
Deginimo žvake	Anglies monoksidas (B)	0,1582	0,1582
	Azoto oksidai (B)	0,3800	0,3796
	LOJ	0,0158	0,0158
Rankovinis filtras	Kietosios dalelės ©	0,4105	0,2894
Dyzelinio kuro katilas "Buderus Logano GE315"	Azoto oksidai (A)	0,0530	0,0031
	Sieros dioksidas (A)	0,0740	0,0043
	Kietosios dalelės (A)	0,0020	0,0001
Biofiltras (006)	Amoniakas	0,2419	0,0937

Bendrai iš visų taršos šaltinių buvo išmesta 26,0333 t teršalų.

44 lentelė. Iš visų taršos šaltinių išmestų teršalų kiekiai

Biologinio apdorojimo įrenginiai su energijos gamyba			
Teršalų kodai	Teršalų pavadinimai	Faktinis teršalų kiekis, t/m	Leistinas normatyvas, t/m
177	Anglies monoksidas (A)	8,6254	8,6254
250	Azoto oksidai (A)	3,9532	4,4658
134	Amoniakas	12,0126	1,4245
1778	Sieros vandenilis	0,0382	0,2848
4281	Kietosios dalelės ©	0,5564	0,6572
5917	Anglies monoksidas (B)	0,1582	0,1582
5872	Azoto oksidai (B)	0,3796	0,38
308	LOJ	0,0158	0,0158
1753	Sieros dioksidas (A)	0,0043	0,074
6493	Kietosios dalelės (A)	0,0001	0,002
Viso teršalų		25,7438	16,0877
Alytaus regiono komunalinių atliekų mechaninio rūšiavimo įrenginys			
4281	Kietosios dalelės ©	0,2894	0,4105
VISO		26,0333	16,4982

Pagal 2025 m. monitoringo duomenis bendrą taršos viršijimą daugiausia nulėmė biofiltro (003) amoniako emisijos. Tikėtinos priežastys sietinos su biofiltro įkrovos būkle, jos eksploataciniais parametrais ir įeinančio srauto savybėmis. Kadangi pagrindinis nukrypimas susijęs būtent su šiuo šaltiniu, pirmoji 2026 m. numatyta priemonė yra biofiltro įkrovos keitimas, o prireikus bus vertinamos ir papildomos techninės priežastys bei korekciniai veiksmai.

Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės monitoringas

2025 m. buvo vykdomas ir Takniškių žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės aplinkos monitoringas pagal su atsakingomis institucijomis suderintą programą. Šioje aikštelėje buvo stebimi anglies monoksido ir amoniako išmetami kiekiai. Anglies monoksido leidžiama išmesti **11,2 t**, amoniako – **13,2 t**, o 2025 m. faktinė tarša buvo maždaug **tris kartus mažesnė** nei leistina.

Nuotekų valymo įrenginių techninės būklės ir efektyvumo tyrimai

2025 metais visose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse (DGASA) bei Takniškių sąvartyne buvo nuosekliai atlikti buitinių ir paviršinių nuotekų valymo įrenginių techninės būklės ir efektyvumo tyrimai. Iš viso eksploatuojami **43** skirtingų tipų nuotekų tvarkymo įrenginiai, iš kurių **22** yra naftos skirtuvai, **13** biologinių valymo įrenginių, **5** nuotekų kaupimo rezervuarai, taip pat pavienės paviršinių nuotekų talpyklos, infiltracinės bloko sistemos ir filtrato rezervuarai. Takniškių sąvartyne eksploatuojami **8** nuotekų tvarkymo įrenginiai, o likusieji veikia DGASA aikštelėse skirtingose regiono savivaldybėse. 2025 m. filtrato kokybės stebėseną buvo vykdoma pagal aplinkos monitoringo programą. Tyrimų duomenys parodė, kad filtrate išliko padidintos ištirpusių organinių ir mineralinių medžiagų, amonio jonų, bendro azoto, fosfatų ir kai kurių metalų koncentracijos, tačiau skendinčių medžiagų metinis vidurkis neviršijo leistinos priimtuvui taikomos apkrovos. 2025 m. užbaigta filtrato debito reguliavimo talpykla yra skirta suvaldyti staigiai padidėjančius filtrato kiekius ir mažinti galimo išsiliejimo riziką. Išsamesni filtrato kiekio ir kokybės duomenys pateikiami aplinkos monitoringo ataskaitose.

Šių įrenginių periodinis tyrimas yra būtinas siekiant užtikrinti tinkamą nuotekų išvalymo kokybę, išvengti galimos taršos paviršiniams ir gruntiniams vandenims, laikytis aplinkosauginių teisės aktų reikalavimų bei garantuoti saugų atliekų tvarkymo infrastruktūros eksploatavimą. Reguliarūs patikrinimai taip pat leidžia laiku nustatyti techninius sutrikimus, planuoti profilaktinius darbus ir užtikrinti stabilų visos nuotekų tvarkymo sistemos veikimą. 2025 m. atliktų tyrimų rezultatai parodė, kad visi tikrinti buitinių ir paviršinių nuotekų valymo įrenginiai veikė tinkamai, atitiko nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, o išvalytų nuotekų kokybiniai rodikliai buvo geri. Todėl esama nuotekų tvarkymo sistema vertinama kaip patikima ir užtikrinanti reikiamą aplinkos apsaugos lygį regione.

Informacijos viešinimas

Su visomis vykdytų monitoringų ataskaitomis detaliau galima susipažinti įmonės interneto svetainėje www.aratc.lt, skiltyje „Monitoringai“.

ATLIEKŲ RŪŠIUOJAMOJO SURINKIMO SISTEMOS PLĖTRA

Bendrovė vykdo ir koordinuoja naujai įrengiamų, pertvarkomų konteinerinių atliekų aikštelių Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje darbus. Gerinant atliekų surinkimo prieinamumą ir kokybę, Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje įrenginėjamos požeminės, pusiau požeminės ar antžeminės atliekų surinkimo aikštelės Rūšiuojamojo surinkimo plėtra Alytaus regione išlieka viena svarbiausių kryptių, siekiant mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekius ir didinti atskirai surenkamų atliekų dalį. VAPTP nustatyta, kad rūšiuojamuoju būdu surinktų komunalinių atliekų ir susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 70 proc. 2025 m., 75 proc. 2026 m. ir 80 proc. 2027 m. nuo susidariusių komunalinių atliekų kiekio. Alytaus regione ši dalis 2025 m. sudarė 67,8 proc., todėl tolesnė rūšiuojamojo surinkimo plėtra, maisto atliekų atskiro surinkimo stiprinimas ir naujų surinkimo priemonių diegimas yra būtinos sąlygos tolesnei pažangai. Alytaus regionas taip pat išsiskiria nacionaliniu mastu – mišrių komunalinių atliekų kiekis vienam gyventojui čia yra mažiausias Lietuvoje, o rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekis – didžiausias.

2026–2028 m. planuojama mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį ir kartu didinti atskirai surenkamų maisto, tekstilės, DGASA bei pakuočių atliekų kiekius. Tai rodo, kad pagrindinė kryptis išlieka mišraus atliekų srauto mažinimas ir didesnis vertingų atliekų atskyrimas rūšiuojamuoju būdu. Prie šių tikslų įgyvendinimo turi prisidėti maisto atliekų atskiro surinkimo plėtra, tekstilės konteinerių pastatymas, maisto konteinerių dalinimas individualioms valdoms, konteinerinių aikštelių plėtra, pakuočių atliekų surinkimo priemonių stiprinimas bei atliekų apskaitos skaitmenizavimas ir automatizavimas.

45 lentelė. Planuojamas komunalinių atliekų kiekių pokytis Alytaus regione 2026–2028 m.

Atliekų srautas	Pokytis 2026–2028 m., t	Pokytis, proc.	Vidutiniškai per metus, t	Vidutiniškai per metus, proc.
MKA	-3 255	-14,3	-1 085	-4,75
DGASA	936	4,9	312	1,63
MA	941	19,1	314	6,37
TA	281	33,1	94	11,03
Pakuočių atliekos	1 097		366	

2025 m. Alytaus regione buvo eksploatuojama 514 konteinerinių aikštelių. Didžiausias jų skaičius buvo Alytaus miesto savivaldybėje – 173, Druskininkų savivaldybėje – 106, Varėnos rajono savivaldybėje – 57, Prienų rajono savivaldybėje – 54, Alytaus rajono savivaldybėje – 52, Lazdijų rajono savivaldybėje – 41, Birštono savivaldybėje – 30.

45 lentelė. Konteinerinių aikštelių skaičius savivaldybėse 2022–2025 m.

Savivaldybė	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Alytaus m.	164	171	173	173*
Alytaus r.	50	52	52	52
Lazdijų r.	29	38	41	41
Prienų r.	40	54	54	54
Birštono	23	30	30	30
Varėnos r.	43	57	57	57
Druskininkų	98	102	106	107
Iš viso regione	495	504	513	514

*2025 m. įrengtos 10 rakinamų aikštelių Alytaus mieste, bendras eksploatuojamų aikštelių skaičius regione – 514.

2025 m. Alytaus mieste pradėta nauja maisto atliekų surinkimo iš įmonių ir organizacijų paslauga. Nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. įmonėms ir organizacijoms pradėti statyti maisto ir virtuvės atliekų konteineriai. Šios sistemos tikslas – skatinti atliekų rūšiavimą įmonėse, didinti jų įsitraukimą į žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimą ir prisidėti prie aplinkosauginių tikslų siekimo.

Per laikotarpį nuo 2025 m. rugpjūčio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. įmonėms buvo pastatyti 329 maisto atliekų konteineriai, užfiksuoti 625 konteinerių pakėlimai, o bendras surinktų maisto atliekų kiekis siekė 12,86 t. Šie rodikliai rodo augantį įmonių įsitraukimą į atskirą maisto atliekų surinkimą ir sudaro prielaidas tolesnei paslaugos plėtrai.

46 lentelė. Maisto ir virtuvės atliekų surinkimo iš įmonių paslaugos Alytaus mieste analizė

Laikotarpis	Pastatyti konteineriai, vnt.	Konteinerių pakėlimai, vnt.	Surinktas MA kiekis, t
2025-08-01 – 2025-12-31	329	625	12,86

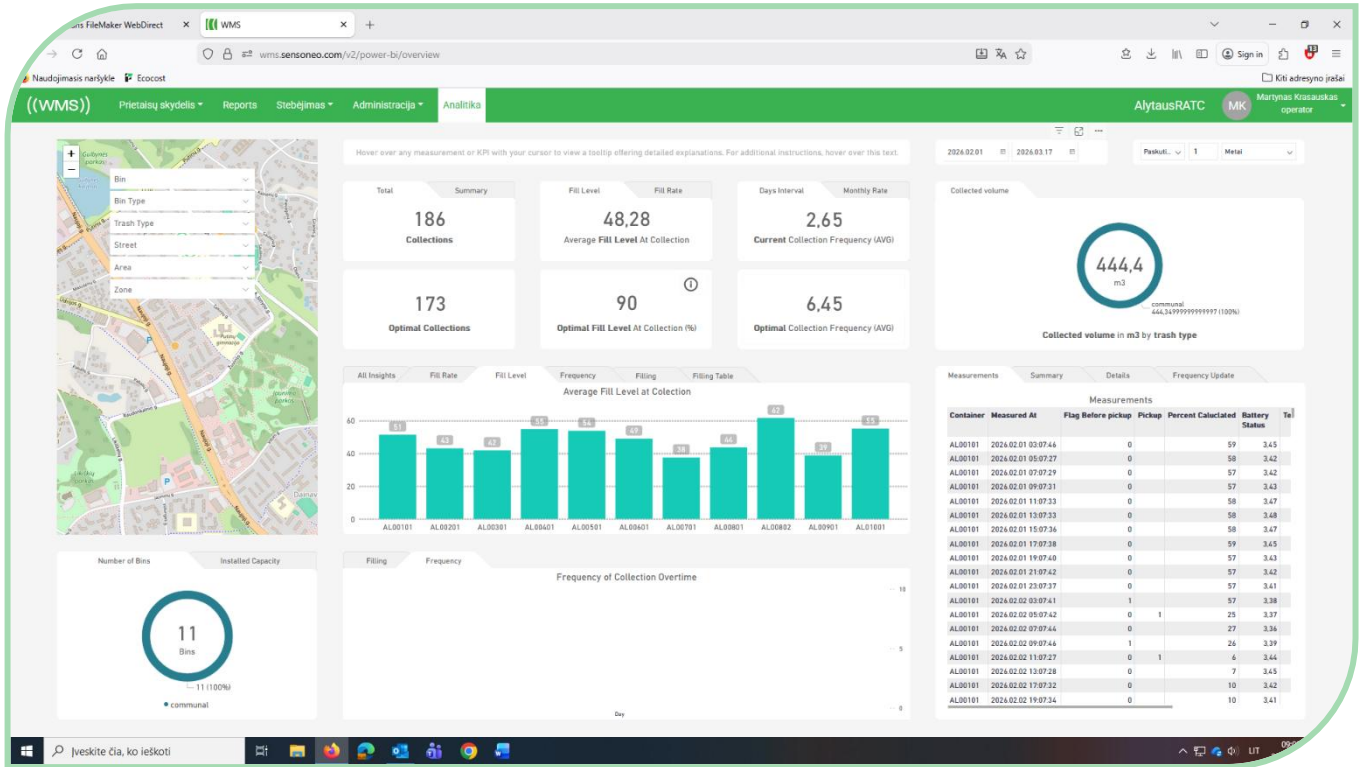
Kita svarbi 2025 m. inovacija – Alytaus mieste įrengtos 10 rakinamų konteinerių aikštelių. Projektas įgyvendintas Alytaus miesto savivaldybei bendradarbiaujant su Alytaus regiono atliekų tvarkymo centru. Jo tikslas – skatinti atsakomybę už savo atliekas, didinti gyventojų sąmoningumą ir sudaryti prielaidas sąžiningesniai atliekų tvarkymo modeliui daugiabučių kvartaluose. Rakinami visi aikštelėse esantys konteineriai, išskyrus tekstilės atliekų konteinerius.

Laikotarpiu nuo 2025 m. rugsėjo 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. konteineriai iš viso buvo atrakinti 42 824 kartus. Didžiausią dalį sudarė mišrių komunalinių atliekų konteinerių atrakinimai – 18 186, arba apie 42,5 proc. visų atrakinimų. Plastiko konteineriai atrakinti 9 181 kartą (21,4 proc.), popieriaus – 7 387 kartus (17,2 proc.), maisto atliekų – 5 158 kartus (12 proc.), stiklo – 2 912 kartų (6,8 proc.).

Duomenys rodo aiškią priklausomybę tarp mokėtojų skaičiaus ir konteinerių atrakinimų dažnio. Daugiausia konteinerių atrakinta Likiškėlių g. 42 (7 860 kartų) ir Statybininkų g. 67 (7 788 kartus) aikštelėse, kuriose taip pat buvo daugiausia mokėtojų. Mažiausi atrakinimų kiekiai fiksuoti Saulėnų g. 2

(1 538 kartai) ir A. Jonyno g. 10A (1 379 kartai) aikštelėse, kuriose mokėtojų skaičius taip pat buvo mažiausias.

Minėtose aikštelėse Papildomai mišrių komunalinių atliekų konteineriuose įdiegti tūrio davikliai, kurių pagalba galima matyti konteinerių užsipildymą ir optimizuoti atliekų surinkimo maršrutus. Konteinerių sistema fiksuoja visus veiksmus – tiek sėkmingus, tiek nesėkmingus bandymus atidaryti konteinerį.

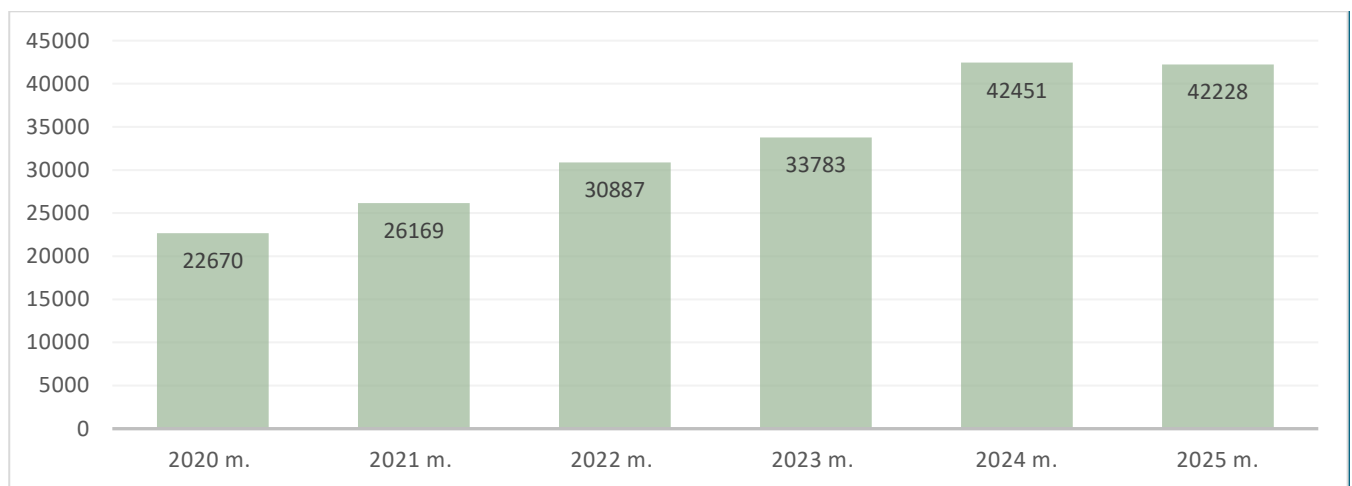
Apibendrinant galima teigti, kad 2025 metais Alytaus regione mišrių komunalinių atliekų kiekis toliau mažėjo, tačiau tam, kad būtų pasiekti ilgalaikiai valstybės ir regiono tikslai, būtina toliau stiprinti rūšiuojamąjį surinkimą, gyventojų ir įmonių kontrolę bei prevencines priemones.

ATLIEKŲ SURINKIMO IR TRANSPORTO PASLAUGŲ TEIKIMAS

TRANSPORTO VEIKLA

2025 m. Padalinyje dirbo 35 darbuotojai. Padalinys eksploatavo 17 transporto priemonių, kuriomis transportuojant atliekas ir teikiant užsakomąsias bei sutartines paslaugas per metus nuvažiuota 644 719 km (2024 m. – 648 575 km, 2023 m. – 550 000 km).

Bendras Padalinio transportu į atliekų tvarkymo ar deginimo vietas pristatytų atliekų kiekis 2025 m. sudarė 42 228 t (2024 m. – 42 451 t, 2023 m. – 33 783 t, 2022 m. – 30 887 t, 2021 m. – 26 169 t, 2020 m. – 22 670 t). Palyginti su 2024 m., bendras pervežtų atliekų kiekis sumažėjo nežymiai – apie 225 t, arba 0,5 proc., todėl galima teigti, kad po reorganizacijos Padalinio veiklos apimtys išliko stabilios.

15 pav. Pervežtų atliekų kiekis, t 2020-2025 m.

MAISTO ATLIEKŲ SURINKIMAS IŠ JURIDINIŲ ASMENŲ

Padalinys rinko biologiškai suyrančias virtuvių ir valgyklų atliekas, maistinių aliejų ir riebalus iš Alytaus regione veikiančių juridinių asmenų, savivaldybių biudžetinių įstaigų, maitinimo paslaugas teikiančių įmonių, mokslo, viešojo maitinimo, apgyvendinimo, gydymo ir kitų įstaigų. Taip pat buvo vykdomas **ŠGP 3 kategorijos maisto atliekų** surinkimas Bendrovės aptarnaujamoje teritorijoje, taip mažinant biologiškai skaidžių atliekų patekimą į sąvartyną.

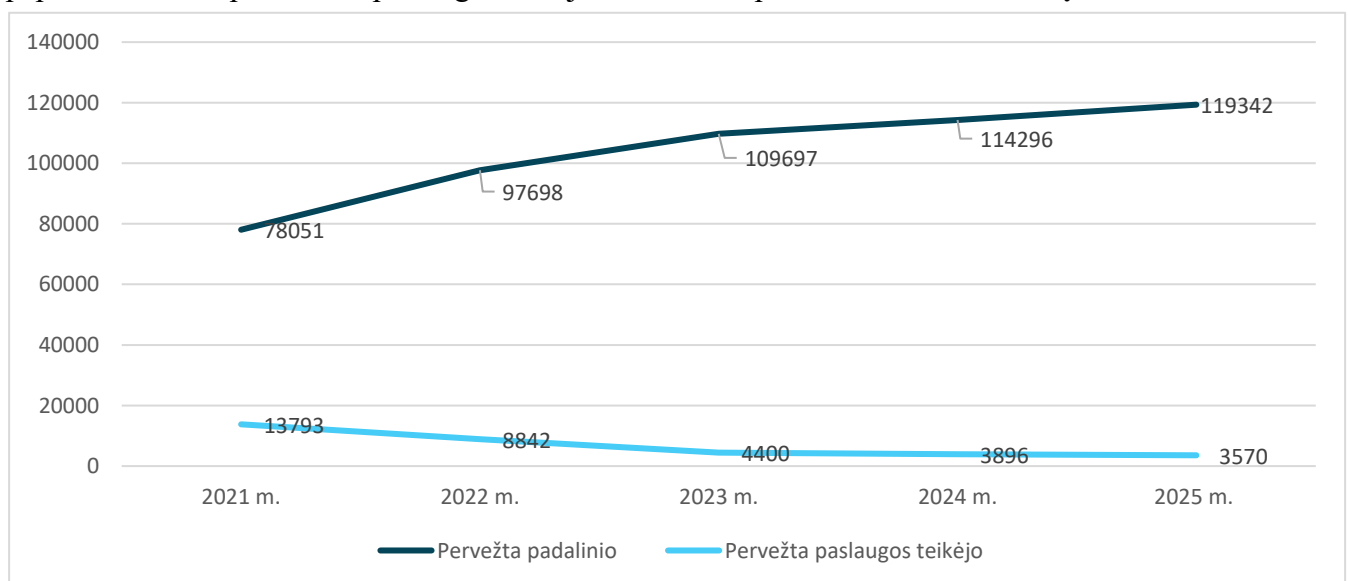
2025 m. Padalinio transportu į atliekų tvarkymo vietą buvo pervežta **1 413 t** maisto atliekų (2024 m. – 1 265 t, 2023 m. – 1 224 t). Palyginti su 2024 m., pervežtas kiekis padidėjo **148 t**, arba apie **11,7 proc.** Šiam pokyčiui įtakos turėjo sutarčių su juridiniais asmenimis peržiūra: nutrauktos fiktyvios sutartys ir sudarytos naujos sutartys su aktyviai paslaugomis besinaudojančiais klientais.

47 lentelė. Maisto atliekų transportavimas, t

Savivaldybės	2023 m. svoris, t	2023 m. sutartys, vnt.	2024 m. svoris, t	2024 m. sutartys, vnt.	2025 m. svoris, t	2025 m. sutartys, vnt.
Lazdijų rajono savivaldybės įstaigos / įmonės	23	21	29	28	31	20
Druskininkų savivaldybės įstaigos / įmonės	557	42	531	46	649	48
Alytaus m. savivaldybės įstaigos / įmonės	296	79	276	88	263	87
Birštono savivaldybės įstaigos / įmonės	210	12	276	15	297	18
Prienų rajono savivaldybės įstaigos / įmonės	45	12	58	12	63	14
Varėnos rajono savivaldybės įstaigos / įmonės	54	18	53	19	68	20
Alytaus rajono savivaldybės įstaigos / įmonės	40	29	42	31	42	25
Iš viso	1 224	213	1 265	239	1 413	232

RŪŠIAVIMO CENTRŲ IR KITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELIŲ APTARNAVIMAS

2025 m. Padalinys eksploatavo po dvi transporto priemones GAK ir ASK tipo konteineriams aptarnauti. Buvo vykdomas kapinių, sodų bendrijose susidariusių žaliųjų atliekų bei po gaisrų susidariusių mišrių atliekų išvežimas įvairiose Alytaus regiono savivaldybėse. Atsisakius tiekėjų paslaugų aptarnaujant Bendrovės rūšiavimo centrus, buvo teikiamos mokamos paslaugos. Iš viso 2025 m. Padalinio transportu GAK ir ASK tipo konteineriais iš Bendrovės aptarnaujamo regiono į atliekų sutvarkymo vietą pristatyta 19 460 t, arba 119 342 m³ atliekų. Palyginti su 2024 m., kai buvo pervežta 19 531 t arba 114 296 m³, atliekų kiekis tonomis sumažėjo nežymiai, o kubiniais metrais padidėjo 4,6 proc. 2025 m. papildomai buvo pasitelktas paslaugos teikėjas, kuris transportavo 3 570 m³ atliekų.

16 pav. GAK ir ASK tipo konteineriais pervežtų atliekų kiekis, kub. m, 2020-2024 m.

2025 m. ASK ir GAK automobiliais buvo įvykdyti **208** paslaugų užsakymai, iš jų **27** – gaisravietėse. Palyginti, 2024 m. buvo įvykdyti **175** užsakymai, iš jų **19** – gaisravietėse, o 2023 m. – **148**

užsakymai, iš jų **22** – gaisravietėse. Per 2025 m. iš gaisraviečių į sutvarkymo vietą transportuota **211 t** atliekų, kai 2024 m. šis kiekis sudarė **104 t**. Iš viso Padalinys savarankiškai į sutvarkymo vietą pristatė apie **97 proc.** visų GAK ir ASK tipo konteineriais transportuojamų atliekų. (2024m. 96,7 %, 2023 m. – 96,2 %, 2022 m.- 91,5%)

ATLIEKŲ TRANSPORTAVIMAS Į ATLIEKŲ DEGINIMO ĮRENGINIUS

Bendrovė eksploatuoja vilkiką ir puspriekabę su slankiojančiomis grindimis, skirtus šių atliekų pervežimui į atliekų deginimo įrenginius. 2025 m. iš viso pervežta **19,05 tūkst. t** degių atliekų, taip užtikrinant savalaikį jų išvežimą į Vilniaus ir Kauno kogeneracines jėgaines.

48 lentelė. Degių atliekų transportavimas į atliekų deginimo įrenginius, tūkst. t

Pervežimo būdas	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Bendrovės transportu	8,21	8,47	7,31
Paslaugos teikėjo transportu	–	10,36	11,74
Iš viso pervežta	–	18,83	19,05

Pagal kitų Bendrovės padalinių užsakymus taip pat buvo vykdomas kitų atliekų transportavimas. 2025 m. į rūšiavimo centrus ir sąvartyno žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelę Bendrovės transportu parvežta 105 t žaliųjų atliekų, o paslaugos teikėjo transportu – 2 645 t. Be to, iš VŠĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centro į Bendrovės biologinio apdorojimo įrenginį transportuota apie 1 328 t popieriaus pakuočių atliekų.

49 lentelė. Gamybinių pakuočių surinkimas iš juridinių asmenų, t

Atliekų rūšis / kryptis	2024 m.	2025 m.
Žaliosios atliekos Bendrovės transportu	1 540	105
Žaliosios atliekos paslaugos teikėjo transportu	2 467	2 645
Popieriaus pakuočių atliekos iš VŠĮ Kauno RATC į biologinio apdorojimo įrenginį	732	1 328

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMAS IR VEŽIMAS

Vienas iš Bendrovės strateginio veiklos plano uždavinių – mažinti sąnaudas, optimizuojant mišrių komunalinių atliekų, maisto atliekų ir kitų atliekų surinkimo bei vežimo paslaugų organizavimą.

2025 m. Padalinys mišrių komunalinių ir maisto atliekų surinkimo bei vežimo paslaugas vykdė Lazdijų rajone, o nuo 2025 m. spalio 23 d. pradėjo teikti mišrių komunalinių ir maisto atliekų surinkimo paslaugą Alytaus rajono savivaldybėje. Taip pat buvo vykdomos papildomos mišrių komunalinių atliekų surinkimo paslaugos Prienų rajono, Birštono ir Varėnos rajono savivaldybėse, renkamos stiklo atliekos iš kapinių teritorijų, sauskelnių atliekos, organizuojamas komposto transportavimas klientams ir rūšiavimo centrums bei konteinerių pastatymas ir aptarnavimas miesto šventėms, mugėms ir bendruomenių renginiams.

50 lentelė. Papildomai suteiktos atliekų transportavimo paslaugos 2023 -2024 m.

Paslaugos pavadinimas	2023 m., t	2024 m., t	2025 m., t
Sauskelnių atliekų surinkimas Alytaus regione	173	483	549
MKA iš Alytaus r., Birštono, Prienų r., Varėnos r., Lazdijų r. sav.	3 533	6 704	2 591
MA iš Lazdijų r. sav.	285	352	168
Didelių gabaritų atliekų surinkimas Lazdijų r. sav.	34	18	0
Kapinių stiklas	163	251	215
Komposto transportavimas klientams	234	175	450
Asbesto turinčių atliekų surinkimas Druskininkų, Alytaus r., Birštono, Prienų r., Alytaus m., Lazdijų r.	0	86	362
Iš viso	4 423	8 069	4 120

Vykdam sutartinius įsipareigojimus, 2025 m. iš Alytaus rajono savivaldybės kapinių transportuota ir sutvarkyta 356 t mišrių komunalinių atliekų (2024 m. – 399 t). Žaliųjų atliekų iš Alytaus miesto, Alytaus rajono, Prienų rajono, Birštono ir Lazdijų rajono savivaldybių kapinių bei sodų teritorijų transportuota 2 280 t (2024 m. – 2 360 t).

GAMYBINIŲ PAKUOČIŲ SURINKIMO VEIKLA

2025 m. įmonės vykdoma, gamybinių pakuočių surinkimo paslauga iš juridinių asmenų buvo išplėsta Alytaus miesto, Birštono, Prienų rajono ir Alytaus rajono savivaldybėse. Iš viso iš Alytaus regione esančių juridinių asmenų surinkta 273 t pakuočių atliekų (2024 m. – 136 t), t. y. dvigubai daugiau nei 2024 m. Šie rezultatai rodo augantį tokios paslaugos poreikį regione ir patvirtina, kad Bendrovė gali operatyviai atliepti vietos įmonių poreikius, užtikrindama kokybišką ir patikimą atliekų surinkimo paslaugą.

51 lentelė. Gamybinių pakuočių surinkimas iš juridinių asmenų, t

Atliekų rūšis	2024 m., t	2025 m., t
Popierius ir kartonas	89	131
Plastiko pakuotės	47	10
Mišrios pakuotės	0	87
Stiklo pakuotės	0	45
Iš viso	136	273

KONTEINERIŲ ĮRENGIMAS, REMONTAS IR APTARNAVIMAS

Vienas svarbiausių Padalinio uždavinių – vykdyti naujai įrengiamų ir pertvarkomų konteinerinių atliekų aikštelių ARATC aptarnaujamoje teritorijoje darbų koordinavimą, taip pat užtikrinti eksploatuojamų konteinerinių aikštelių priežiūrą ir konteinerių gedimų šalinimą. Alytaus regione 2025 m. buvo eksploatuojama 514 konteinerinių aikštelių.

KONTEINERIŲ REMONTAS IR GEDIMŲ ŠALINIMAS

2025 m. buvo užtikrintas savalaikis konteinerių ir konteinerinių aikštelių remontas: šalinami konteinerių gedimai, keičiami sugedę mišrių atliekų konteinerių būgnai, dangteliai, gaubtai, maišai, virvės, užrašai ir informacinės lentelės, taip pat tvarkomi užstrigę būgnai bei atstatomi sugadinti informaciniai standai. Per 2025 m. užregistruota 1 713 įvairių tipų gedimų (2024 m. – 961, 2023 m. – 483).

52 lentelė. Registruotų konteinerių ir konteinerinių aikštelių gedimų suvestinė 2023–2025 m., vnt.

Gedimų grupė	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Mechaniniai konteinerių ir būgnų gedimai	260	424	417
Maišų, virvių, dangčių ir gaubtų keitimas bei remontas	217	350	313
Užrašų ir informacinių lentelių keitimas	380	283	1 069
Tekstilės konteinerių gedimai	14	36	28
Degusių konteinerių padarinių likvidavimas	7	6	7
Iš viso	878	1 099	1 834

2025 m. buvo 3 draudiminiai įvykiai dėl konteineriams padarytos žalos (2024 m. – 2, 2023 m. – 3, 2022 m. – 26). Nustatant žalą buvo bendradarbiaujama su policija ir draudimo bendrovėmis. Netinkami naudoti konteineriai buvo utilizuoti – į UAB „Plastic chips“ perduota 20,33 t atliekų.

KONTEINERIŲ PLOVIMAS, DEZINFEKAVIMAS IR EINAMOJI PRIEŽIŪRA

2025 m. nuolat buvo vykdomi maisto atliekų konteinerių dezinfekavimo darbai, konteinerių išorės ir vidaus plovimas, susidariusių skysčių išsiurbimas, konteinerių vaškavimas po plovimo, trinkelė dangos valymas, žolės naikinimas aikštelių ribose ir vizualinė konteinerių būklės apžiūra. Pagal 2025 m. parengtą eksploatuojamų konteinerinių aikštelių priežiūros darbų planą visi darbai buvo atlikti laiku. Per 2025 m. už eksploatuojamų aikštelių remonto darbus buvo išrašyta sąskaitų ir apmokėta GIO suma siekė 27 735 Eur (2024 m. – 8 714 Eur).

PASLAUGŲ KONTROLĖS UŽTIKRINIMO SISTEMA IR VARTOTOJŲ KONTROLĖ

Paslaugų kontrolės užtikrinimo sistema ir vartotojų kontrolė yra viena svarbiausių sričių, tiesiogiai lemiančių rūšiuojamojo surinkimo kokybę Alytaus regione. Šios veiklos paskirtis – ne tik fiksuoti pažeidimus, bet ir užtikrinti paslaugų teikėjų atsakomybę, formuoti gyventojų ir įmonių rūšiavimo įpročius, operatyviai reaguoti į problemas bei sudaryti prielaidas nuosekliam atliekų tvarkymo sistemos gerinimui.

Kontrolės srityje dirba šeši Bendrovės darbuotojai. Jie prižiūri mišrių komunalinių, maisto ir pakuočių atliekų surinkimo ir vežimo paslaugų sutarčių vykdymą, organizuoja konteinerių užsakymą gyventojams ir įmonėms, tikrina atliekų rūšiavimo kokybę, konteinerinių aikštelių būklę ir užsipildymą, konsultuoja gyventojus bei vykdo informavimo veiklą. Per 2025 m. gyventojams ir įmonėms išdalinta beveik 2 tūkst. informacinių lankstinukų.

53 lentelė. Kontrolės veiklos apimtys 2025 m.

Rodiklis	2025 m.
Kontrolės srityje dirbančių darbuotojų skaičius	6
Išdalinta informacinių lankstinukų	beveik 2 000
Patikrinta MKA, MA ir PA konteinerių	10 891
Nustatyta pažeidimų	966
Patikrinta įmonių MKA konteinerių	988
Nustatyta įmonių MKA pažeidimų	237
Patikrinta individualių valdų MKA konteinerių	4 023
Nustatyta individualių valdų pažeidimų	520
ATRIS 2 programoje tikslinta duomenų įrašų	4 977

2025 m. Alytaus regiono savivaldybėse iš viso patikrintas 10 891 mišrių komunalinių, maisto ir pakuočių atliekų konteineris, nustatyti 966 pažeidimai, kurie sudarė 8,87 proc. nuo visų patikrintų konteinerių. Įmonių segmente per metus patikrinti 988 mišrių komunalinių atliekų konteineriai, nustatyti 237 pažeidimai, tai sudaro 23,99 proc. nuo patikrintų konteinerių. Individualių valdų segmente patikrinti 4 023 mišrių komunalinių atliekų konteineriai, nustatyta 520 pažeidimų, kurie sudarė 12,93 proc. nuo patikrintų konteinerių.

54 lentelė. Pagrindiniai kontrolės rezultatai ir pokytis

Rodiklis	2024 m.	2025 m.	Pokytis
Įmonių MKA pažeidimų dalis, proc.	20,86	23,99	+3,13 proc. p.
Individualių valdų MKA pažeidimų dalis, proc.	14,40	12,93	-1,47 proc. p.
Bendras patikrintų MKA, MA ir PA konteinerių pažeidimų lygis, proc.	–	8,87	–

Kontrolės rezultatai rodo skirtingas tendencijas. Individualių valdų segmente matomas nuosaikus teigiamas pokytis, rodantis, kad nuosekli kontrolė, reguliarūs patikrinimai ir informavimas prisideda prie geresnių rūšiavimo įpročių formavimo. Tuo tarpu įmonių segmente pažeidimų dalis padidėjo, todėl ši

sritis išlieka viena svarbiausių kontrolės veiklos krypčių. Tai rodo, kad padalinio veikla yra esminė gerinant rūšiuojamąjį surinkimą regione.

Patikrinimų duomenys rodo, kad individualių valdų mišrių komunalinių atliekų konteineriuose dažniausiai aptinkamos pakuočių atliekos, kurios sudaro 55,38 proc. visų nustatytų pažeidimų. Maisto atliekos sudaro 29,04 proc., žaliosios atliekos – 10,58 proc., o kitos atliekos – 5,00 proc. Tai patvirtina, kad pagrindinė problema išlieka netinkamas pakuočių ir maisto atliekų šalinimas kartu su mišriomis komunalinėmis atliekomis.

55 lentelė. Individualių valdų pažeidimų struktūra 2025 m.

Pažeidimų rūšis	Vnt.	Dalis nuo visų pažeidimų, proc.
Pakuočių atliekos	288	55,38
Maisto atliekos	151	29,04
Žaliosios atliekos	55	10,58
Kitos atliekos	26	5,00
Iš viso	520	100,00

Per 2025 m. ATRIS 2 programoje 4 977 kartus buvo tikslinta informacija apie konteinerių talpą, adresą, priskirtą paslaugos dalį, konteinerių pastatymą ar nuėmimą bei kitus konteinerių apskaitos duomenis. Tai rodo didelę kasdienio operatyvinio darbo apimtį, tačiau kartu atskleidžia poreikį stiprinti ne tik administracinę, bet ir analitinę šios srities dalį.

Lyginant su 2024 m., 2025 m. kontrolės veiklos apimtys atskirose srityse keitėsi. 2024 m. buvo patikrintas 1 831 įmonių konteineris ir nustatyti 382 pažeidimai, o 2025 m. – 988 įmonių MKA konteineriai ir 237 pažeidimai. Individualių valdų segmente 2024 m. patikrinti 8 397 konteineriai ir nustatyta 1 209 pažeidimų, o 2025 m. – 4 023 konteineriai ir 520 pažeidimų. Todėl kontrolės rezultatai turi būti vertinami ne tik pagal nustatytų pažeidimų skaičių, bet ir pagal patikrinimų apimtį, jų kryptingumą bei atliktų administracinių veiksmų mastą. Atsižvelgiant į tai, 2026 m. numatoma stiprinti kontrolės ir analitikos sritį, tikslinant veiklos prioritetus, didinant duomenų panaudojimą sprendimų priėmimui ir orientuojant kontrolės priemones į tas sritis, kurios turi didžiausią įtaką rūšiuojamojo surinkimo rezultatams.

Atsižvelgiant į 2025 m. rezultatus, ši veiklos sritis turi išlikti viena prioritetinių ir 2026 m. Kontrolės veikla turi būti stiprinama, nes jos rezultatai tiesiogiai lemia rūšiuojamojo surinkimo gerėjimą regione. Kartu 2025 m. patirtis parodė, kad esamas veiklos modelis jau nebėra pakankamas tolimesnei pažangai užtikrinti. Todėl planuojama pertvarkyti padalinio veiklą, atskiriant paslaugų sutarčių vykdymo kontrolės funkcijas nuo konteinerių statymo, keitimo ir kitų operacinių užduočių. Taip pat numatoma stiprinti analitinę kryptį, plėtoti IT sprendimus, gerinti duomenų kokybę ir jų panaudojimą sprendimų priėmimui bei ieškoti duomenų analitiko. Siekiama, kad ši veikla būtų orientuota ne į formalų ataskaitų ar sąskaitų sutikrinimą, o į realų paslaugų kokybės gerinimą, prevenciją ir duomenimis grįstą pažangos valdymą.

STRATEGINIO VEIKLOS PRIEMONIŲ PLANO 2023-2025 M. ĮGYVENDINIMAS

Strateginiame veiklos priemonių plane buvo nustatyti svarbūs tikslai, siekiant užtikrinti aplinkos kokybės gerinimą, paslaugų kokybės tobulinimą, veiklos efektyvumo didinimą ir atliekų perdirbimo plėtrą. Tačiau dėl įvairių veiksnių, tokių kaip vėluojantis projektų finansavimas, pasikeitę finansavimo šaltiniai ir atidėti įgyvendinimo terminai, faktinė pažanga skirtinguose tiksluose buvo žymiai mažesnė. Žemiau pateikiama detali informacija apie plano įgyvendinimą iššūkius ir planuojamus tolesnius veiksmus, siekiant užbaigti numatytas priemones ir užtikrinti tikslų įgyvendinimą. Susipažinti su planu galima čia: <https://www.aratc.lt/strateginis-veiklos-planas/>

TIKSLAS I. APLINKOS KOKYBĖS GERINIMAS

Iš viso: 11 priemonių
Įgyvendinimo lygis: **86,4 %**

Iš 11 suplanuotų priemonių 9 įgyvendintos, 1 dalinai įgyvendinta ir 1 perkelta į kitą laikotarpį.

Tikslas I - įgyvendintas aukštu lygiu. Pilnai įgyvendintos kvapų mažinimo, monitoringo ir leidimų valdymo priemonės užtikrino aplinkosauginį stabilumą ir teisės aktų laikymąsi. Neįgyvendinta liko filtrato linijos rekonstrukcija, kuri perkelta į kitą planavimo laikotarpį. Aplinkosauginio švietimo veiklos vykdomos, tačiau dalis jų perkelta ir bus tęsiama 2026–2028 m.

TIKSLAS II. PASLAUGŲ KOKYBĖS GERINIMAS

Iš viso: 13 priemonių
Įgyvendinimo lygis: **53,8 %**

Iš 13 priemonių 5 įgyvendintos, 3 dalinai įgyvendintos ir 5 perkeltos.

Tikslas II - įgyvendintas vidutiniu lygiu. Didžioji dalis konteinerių atnaujinimo ir infrastruktūros modernizavimo priemonių įvykdyta, tačiau reikšmingos infrastruktūrinės plėtros veiklos (naujų rūšiavimo centrų, pavojingų atliekų surinkimo transporto priemonės, Druskininkų ir Prienų kompostavimo aikštelių plėtra) perkeltos į 2026–2028 m. daugiausia dėl procedūrinių ir finansavimo klausimų. Šis tikslas išlieka prioritetas ateinančiam laikotarpiui.

TIKSLAS III. VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS

Iš viso: 18 priemonių
Įgyvendinimo lygis: **88,9 %**

Iš 18 priemonių 16 įgyvendintos, 1 dalinai įgyvendinta ir 1 perkelta.

Tikslas III - įgyvendintas labai aukštu lygiu. Sąnaudų mažinimo srityje įsigyti maisto atliekų surinkimo šiukšliavežiai, atnaujintas lengvųjų automobilių parkas, įsigyta mechaninio rūšiavimo ir kompostavimo technika, krovinis automobilis su konteinerių užtraukimo kabliu, rekonstruota vandentiekio linija Takniškių technologijų parke bei įrengta iki 500 kW galios saulės fotovoltinė elektrinė. Vadybos ir IT

srityje vykdytas darbuotojų kvalifikacijos kėlimas bei modernizuotos informacinės sistemos, užtikrinant jų stabilų veikimą. Darbo našumo didinimo srityje įsigyta papildoma rūšiavimo ir kompostavimo technika, atnaujintas perkoliato rezervuaras ir biodujų generatorius, įrengta konteinerių plovykla, pastatytas sandėliavimo angaras, įrengtos naujos darbo vietos darbuotojams, įgyvendinta maisto ir virtuvės atliekų paruošimo perdirbimui plėtra bei sudarytos geresnės sąlygos nuotoliniams susitikimams. Dalinai įgyvendinta transporto valdymo sistemos diegimo priemonė ir į 2026–2028 m. planavimo laikotarpį perkelta programinės įrangos atnaujinimo ir pritaikymo VERT nustatytiems apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimams priemonė, kurios įgyvendinimas susijęs su išoriniais reguliaciniais veiksniais.

TIKSLAS IV. ATLIEKŲ PERDIRBIMO IR ANTRINIO PANAUDOJIMO DIDINIMAS

Iš viso: 6 priemonės

Įgyvendinimo lygis: 58,3 %

Iš 6 priemonių 3 įgyvendintos, 1 dalinai įgyvendinta ir 2 perkeltos.

Tikslas IV - įgyvendintas vidutiniu lygiu. Pakartotinio naudojimo srityje įgyvendintos dvi iš trijų priemonių: parengti regiono ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planai bei sukurtas virtualios realybės filmas apie atliekų rūšiavimą ir atsakingą vartojimą. Atgautų išteklių parko projektas perkeltas į kitą planavimo laikotarpį atsiradus projektiniam finansavimui.

Atliekų perdirbimo srityje įgyvendinta komposto gamybos infrastruktūros plėtra – įsigyta džiovimo įranga ir oro srauto separatorius, turėsiantis pagerinti komposto kokybę. Mineralinių atliekų apdorojimo pajėgumų sukūrimas įgyvendintas dalinai – parengti sprendiniai ir numatyta infrastruktūra, tačiau pilnas technologinių pajėgumų įrengimas bus tęsiamas kitais metais. Atliekų rūšiavimo aikštelės modernizavimo priemonė perkelta į 2026–2028 m. laikotarpį dėl reikšmingo investicijų ir techninio įvertinimo poreikio.

BENDRAS PLANO ĮGYVENDINIMAS

56 lentelė. Bendras Strateginio veiklos plano 2023-2025 m. įgyvendinimas pagal priemones

Tikslas	Priemonių sk.	Įgyvendinta	Dalinai	Perkelta	Įgyvendinimo lygis %*
I. Aplinkos kokybės gerinimas	11	9	1	1	86,4 %
II. Paslaugų kokybės gerinimas	13	5	3	5	53,8 %
III. Veiklos efektyvumo didinimas	18	16	1	1	88,9 %
IV. Atliekų perdirbimo ir antrinio panaudojimo didinimas	6	3	1	2	58,3 %
IŠ VISO	48	33	6	9	75,0 %

Pagal priemonių skaičių bendras plano įgyvendinimo lygis siekia 75 %. Aukščiausi rezultatai pasiekti III ir I tiksluose, kur įgyvendinta didžioji dalis suplanuotų veiklų. II ir IV tiksluose įgyvendinimo lygis yra žemesnis, nes reikalauja reikšmingų finansinių išteklių. Kadangi šiuose tiksluose numatytoms priemonėms nebuvo gautas projektinis finansavimas ar užsitęsė įgyvendinimo procedūros, šios priemonės buvo perkeltos į kitą planavimo laikotarpį.

FINANSINIS PLANO ĮGYVENDINIMAS

2023–2025 m. laikotarpiu pagal planą buvo numatyta apie 13,57 mln. Eur investicijų. Iš šios sumos pilnai įgyvendinta apie 6,80 mln. Eur investicijų, dalinai įgyvendinta apie 0,56 mln. Eur (skaičiuojant 50 % dalinai įgyvendintų priemonių vertės), o apie 6,21 mln. Eur investicijų perkelta į 2026–2028 m. planavimo laikotarpį.

Didžiausia įgyvendintų investicijų dalis tenka III tikslui – veiklos efektyvumo didinimui, kuriame finansinis įgyvendinimas siekia apie 93 % nuo suplanuotos sumos. I tikslui – aplinkos kokybės gerinimui – įgyvendinta apie 89 % suplanuotų investicijų. Mažiausias finansinis įgyvendinimas fiksuojamas IV tikslu (apie 29 %) ir II tikslu (apie 38 %), nes didelės vertės infrastruktūros projektai perkelti į kitą planavimo laikotarpį. Tai lėmė, kad finansinis įgyvendinimo lygis yra mažesnis nei fizinis priemonių įgyvendinimas.

Bendrai vertinant, finansinis plano įgyvendinimo lygis sudaro apie 53,5 % nuo visų suplanuotų investicijų.

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI IR PERSONALO VALDYMAS

Žmogiškieji ištekliai – tai Bendrovės darbuotojai ir jų turimos kompetencijos, užtikrinančios efektyvią organizacijos veiklą bei strateginių tikslų įgyvendinimą. Darbuotojams svarbi darbdavio socialinė ir aplinkosauginė politika, atliekamo darbo prasmingumas ir patrauklumas, darbo saugumas, sveikatai palankios darbo sąlygos, pagarba ir pripažinimas, profesinio tobulėjimo galimybės bei organizacijos indėlis į visuomenę.

2025 m. pabaigoje Bendrovėje dirbo 134 darbuotojai, vidutinis atlyginimas įmonėje buvo 2128 Eur. Duomenys apie darbuotojų skaičių, pareigybes ir darbo užmokestį pateikiami lentelėje. Darbuotojų pareigybės ir vidutinis darbo užmokestis:

2025 metais į darbą priimti **28 nauji darbuotojai**, atleisti **29 darbuotojai**, taip pat atlikti **168 darbuotojų darbo sutarčių sąlygų pakeitimai**.

57 lentelė. Darbuotojų skaičius, pareigybės, vidutinis darbo užmokestis

Pareigybių pavadinimas	2024 metai		2025 metai	
	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis Eur	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Vidutinis darbo užmokestis Eur
Įmonės vadovai	2	4784	2	5413
Padalinių vadovai	10	3124	7	3730
Specialistai	37	2214	42	2495
Kvalifikuoti darbininkai	60	1762	58	1787
Darbininkai	21	1400	20	1446
Iš viso:	130	1983	128	2128

2025 metais Bendrovės darbuotojai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo kursuose, mokymuose, seminaruose ir konferencijose. Gilintos profesinės žinios atliekų tvarkymo, mokesčių ir apskaitos, darbo teisės, darbuotojų saugos ir sveikatos, viešųjų pirkimų, nuotekų tvarkymo, oro taršos, dokumentų

valdymo, civilinės saugos, korupcijos prevencijos, asmens duomenų apsaugos ir kitose srityse. Darbuotojai taip pat dalyvavo praktiniuose mokymuose, susijusiuose su skaitmeniniais įrankiais, dokumentų rengimu, komandiniu darbu ir specializuotomis darbo priemonėmis.

Bendrovės darbuotojai dalyvavo susitikimuose su partneriais, keitėsi gerąja patirtimi tarptautiniuose ir nacionaliniuose renginiuose, konferencijose, projektų partnerių susitikimuose bei technologijų demonstracijose. Dalyvauta HOOP ir Interreg Europe programų veiklose, tarptautiniuose seminaruose Portugalijoje, Lenkijoje ir Ispanijoje, atliekų tvarkymo technologijų pristatymuose Vokietijoje ir Austrijoje, aplinkosaugos parodose Turkijoje bei kituose profesiniuose renginiuose. Šių veiklų metu darbuotojai gilino kompetencijas atliekų prevencijos, biologinių atliekų tvarkymo, tarifų sistemų, bioekonomikos, žiedinės ekonomikos ir technologinių sprendimų srityse.

Bendrovės specialistai taip pat aktyviai dalyvavo bendruomenių renginiuose ir susitikimuose su regiono gyventojais. Dalyvauta šeimų šventėje „Alytus – viena šeima“, Prienų krašto šventėje, Lazdijų pasienio fiestoje, Daugų šventėje „Daugai Mindaugai 2025“, Balbieriškio, Veiverių, Išlaužo, Pakuonio ir Stakliškių vasaros šventėse, „Grybų šventėje 2025“ Varėnoje, krašto šventėje Krosnoje bei Savivaldos dienos minėjime Druskininkuose.

2025 metais buvo toliau tobulinama Dokumentų valdymo sistema (DVS), taip pat įdiegta nauja Personalo valdymo sistema. Jos dėka paspartėjo darbo laiko apskaita, darbuotojų priėmimo ir atleidimo procesai, atostogų administravimas bei viršvalandinio darbo apskaičiavimas. Duomenys apie Bendrovės dokumentų valdymo sistemą ir jos apimtį pateikiami 55 lentelėje.

58 lentelė. Dokumentų valdymo sistema ir apimtys

IŠORĖS DOKUMENTAI	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Gaunami	15 186	16 876	15 656
Siunčiami	3 562	2 720	2 161
VIDAUS DOKUMENTAI:	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Sutartys	682	559	734
Vidaus dokumentai (gaunami, aktai, protokolai)	1738	1762	1743
Personalo įsakymai	78	73	88
Atostogų-komandiruočių įsakymai	564	526	271
Tvarkomosios veiklos įsakymai	684	631	572

2025 metais iš 15 656 gautų dokumentų 10 702 buvo susiję su rinkliavų administravimu – dėl lengvatų taikymo, perskaičiavimo, duomenų pakeitimo ir kitų klausimų. Daugiausia tokių dokumentų gauta iš Alytaus rajono savivaldybės mokėtojų – 2 975, Alytaus miesto savivaldybės mokėtojų – 2 083, Varėnos rajono savivaldybės mokėtojų – 2 074, Lazdijų rajono savivaldybės mokėtojų – 1 588, Prienų rajono ir Birštono savivaldybių mokėtojų – 1 480, Druskininkų savivaldybės mokėtojų – 464.

FINANSINĖ ANALIZĖ IR ATLIEKŲ TVARKYMO KAŠTAI

Buvo parengtas ir pateiktas VERT Regioninės reguliuojamos veiklos kainos projektas ir patvirtintos regioninės kainos, kurios įsigaliojo nuo 2026 metų sausio 1d. .

2025 metais VERT pateiktos, suderintos bei patvirtintos UAB ARATC investicijos iki 2026 metų.

Parengta 2026 metų pajamų/išlaidų sąmata bei sąnaudų prognozė 2027-2028 metams. Paskaičiuotos bei patvirtintos nereguluojamos veiklos kainos nuo 2026 metų sausio 1d. Paskaičiuotas rinkliavos lėšų poreikis 2026-2028 metams.

Bendrovės pardavimo pajamos 2025 metais didėjo 5,5 proc.ir veikla buvo pelninga.

Didėjo einamojo likvidumo koeficientas nuo 1,48 iki 1,69 tai yra metų pabaigoje trumpalaikis turtas trumpalaikius įsipareigojimus viršijo 1,7 karto.

59 lentelė. Finansinės analizės duomenys

	2023 METAİ	2024 METAİ	2025 METAİ	POKYTIS
PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA (tūkst. €)				
Pardavimo pajamos	8 927	9 681	10 210	529
Pardavimo savikaina	-7 742	-8 425	-8 994	569
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	1 186	1 256	1 216	-40
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	-1 021	-1 021	-1 010	-11
Veiklos pelnas (nuostoliai)	156	235	206	-29
Kitos veiklos pelnas (nuostoliai)	0	0	0	0
Finansinė ir investicinė veikla	-126	-128	-41	-87
Pelnas prieš apmokestinimą, tūkst. €	30	107	164	57
Grynasis pelnas,tūkst. €	30	107	164	57
BALANSAS (tūkst. €)	8 927	9 681	10 210	529
Ilgalaikis turtas	26 111	23 477	20 951	-2 526
Trumpalaikis turtas	3 281	3 441	3 759	318
<i>t .tarpe pirkėjų skolas</i>	<i>1 970</i>	<i>1 938</i>	<i>2 087</i>	<i>149</i>
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	<i>1 078</i>	<i>1 274</i>	<i>1 387</i>	<i>113</i>
Turtas iš viso	29 538	27 084	24 944	-2 140
Nuosavas kapitalas	7 593	7 568	7 732	164
Dotacijos, subsidijos	12 987	11 109	9 410	-1 699
Atidėjiniai	2 971	3 062	3 138	76
Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	5 987	5 344	4 664	-680
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	3 601	3 022	2 445	-577
<i>t. tarpe finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms</i>	<i>3 524</i>	<i>2 955</i>	<i>2 393</i>	<i>-562</i>
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	2 386	2 323	2 218	-105
<i>t. tarpe finansiniai įsipareigojimai kredito įstaigoms</i>	<i>1 048</i>	<i>960</i>	<i>565</i>	<i>-395</i>
<i>Skolos tiekėjams</i>	<i>376</i>	<i>410</i>	<i>565</i>	<i>155</i>
Nuosavas kapitalas ir įsipareigojimai iš viso	29 538	27 084	24 944	-2 140
RODIKLIAI				
Įstatinis kapitalas,tūkst. €	463	463	463	0
Savininkų nuosavybė, tūkst. €	7 593	7 568	7 732	164

Savininkų nuosavybė tenkanti vienai akcijai, €	4 745	4 730	4 833	103
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas viso tūkst. €	3 378	3 575	3 271	-304
<i>t. tarpe iš nuosavų ir skolintų lėšų įsigyto turto nusidėvėjimas tūkst. €</i>	<i>1 072</i>	<i>1 183</i>	<i>1 152</i>	<i>-31</i>
Turto grąža (ROA) grynas pelnas/turto vertė	0,10%	0,40%	0,66%	0,26%
Nuosavo kapitalo grąža (REO)grynas pelnas /(nuosavas kapitalas +dotacijos)	0,15%	0,57%	0,96%	0,38%
Finansinės priklausomybės koeficientas (D/E) ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai/nuosavas kapitalas	29,09%	28,61%	27,20%	-1,41%
Pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA)	1594	1459	1402	-3,88%
Veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA marža)	9,8%	16,1%	14,7%	-1,42%
Veiklos pelno marža pelnas be veiklos sąnaudų	1,75%	2,43%	2,02%	-0,41%
Grynojo pelno marža	0,33%	1,11%	1,61%	0,50%
FINANSINIO PAJĖGUMO RODIKLIAI				
Grynas pelningumas (grynas pelnas/pardavimo pajamos) X100	0,33%	1,11%	1,61%	0,50%
Įsiskolinimo koeficientas (visi įsipareigojimai/turtas)X100	20,3	19,7	18,7	-1,0
Einamojo likvidumo koeficientas (trumpalaikis turtas/trumpalaikiai įsipareigojimai)	1,38	1,48	1,69	0,21
Pirkėjų įsiskolinimo koeficientas(pirkėjų įsiskolinimas/pardavimo pajamos)X365 d	80,5	73,1	74,6	2
Finansinis pajėgumas balais	3,25	3,25	3,25	0,00
Vidutinis darbuotojų skaičius	135	132	128	-4,00
Vidutinis darbo užmokestis (be vienkartinį ir išėitinių išmokų bei kompensacijų už nepanaudotas atostogas)	1800	1983	2128	145

Įmonės pardavimo pajamos 2025 metais padidėjo 529 tūkst. eurų, grynas pelnas - 57 tūkst. eurų. Savininkų nuosavybė didėjo 164 tūkst. eurų. Bendrovės nuosavo kapitalo ir įstatinio kapitalo santykis atitinka Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimus, dėl turto perkainavimo nuosavas kapitalas 16,7 karto didesnis už įstatinį. 2025 metais pasiskolinta 361 tūkst. eurų (pasirašyta lizingo sutartis su AB SEB banku dėl ratinio ekskavatorius Sennebogen 822G įsigijimo), grąžinta 950 tūkst. eurų paskolų. 2026 metais reiks grąžinti 670 tūkst. eurų, tame tarpe 28 tūkst. eurų SWED bankui pagal lizingo sutartį, 153,4 tūkst. eurų LR finansų ministerijai, 32,5 tūkst. eurų AB Šaulių bankui, 455,6 tūkst. eurų AB SEB bankui ir 3,9 tūkst. priskaičiuotų bet dar nesumokėtų palūkanų. Bendras skolintų lėšų likutis metų pabaigai sumažėjo 590 tūkst. eurų ir 2025 metų pabaigai sudarė 3 mln. 315 tūkst. eurų. Paskolos pagal finansavimo įstaigas pateikiamos 60 lentelėje:

60 lentelė. Paskolos pagal finansavimo įstaigas

Finansų įstaigos pavadinimas	Paskolų ir lizingo sutarčių paskirtis	Negrąžintų paskolų likutis 2025-01-01	2025 METAI		Negrąžintų paskolų likutis 2025-12-31	GRAŽINIMAS		PALŪKANOS	
			Pasiskolinta	Grąžinta		2026 metai	2027 - 2029 metai; FM-iki 2044 m	Banko marža, %	Palūkanų bazė (6 mėn. EURIBOR

Finansų ministerija (EIB perskolinama paskola)	Investicinių projektų finansavimui	2 324 274		153 363	2 170 911	153 363	2 017 548	0,872%	
AB Šiaulių bankas	Investicinių projektų finansavimui, III sekcijos statybai	353 750		321 250	32 500	32 500		2,48%	apie 2,173%
SEB bankas	Investicijoms ir verslo plėtrai	175 355		100 204	75 151	75 151		2,58%	
	Saulės elektrinei	261 596		65 399	196 197	65 399	130 798	2,49%	
	Lizingo sutartys (sunkiasvoriai automobiliai)	705 623	360 869	282 043	784 449	315 019	469 430	2,00%	
SWED bankas	Lizingo sutartys (sunkiasvoriai automobiliai ir technika)	84 454		28 152	56 303	28 151	28 152	2,49%	
VISO		3 905 052	360 869	950 410	3 315 511	669 583	2 645 928	2,1 %	

2025 metais įsigyta, rekonstruota bei naujai pastatyta ilgalaikio turto už 725 tūkst. eurų, tame tarpe 262 tūkst. eurų bus apmokėta projektų lėšomis ir 463 tūkst. eurų nuosavomis lėšomis. Priskaičiuota ilgalaikio materialaus turto nusidėvėjimo už 3 mln. 263 tūkst. eurų, tame tarpe perkainuoto turto nusidėvėjimas- 312 tūkst. eurų, nuosavų lėšų įsigyto turto nusidėvėjimas - 1 mln. 152 tūkst. eurų. Investicijos į ilgalaikį turą pateikiamos 61 lentelėje:

61 lentelė. 2025 m. investicijų sąrašas.

Investicijų pavadinimas	Suma EUR	Finansavimo šaltinis
Krovininis automobilis maisto atliekoms TERBERG ORUS	145 000	Dotacija (80 proc.) +nuosavos lėšos
Konteinerių užraktai su priedais	83 755	Dotacija (80 proc.) +nuosavos lėšos
Nebaigta statyba- Druskininkų kompostavimo aikštelės stoginė	60 000	Nuosavos lėšos
Oro nutraukimo sistema MM A	47 000	Nuosavos lėšos
Nebaigta statyba-projekto Nr. 22-207-P-0001 Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Prienų rajono ir Birštono sav.	45 172	Dotacija 85 proc.+ nuosavos lėšos
Daugų ir Veiverių rūšiavimo centrų panaikinti rezervuarai	43 551	Nuosavos lėšos
Nuotekų filtrato talpykla (sąvartynas)	43 368	Nuosavos lėšos
RENAULT KANGOO ELECTRIC ED7237	28 093	Dotacija 4000 eurų +nuosavos lėšos
RENAULT KANGOO ELECTRIC ED7236	28 093	Dotacija 4000 eurų +nuosavos lėšos
Virtualios realybės 3D edukacinis filmas	22 000	Dotacija (80 proc.) +nuosavos lėšos
KA biologinio apdorojimo. įrenginių korpusas ir atliekų priėmimo sandėlis su pers. – greitaičiai vartai	17 334	Nuosavos lėšos
Tunelinis presas PAAL KONTI	16 347	Nuosavos lėšos
Mobilus būgninis sijotuvus PRONAR	14 439	Nuosavos lėšos
Interaktyvi rūšiavimo lenta ir konteinerių komplektas	13 935	Dotacija (80 proc.) +nuosavos lėšos
Tentinis angaras SHELTERALL 8x12x3.6	10 000	Nuosavos lėšos
Baldai į namelį	9 860	Nuosavos lėšos
konteinerinių aikštelių rekonstrukcija	9 561	Nuosavos lėšos
Angaras- DGASA Birštono savivaldybėje	9 527	Nuosavos lėšos
Viešųjų pirkimų programa Ecocost	8 100	Nuosavos lėšos

Optinis separatoriaus valdymo blokas	8 040	Nuosavos lėšos
Dujopūtė	7 775	Nuosavos lėšos
Elektromobilių įkrovimo stotelės	7 051	Dotacija- 94,3 proc. +nuosavos lėšos
Siurblys BORGHER	4 784	Nuosavos lėšos
Baldai	4 746	Nuosavos lėšos
Nebaigta statyba -sąvartyno plėtra (gręžinio statyba)	4 415	Nuosavos lėšos
Duomenų saugyklos diskai	4 220	Nuosavos lėšos
Mechaninio rūšiavimo-apdorojimo įreng. stoties pastatas su buit. patalpomis (4400-2755-1391)-gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema projektavimas	4 200	Nuosavos lėšos
Nebaigta statyba- Takniškių žaliųjų atliekų aikštelės rekonstrukcija	3 500	Nuosavos lėšos
Cirkuliacinis ir redukcinis slėgio reguliatorius VAR	3 254	Nuosavos lėšos
Nebaigta statyba- Stakliškių stambiųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelė	2 885	Nuosavos lėšos
Elektromobilių įkrovimo stotelės Easee Charge Core	2 782	Nuosavos lėšos
Overton elektrinis kuprinės tipo dulkių siurblys	2 739	Nuosavos lėšos
Kompiuteriniai ir ryšių priemonės	2 397	Nuosavos lėšos
Biologinis nuotekų valymo įrenginys Amax Basic	2 300	Nuosavos lėšos
Įmerkiamas siurblys SB54-ds	2 182	Nuosavos lėšos
Nebaigta statyba- Takniškių nuotekų tinklų rekonstrukcija	1 800	Nuosavos lėšos
Velenas	1 514	Nuosavos lėšos
IŠ VISO:	725 719	

VšĮ „Stebėsenos ir prognozių agentūra“ rengia valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių ataskaitas, kuriose apžvelgiama ir vertinama įmonių veikla, finansiniai rezultatai ir valdymo pokyčiai. Finansiniai rezultatai vertinami pagal 7 rodiklius: turto gražos (ROA) rodiklį, nuosavo kapitalo gražos (ROE) rodiklį, finansinės priklausomybės koeficientas (D/E), pelną prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA), veiklos pelningumas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITA marža), veiklos pelno maržą, grynojo pelno maržą. Vertinant 2025 metų šiuos bendrovės rodiklius jie yra geresni negu 2024 metais arba panašūs.

Finansinio pajėgumo įvertinimui naudoti 4 finansiniai santykiniai rodikliai: grynasis pelningumas, įsiskolinimo koeficientas, einamojo likvidumo koeficientas ir pirkėjų įsiskolinimo koeficientas. Atliekų tvarkymo sektoriuje nėra nustatyta žemutinė bendrojo finansinio pajėgumo rodiklio riba, bet galima teigti, kad bendras įmonės finansinio pajėgumo rodiklis geras. 2024 metais palyginus su 2023 metais pirkėjų įsiskolinimo koeficientas (apmokėjimas dienomis) sumažėjo nuo 81 dienų iki 73 dienų. Bendras įmonės finansinio pajėgumo rodiklis išliko toks pat - 3,25 balo.

Bendra visų pirkėjų skola 2025-12-31 sudarė 2 mln.87,3 tūkst. eurų. Tame tarpe 1 mln.628 tūkst. eurų (78,3 proc.) - savivaldybių skolos. Savivaldybių laiku neapmokėtos skolos palyginus su praėjusiais metais sumažėjo 153,6 tūkst. eurų ir bendroje sumoje sudarė 53 proc. viso jų įsiskolinimo. Duomenys apie savivaldybių skolas pateikti 62 lentelėje.

Eil. Nr.	Savivaldybė	2024.12.31		2025.12.31		Pokytis laiku neapmokėtų skolų
		VISO	t. tarpe pradelsta	VISO	t. tarpe pradelsta	
1	Alytaus miesto	310 295	50 472	363 174	60 867	10 395
2	Alytaus rajono	0		145 450		0
3	Druskininkų	116 002		96 803		0
4	Lazdijų rajono	111 355	46 605	73 451	46 092	-513
5	Varėnos rajono	73 704		42 248		0
6	Birštono	280 662	250 101	203 999	165 278	-84 823
7	Prienų rajono	767 854	668 845	703 250	590 162	-78 683
IŠ VISO:		1 659 872	1 016 023	1 628 373	862 399	-153 624

63 lentelė. Komunalinių atliekų tvarkymo programos vykdymas 2025 m

VIETINE RINKLIAVA APMOKESTINAMŲ ATLIEKŲ TVARKYMO PAJAMOS 2025 m.

Eil. Nr.	Savivaldybė	VIETINE RINKLIAVA APMOKESTINAMOS ATLIEKOS (VISO T)	Mišrios komunalinės atliekos		DGASA surenkamos atliekos (išskyrus tekstilę)		Tekstilės atliekos		Maisto atliekos		Žaliosios biologiškai suyrančios atliekos		BŪTINOSIOS (kintamos ir pastovios) SAŃAUDOS 2025 m. VISO €	BŪTINOSIOS (kintamos ir pastovios) SAŃAUDOS 2025 m. PROGNOZĖ €	Palyginus su prognoze		
			Kiekis t	Pastoviųjų sąnaudų dalies kaina €/t	Kintamųjų sąnaudų dalies kaina €/t	Kiekis t	Pastoviųjų sąnaudų dalies kaina€/t	Kiekis t	Pastoviųjų sąnaudų dalies kaina€/t	Kiekis t	Pastoviųjų sąnaudų dalies kaina€/t	Kiekis t			Pastoviųjų sąnaudų dalies kaina€/t	EUR (+,-)	proc. (+,-)
1	Alytaus miesto	17 488	7 246	146,34	146,29	5 840	146,34	407	175,61	2 185	97,56	1 810	48,78	3 347 880	3 137 967	209 913	6,7%
2	Alytaus rajono	9 029	3 273			3 603		48		261		1 844		1 608 708	1 638 690	-29 982	-1,8%
3	Druskininkų	9 449	3 285			3 575		130		675		1 783		1 660 212	1 653 625	6 587	0,4%
4	Lazdijų rajono	5 175	2 171			1 736		69		330		870		975 932	953 586	22 346	2,3%
5	Varėnos rajono	6 289	2 612			2 896		101		354		326		1 256 235	1 293 996	-37 761	-2,9%
6	Prienų	7 695	3 180			2 997		79		513		926		1 478 161	1 479 334	-1 173	-0,1%
7	Birštono	2 632	849			820		40		234		689		432 002	409 156	22 846	5,6%
VISO		57 756	22 616			21467		872		4 551		8 250		10 759 130	10 566 354	19 2776	1,8%
Suma (Eur)			6 618 106			3 141 465		153 149		388 062		444 037					

2024 metais palyginus su prognoze gauta 173,2 tūkst. eurų (be PVM) pajamų daugiau.

64 lentelė. Vietinė rinkliava apmokestinami atliekų kiekiai (programa) (T)

	VISO	Mišrios komunalinės	DGASA surenkamos KA	Tekstilė	Maisto atliekos	Biologiškai suyrančios žaliosios
2022 metai faktas	55 460	28 191	14 391	1 275	3 235	8 368
2023 metai faktas	56 738	25 420	16 778	1 190	3 843	9 507
2024 metų faktas	57 875	24 081	19 138	888	4 681	9 087
2025 metų faktas	57 756	22 616	21 467	872	4 551	8 250
Pokytis 2025m palyginus su 2024 metais proc.	-0,20%	-6,08%	12,17%	-1,79%	-2,77%	-9,22%

2025 metus palyginus su 2024 metais mažėjo vietinė rinkliava apmokestinamų atliekų kiekiai: mišrių komunalinių -1 465 t ,tekstilės atliekų - 16 t., maisto atliekų -130 t., biologiškai skaidžių atliekų- 837 t ir didėjo didžiųjų bei kitų aikštelėse surenkamų atliekų kiekis- 2 329 t.

65 lentelė. 2025 metų atliekų tvarkymo kaštai ir rinkliavos lėšų surinkimas, Eur

Savivaldybės pavadinimas	Priskaičiuota rinkliavos Eur (pritaikius lengvatas ir koregavimus)	Surinkta rinkliavos Eur	KA tvarkymo būtinos sąnaudos Eur	Rinkliavos lėšų trūkumas, perteklius Eur
Alytaus miesto	3 334 413	3 301 993	3 347 880	-45 887
Alytaus rajono	1 488 790	1 478 184	1 608 708	-130 524
Birštono	382 603	355 400	432 002	-76 602
Druskininkų	1 324 007	1 277 364	1 660 212	-382 848
Lazdijų rajono	1 065 785	1 031 729	975 932	55 797
Prienų rajono	1 638 584	1 544 053	1 478 161	65 892
Varėnos rajono	1 313 699	1 270 215	1 256 235	17 697
Iš viso:	10 547 883	10 262 654	10 759 130	-496 476

2025 metais regiono savivaldybėms trūko 496,5 tūkst. eurų rinkliavos lėšų apmokėti komunalinių atliekų tvarkymo sąnaudas.

66 lentelė Kaštų dalis, kurią moka regiono savivaldybės, ir jų pokytis, Eur

Savivaldybė	2023 m. kaštai, € (su PVM)	2024 m. kaštai, € (su PVM)	2025 m. kaštai, € (su PVM)	Pokytis % padidėjimas (+), sumažėjimas (-) 2025 metus palyginus su 2024 metais
Alytaus miesto	2 884 058	3 171 190	3 347 880	5,57%
Alytaus rajono	1 469 777	1 635 934	1 608 708	-1,66%
Birštono	414 949	421 357	432 002	2,53%
Druskininkų	1 546 888	1 652 673	1 660 212	0,46%
Lazdijų rajono	882 833	973 966	975 932	0,20%
Prienų rajono	1 417 166	1 497 508	1 478 161	-1,29%
Varėnos rajono	1 116 284	1 270 215	1 256 235	-1,10%
Iš viso:	9 731 955	10 622 843	10 759 130	1,28%

2025 metais už komunalinių atliekų tvarkymą pagal programas regiono savivaldybės sumokėjo 1,28 proc. daugiau negu 2024 metais.

67 lentelė. 2023-2025 metų kaštų struktūra apmokama vietinės rinkliavos lėšomis (su PVM)

Kaštų pavadinimas	2023metai		2024 metai		2025 metai	
	Suma €/metus (su PVM)	% nuo bendrų kaštų struktūros	Suma €/metus (su PVM)	% nuo bendrų kaštų	Suma €/metus (su PVM)	% nuo bendrų kaštų
Atliekų surinkimas ir transportavimas (įskaitant atliekų rūšiavimo kontrolę ir sutarčių vykdymo priežiūrą bei konteinerinių aikštelių priežiūrą bei remontą)	2 754 077	28,30%	3 100 092	29,18%	3 039 548	28,2%
Atliekų šalinimas (regioninis sąvartynas)	1 193 777	12,27%	743 316	7,00%	931 426	8,6%
Atliekų rūšiavimas ir apdorojimas	1 049 976	10,79%	993 046	9,35%	979 807	9,1%
Atliekų deginimas	664 867	6,83%	1 054 187	9,92%	1 076 809	10,0%
Didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo ir kompostavimo aikštelių eksploatavimas	1 490 484	15,32%	1 870 736	17,61%	1 838 813	17,0%
Senų sąvartynų uždarymas ir priežiūra	55 759	0,57%	124 809	1,17%	127 301	1,2%
ES finansuojamų projektų įgyvendinimas	158 703	1,63%	178 618	1,68%	191 354	1,8%
Rinkliavos administravimas (įskaitant ekologinį švietimą)	407 404	4,19%	475 343	4,47%	654 605	6,1%
Pakartotinio panaudojimo ir aplinkosaugos ugdymo sąnaudos	325 656	3,35%	287 982	2,71%	169 231	1,6%

Bendrosios ir atliekų tvarkymo sistemos administravimo sąnaudos	712 138	7,32%	877 527	8,26%	899 015	8,3%
Pakuočių atliekų surinkimo ir tvarkymo sąnaudos	919 116	9,44%	917 185	8,63%	887 221	8,2%
IŠ VISO	9 731 955	100%	10 622 843	100%	10 759 130	100%

Lentelėje komunalinių atliekų tvarkymo kaštai pateikti su PVM. Į kaštus įskaičiuota ir komunalinių atliekų surinkimo bei transportavimo išlaidos Alytaus bei Lazdijų rajonų ir Druskininkų savivaldybėse, kurias savivaldybės sumokėjo vežėjams tiesiogiai .

2025 metais buvo mokamas mokestis VERT (49,6 tūkst. eurų su PVM),, nors reguliuojama kaina patvirtinta nebuvo.2025 metais atnaujinta rinkliavos bei atliekų surinkimo paslaugų apskaitos sistema EKO ATRIS dėl naujų rinkliavų nuostatų bei naujų atliekų surinkimo konkursų(97 tūkst. eurų su PVM),sumokėta konsultantams už VERT reguliuojamos kainos projekto parengimą ir konsultacijas –20 tūkst. eurų su PVM. 2025 m. žymiai išaugo sąvartyno mokesčio sąnaudos iki 591,6 tūkst. eurų su PVM. (dėl perdengimui naudojamų atliekų apribojimų), Didėjo atliekų deginimo, draudimo, technikos ir įrengimų remonto, veiklos mokesčių ir kt. Sąnaudos. Mažėjo konteinerių, nuotekų tvarkymo, auditų, degių atliekų pakavimo, advokatų, palūkanų ir kai kurių kitų paslaugų sąnaudos.

Įmonė daugelį paslaugų: komunalinių atliekų, žaliųjų bei maisto atliekų surinkimo ir transportavimo, degių atliekų išvežimo, ASK ir GAK konteinerių išvežimo iš DGASA, MBA įrenginių eksploatavimo atlieka savo jėgomis, nuosava technika bei transportu, nepirkdama paslaugų rinkoje. Tai leido sutaupyti ir lėšas panaudoti darbuotojų darbo užmokesčiui didinti.

68 lentelė. 2023-2025 metų pajamos pagal padalinius ir veiklas, Eur

Verslo vienetai	Pajamų pavadinimas	2023 m.		2024 m.		2025 m.		2025 m. palyginimas su 2024 m.	
DGASA ir ŽAKA	Už gamybinių atliekų priėmimą iš įmonių	33 588	279 208	40 150	262 901	44 594	282 541	4 444	19 640
	Už pakuotes ir antrines žaliavas ir metalus	41 730		42 933		52 495		9 562	
	Už kompostą	63 883		60 999		68 188		7 189	
	Už drožles	32 429		32 881		18 164		-14 717	
	Už padangas	42 378		16 429		19 988		3 559	
	Elektronika	65 200		69 509		76 568		7 059	
	Statybinės atliekos smulkintos					2 543		2 543	
MBA ir BA įrenginiai ir Regioninis sąvartynas	Elektra	81 230	731 958	121 754	841 221	97 585	1 183 940	-24 169	342 719
	Popieriaus ir kartono pakuotė (VšĮ KRATC)	41 467		39 102		57 931		18 829	
	Pakuotė iš MKA srauto (Grigeo)			16 460				-16 460	
	Maistas	162 595		344 606		442 966		98 360	
	MKA tvarkymas (UAB VAATC)					39 995		39 995	
	Metalai ir kita	77 111		44 878		31 920		-12 958	
	Gamybinių atliekų priėmimą į Sąvartyną	369 555		274 421		513 541		239 120	
Transporto padalinys	Alytaus raj. sav (kapinių atliekos)	42 992	72 158	39 212	74 013	40 378	184 345	1 166	110 332
	UAB "Ecoservice"	13 442		18 115		27 596		79 647	

	UAB "Ekobaze"				20 652			
	UAB "Stikloporas"				9 202			
	MA surinkimas iš juridinių asmenų (Alytaus m. sav.)				6 755			
	Alytaus raj. sav (MKA ir MA)				33 557			
	Žaliųjų atliekų surinkimas ir kitos transportavimo paslaugos	15 724		16 686	46 205		29 519	
Pakartotinis naudojimas		30 380		60 964	25 384		-35 580	
Gamintojai ir importuotojai (Gamtos ateitis ir VšĮ Žalioji taškas)	Kitos metalinės pakuotės 15 01 04	6 000		6 000	7 450		1 450	
	Rūšiavimo konteinerių remontas	0		13 152	27 735		14 583	
	Pakuočių atliekų tvarkymo administravimas	43 246 *		12 458	41 897		29 439	
	Stiklo pakuotė	2 389	160 817		3 400	189 140	3 400	101 511
	Popieriaus ir kartono pakuotė (15 01 01)	11 000		23 927	32 050		8 123	
	Rūšiavimo atliekų konteineriai	89 965 *		32 091	2 612		-29 480	
	Plastikinė pakuotė (15 01 02) (kitos)	8 487		0	73 996		73 996	
Komunalinių atliekų tvarkymo programa (apmoka savivaldybės pagal programą)		7 636 118		8 352 751	8 328 429		-24 322	
Kita		15 969		1 524	16 316		14 792	
PARDAVIMO PAJAMOS VISO		8 926 878		9 681 002	10 210 094		529 092	

* buvo įtraukta į veiklos pajamas tačiau šios sąskaitos nebuvo apmokėtos.

2025 metais gauta 529 tūkst. eurų pajamų daugiau negu 2024 metais. Tame tarpe gauta 101,5 tūkst. eurų pajamų daugiau iš gamintojų importuotojų organizacijų, 110 tūkst. eurų daugiau už transporto padalinio paslaugas, 103 tūkst. eurų daugiau už atliekų tvarkymą atliekų tvarkymo technologijų padalinyje, 239 tūkst. eurų daugiau gamybinių atliekų priėmimą.

RINKLIAVOS ADMINISTRAVIMO VEIKLA

VIETINĖS RINKLIAVOS MOKESČIO SURINKIMAS

Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir atliekų tvarkymą (toliau – Rinkliava) mokėtojų registre 2025 m. buvo 109 700 mokėtojų, fizinių ir juridinių asmenų, o tai 614 daugiau negu 2024 m. (109 086 mokėtojai). Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičiaus pokytis pagal savivaldybes 2023 – 2025 m. pateiktas 69 lentelėje.

69 lentelė. Vietinės rinkliavos mokėtojų skaičius, apmokestinamų objektų skaičius ir plotas 2022 - 2024 m.

Savivaldybė	Mokėtojų skaičius 2023m. (turi galiojančią paslaugą), vnt.	Mokėtojų skaičius 2024m. (turi galiojančią paslaugą), vnt.	Mokėtojų skaičius 2025 m. (turi galiojančią paslaugą), vnt.	Mokėtojų skaičiaus pokytis lyginant su2023 m.
Alytaus m.	29 256	29291	29 329	38
Alytaus r.	19 866	19941	20 021	80
Birštono	2 705	2763	2 807	44
Druskininkų	12 457	12536	12 777	241
Lazdijų r.	11 533	11538	11 580	42
Prienų r.	16 725	16806	16 886	80
Varėnos r.	16 227	16211	16 300	89
Iš viso:	108 769	109 086	109 700	614

Alytaus regione Rinkliava skaičiuojama pagal VĮ „Registru centras“ duomenis, Rinkliavos pastovioji mokesčio dalis priklauso nuo pastato bendro ploto ir tikslinės jo naudojimo paskirties, kintamoji mokesčio dalis nuo bendro ploto/naudojamo konteinerio talpos/dydžio. Esant netikslumams patys atliekų turėtojai pateikia tai patvirtinančius dokumentus, pildo sąžiningumo deklaracijas, yra tikslinama konteinerio talpa.

Alytaus regione 2025 metais gyventojai ir juridiniai asmenys sumokėjo 10 262 654,1 Eur priskaičiuotos Rinkliavos mokesčio., tai sudaro 97,3 %

Informacija apie Rinkliavos mokumą Alytaus regiono savivaldybėse pavaizduota 70 - 71 lentelėse.

70 lentelė. Vietinės rinkliavos mokumas 2024 - 2025 m. Alytaus regiono savivaldybėse

Savivaldybė	Fiziniai asmenys			Juridiniai asmenys			Viso sumokėta	%
	Priskaičiuota, Eur	Apmokėta, Eur	%	Priskaičiuota, Eur	Apmokėta, Eur	%		
Alytaus m. sav.	1 906 822,7	1 926 279,5	99,0	1 427 590,4	1 375 713,7	96,4	3 301 993,2	99,0
Alytaus r. sav.	1 322 213,5	1 315 814,2	99,5	166 576,6	162 369,5	97,5	1 478 183,6	99,3
Birštono sav.	201 111,1	183 078,1	91,0	181 491,7	172 321,7	95,0	355 399,8	92,9
Druskininkų sav.	683 782,6	647 992,0	94,8	640 224,9	629 372,1	98,3	1 277 364,1	96,5
Lazdijų r. sav.	811 229,9	783 744,5	96,6	254 555,4	247 984,1	97,4	1 031 728,6	96,8
Prienų r. sav.	1 263 062,3	1 186 866,7	94,0	375 522,2	357 186,5	95,1	1 544 053,2	94,2
Varėnos r. sav.	1 068 580,5	1 032 836,7	96,7	245118,8	241095,0	98,4	1 273 931,7	97,0
2025 m. iš viso sumokėta:		7 076 611,6	97,5		3 186 042,5	96,8	10 262 654,1	97,3
2025 m. iš viso priskaičiuota	7 256 802,6			3 291 080,0			10 547 882,5	
2024 m. iš viso sumokėta:		6 276 009,8	94,7		2 974 189,3	96,9	9 250 200,0	95,4
2024 m. iš viso priskaičiuota	6 626 264,6			3 069 851,1			9 696 115,7	

71 lentelė. Vietinės rinkliavos mokumas 2020 – 2025 m. Alytaus regiono savivaldybėse proc.

Metai / Savivaldybė	Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienų r.	Varėnos r.	Iš viso
2020	102,68	112,06	98,63	102,54	104,31	100,74	100,06	101,75
2021	105,92	112,06	116,96	109,22	106,15	109,99	108,98	108,6
2022	106,78	106,73	98,06	105,19	105,54	100,49	103,75	104,6
2023	102,68	99,74	100,24	101,45	102,12	100,1	100,57	101,24
2024	95,5	92,89	97,57	99,19	93,71	100,16	89,76	95,4
2025	99,03	99,29	92,89	96,48	96,80	94,23	96,97	97,30

VIETINĖS RINKLIAVOS PRISKAIČIAVIMŲ IR APMOKĖJIMŲ PALYGINIMAS

Siekiant įvertinti vietinės rinkliavos administravimo rezultatus, pateikiami priskaičiuotos ir sumokėtos vietinės rinkliavos duomenys, lyginant 2024 ir 2025 metus.

72 lentelė. Priskaitymai / apmokėjimai Alytaus regiono savivaldybėse 2024 -2025 m.

Savivaldybė / metai	2024		2024 m. priskaitymų /apmokėjimų skirtumas	2025		2025 m. priskaitymų /apmokėjimų skirtumas
	Priskaičiuota	Apmokėta		Priskaičiuota	Apmokėta	
Alytaus m.	3282089	3134542	-147546	3334413	3301993	-32419
Alytaus r.	1357899	1261336	-96563	1488790	1478183	-10606
Birštono	341315	333014	-8301	382602	355399	-27203
Druskininkų	1312145	1301527	-10618	1324007	1277364	-46643
Lazdijų r.	902348	845620	-56728	1065785	1031728	-34057
Prienų r.	1248791	1250834	2043	1638584	1544053	-94531
Varėnos r.	1251529	1123325	-128203	1213688	1273931	-60243
Iš viso	9696116	9250199	-445917	10547882	10262654	-285228

LENGVATŲ, PAGAL PATEIKTUS DOKUMENTUS, TAIKYMAS

2025 metais vietinės rinkliavos lengvatos ir perskaičiavimai buvo taikomi vadovaujantis Alytaus regiono savivaldybių tarybų patvirtintais vietinės rinkliavos nuostatais, atsižvelgiant į rinkliavos mokėtojų pateiktas deklaracijas, prašymus bei kitus reikšmingus duomenų pasikeitimus. Lengvatos ir perskaičiavimai buvo taikomi tais atvejais, kai buvo nustatytas faktiškas nesinaudojimas atliekų tvarkymo paslauga, deklaruotas kompostavimas, pritaikytos savivaldybių tarybų nustatytos lengvatos fiziniams asmenims, taip pat kitais atvejais, kai keitėsi vietinės rinkliavos dydžiui reikšmingos aplinkybės.

73 lentelė. Rinkliavos lengvatų ir korekcijų suvestinė

Savivaldybė	Už 2024 m. mokėtojų skaičius, vnt.	Už 2024 m. korekcijos suma, Eur	Už 2025 m. mokėtojų skaičius, vnt.	Už 2025 m. korekcijos suma, Eur	Dėl deklaravimo, kad nesinaudoja NT, Eur	Suteikta 1 proc. lengvata fiziniams asmenims, Eur
Alytaus m.	4 103	-14 274,22	4 790	-16 826,29	-3 432,12	-8 091,78
Alytaus r.	1 127	-3 742,63	2 376	-8 834,62	-3 834,14	-5 670,61
Birštono	136	-284,26	630	-1 430,26	-273,10	0,00
Druskininkų	2 702	-9 429,92	4 461	-7 819,36	-777,54	0,00
Lazdijų r.	539	-988,56	1 644	-3 295,48	-1 375,26	0,00
Prienų r.	0	0,00	0	0,00	-6 378,35	-4 824,69
Varėnos r.	1 733	-6 209,00	2 060	-7 814,85	-38 700,00	-1 887,05
Iš viso	10 340	-34 928,59	15 961	-46 020,86	-54 770,51	-20 474,13

2025 metais buvo administruojamos tiek už 2024 metus taikytos korekcijos, tiek už 2025 metus taikytos lengvatos ir perskaičiavimai. Pagal 5 ir 6 lentelėse pateiktus duomenis, **už 2024 metus** iš viso pritaikyta **45 399,10 Eur** lengvatų ir korekcijų, o **už 2025 metus – 129 069,69 Eur**. Taigi, už 2025 metus pritaikytų lengvatų ir perskaičiavimų suma buvo **83 670,59 Eur didesnė** negu už 2024 metus.

Palyginus atskiras lengvatų ir perskaičiavimų rūšis matyti, kad 2025 metais išaugo savivaldybių sprendimais fiziniams asmenims taikytų 3 arba 5 proc. lengvatų apimtis: mokėtojų skaičius padidėjo nuo **10 340** iki **15 961**, o korekcijų suma padidėjo nuo **34 928,59 Eur** iki **46 020,86 Eur**. Tuo pačiu reikšmingą dalį 2025 metų lengvatų sudarė perskaičiavimai dėl deklaruoto nesinaudojimo nekilnojamuoju turtu – **54 770,51 Eur**, taip pat fiziniams asmenims pritaikyta **20 474,13 Eur** 1 proc. lengvata.

74 lentelė. Lengvatų taikymas dėl deklaruoto kompostavimo

Savivaldybė	Deklaravo kompostavimą 2024 m., vnt.	Pritaikyta lengvata už 2024 m., Eur	Deklaravo kompostavimą 2025 m., vnt.	Pritaikyta lengvata už 2025 m., Eur
Alytaus m.	398	-3 536,36	238	-2 137,68
Alytaus r.	399	-2 601,39	257	-2 262,57
Birštono	0	0,00	0	0,00
Druskininkų	0	0,00	0	0,00
Lazdijų r.	103	-754,53	77	-710,78
Prienų r.	0	0,00	0	0,00
Varėnos r.	562	-3 578,23	330	-2 693,16
Iš viso	1 462	-10 470,51	902	-7 804,19

Vertinant kompostavimo deklaracijas, pastebima mažėjimo tendencija. 2024 metais kompostavimą buvo deklaravę **1 462** rinkliavos mokėtojai, o 2025 metais – **902**, t. y. **560 mokėtojų mažiau**. Atitinkamai kompostavimui pritaikytų lengvatų suma sumažėjo nuo **10 470,51 Eur** iki **7 804,19 Eur**, arba **2 666,32 Eur**. Ši tendencija rodo mažėjantį gyventojų aktyvumą deklaruojant kompostavimą. Atsižvelgiant į tai, tikslinga svarstyti lankstesnę kompostavimo deklaravimo reglamentavimą, numatant ilgesnį deklaracijos galiojimo terminą arba retesnę jos atnaujinimo poreikį tais atvejais, kai nėra duomenų apie pasikeitusias aplinkybes. Toks sprendimas leistų sumažinti administracinę naštą tiek gyventojams, tiek vietinės rinkliavos administratoriui.

Vietinės rinkliavos lengvatų ir perskaičiavimų administravimas išlieka svarbia vietinės rinkliavos administravimo dalimi, glaudžiai susijusia su gyventojų aptarnavimu, deklaracijų vertinimu ir prašymų nagrinėjimu.

MOKĖJIMO PRANEŠIMŲ PATEIKIMAS ELEKTRONINIU BŪDU

Pastebima, kad gyventojai kiekvienais metais tampa sąmoningesni ir užsisako gauti mokėjimo pranešimus tik elektroniniu paštu, taip yra taupomos savivaldybės biudžeto ir visų rinkliavos mokėtojų lėšos bei gamtos ir energetiniai išteklių.

2025 m., palyginti su 2024 m., visose regiono savivaldybėse padidėjo mokėtojų, kuriems mokėjimo pranešimai buvo siunčiami tik elektroniniu paštu, dalis – bendras rodiklis išaugo nuo 24,97 proc. iki 42,75 proc., arba 17,79 proc. punkto.

75 lentelė. Mokėjimo pranešimus užsisakiusių gauti tik el. paštu pokytis 2022-2024 m

Savivaldybė/ mokėtojų skaičius	FA/JA	Mokėtojų skaičius, kuriems nebuvo siųsti popieriniai mokėjimo pranešimai, vnt.		2024 dalis, proc.	2025 dalis, proc.
		2024	2025		
Alytaus m. 29 329	FA	9 384	10 844	35,01	39,97
	JA	871	879		
Alytaus r. 20 021	FA	3 642	7 687	19,95	40,21
	JA	337	363		
Birštono 2 807	FA	244	1 221	11,47	48,13
	JA	73	130		
Druskininkų 12 777	FA	4 259	8 103	38,02	67,57
	JA	508	531		
Lazdijų r. 11 580	FA	1 711	4 566	16,82	42,22
	JA	230	323		
Prienų r. 16 886	FA	1 044	6 292	8,55	40,12
	JA	393	482		
Varėnos r. 16 300	FA	4 186	5 111	28,04	33,63
	JA	360	370		
Iš viso		27 242	46 902	24,97	42,75

Didžiausias augimas fiksuotas Birštono, Prienų r. ir Druskininkų savivaldybėse, o pagal 2025 m. dalį nuo visų mokėtojų pirmauja Druskininkų savivaldybė, kur elektroniniu būdu pranešimai pasiekė 67,57 proc. mokėtojų.

IKITEISMINIS SKOLŲ ADMINISTRAVIMAS

Vietinės rinkliavos skolų administravimas vykdomas etapais, siekiant užtikrinti savalaikį rinkliavos sumokėjimą, informuoti rinkliavos mokėtojus apie susidariusius įsiskolinimus ir sudaryti galimybę įsipareigojimus įvykdyti geruoju būdu.

Ikiteisminio vietinės rinkliavos skolų administravimo metu taikomos prevencinės priemonės, skirtos skatinti savanorišką skolų padengimą ir sumažinti teisminių procesų poreikį. Informacija apie išsiųstus skolos pranešimus 2020-2025 m. pateikiama 76 lentelėje.

76 lentelė. Išsiųsti skolos pranešimai Alytaus regiono sav. 2020-2025

Savivaldybė / metai	Išsiųsta skolos pranešimų, vnt.				
	2021	2022	2023	2024	2025
Alytaus m.	715	453	835	337	630
Alytaus r.	1425	1380	1423	1314	1441
Birštono	317	120	168	277	182
Druskininkų	1302	805	923	958	848
Lazdijų r.	484	827	648	588	789
Prienų r.	1378	463	1106	1186	637
Varėnos r.	461	593	790	75	764
Iš viso:	6082	4641	5893	4735	5291

IKITEISMINIO SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO ORGANIZAVIMAS

Siekiant sustiprinti vietinės rinkliavos skolų išieškojimo procesą ir įvertinti ikiteisminio išieškojimo organizavimo efektyvumą, 2025 m. gruodžio 9 d. pradėta taikyti nauja praktika – sudaryta sutartis su UAB „JURIS LT“ dėl vietinės rinkliavos skolų išieškojimo paslaugų teikimo.

Atsižvelgiant į tai, kad ši paslauga yra nauja, 2025 m. ji pradėta taikyti Alytaus rajono, Birštono ir Lazdijų rajono savivaldybėse. Kadangi sutartis su paslaugų teikėju buvo sudaryta tik 2025 m. gruodžio 9 d., pateikiami duomenys apima tik 2025 m. gruodžio mėnesio laikotarpį.

77 lentelė. Ikteisminiam vietinės rinkliavos skolų išieškojimui perduoti mokėtojai ir skolos 2025 m. gruodžio mėn.

Savivaldybės	Mokėtojų skaičius	Perduota skolos suma, Eur	Lengvatoms suma, Eur	Išieškota suma, Eur
Alytaus r., Birštono ir Lazdijų r.	223	40 261	1 974	7 069

77 Lentelėje pateikti duomenys apima Alytaus rajono, Birštono ir Lazdijų rajono savivaldybių vietinės rinkliavos mokėtojų skolas, perduotas išieškojimui nuo 2025 m. gruodžio 9 d., sudarius sutartį su UAB „JURIS LT“. Nors vertinamas laikotarpis dar labai trumpas, pradėta taikyti praktika sudarė prielaidas sistemingesniam skolų administravimui ir leis ateityje objektyviau įvertinti šios priemonės efektyvumą.

78 lentelė. Parengti dokumentai teismui skolų išieškojimui Alytaus regiono sav. 2023-2025

Savivaldybė	2023 m., vnt.	Skola, Eur.	2024 m., vnt.	Skola, Eur.	2025 m., vnt.	Skola, Eur.
Alytaus m.	228	23981	129	22754	109	16654,72
Alytaus r.	134	14767	195	18993	237	32033,24
Birštono	215	24628	86	7126	45	4957,66
Druskininkų	37	13511	196	17417	197	23281,88
Lazdijų r.	169	16946	126	13402	172	24434,27
Prienų r.	222	49578	507	84551	144	28249,85
Varėnos r.	385	56964	24	2926	111	20041,85
Iš viso:	1390	200375	1263	167168	1015	149653,47

TEISMINIS SKOLŲ IŠIEŠKOJIMAS

Skolininkams nereagavus į įspėjimus, Bendrovė 2025 metais pateikė administraciniams teismams 1015 skundų dėl rinkliavos priteisimo. Iš 2025 m. pateiktų skundų išnagrinėta - 777.

Lyginant su 2024 m, 2025 m. pateikta teismams 18 proc. mažiau skundų (2024 m. pateikta 1236 skundai). Duomenys apie teismams pateiktus skundus pateikiami 735 lentelėje.

79 lentelė. Bendrovės pateikti skundai LR administraciniams teismams pagal savivaldybes 2025 m., vnt.

Savivaldybė	Tenkinti skundai	Dalinai tenkinti skundai	Atmesti skundai	Nutrauktos bylos	Apskūsta	Perduota antstoliui	Bylos eigoje	Viso skundų
Alytaus m.	31	4	0	53	0	15	21	109
Alytaus r.	83	4	1	102	1	42	47	237
Birštono	9	0	1	33	0	7	2	45
Druskininkų	72	0	0	81	0	36	44	197
Lazdijų r.	43	3	0	72	1	27	54	172
Prienų r.	23	13	2	55	2	10	51	144

Varėnos r.	35	11	0	45	0	20	20	111
IŠ VISO:	296	35	4	441	4	157	239	1015

Skolos išieškojimą po teismo sprendimo vykdo antstolis. Dalies skolų neišieško net antstoliai priverstinai, nes skolininkai yra nemokūs arba iš jų priteistos kelios skolos – tokiu atveju išieškotos sumos skirstomos tarp išieškotojų teisės aktų nustatyta tvarka.

Bendrovė 2025 metais antstolių rūmams pateikė 171 vykdomąjį dokumentą dėl 29291,48 Eur skolos išieškojimo iš skolininkų. Pagal šiuos 2025 metais pateiktus vykdomuosius raštus, antstoliai per 2025 metus išieškojo 13025,51 Eur skolų.

80 lentelė. Teisminis skolų išieškojimas 2025 m.

Savivaldybė	Fizinių asmenų skolos suma Eur 2025 m.	Juridinių asmenų skolos suma Eur 2025 m.	Bendras įsiskolinimas Eur 2025 m.	2025 m. išieškota Eur
Alytaus m. sav.	16654,72	0	16654,72	9938,94
Alytaus r. sav.	32033,24	0	32033,24	18175,99
Birštono sav.	4957,66	0	4957,66	3370,55
Druskininkų sav.	13496,11	9785,77	23281,88	15026,34
Lazdijų r. sav.	21680,62	2753,65	24434,27	11910,04
Prienujų r. sav.	2756,77	682,15	28249,85	12704,45
Varėnos r. sav.	20041,85	0	20041,85	10870,92
IŠ VISO:	111620,97	13221,57	149653,47	81997,23

Bendrovė 2025 metais administravo iš ankstesnių metų persikėlusias bylas – 1919 vnt.:

- 20 bylų skolininkai susimokėjo patys;
- 1732 bylose išieškojimą vykdo antstoliai;
- 2 skundai atmesti (1 - įsiskolinimas sumokėtas iki teikiant skundą teismui; 2 – nėra NT objekto);
- 114 bylų nutraukta, kadangi įsiskolinimas apmokėtas arba visiškai panaikintas;
- 51 byla neišnagrinėta perėjo į 2026 metus.

81 lentelė. Teisminis skolų išieškojimas nuo skolų administravimo pradžios (2009 m.) iki 2026 m.

Savivaldybė	Bendra skola nuo administravimo pradžios iki 2024 m., Eur	Išieškota nuo skolų administravimo pradžios iki 2025 m., Eur	Išieškota nuo bendros sumos iki 2025 m., %
Alytaus m. sav.	363421,19	183408,98	51 %
Alytaus raj. sav.	251060,02	108160,18	43 %
Birštono sav.	95048,72	37782,59	40 %
Druskininkų sav.	201886,78	96902,28	48 %
Lazdijų raj. sav.	273085,75	109170,94	40 %
Prienujų raj. sav.	646707,27	246666,36	38 %
Varėnos raj. sav.	309891,44	141884,18	46 %
IŠ VISO:	2141101,17	923975,51	43 %

Viso darbo su bylomis eigoje per 2025 m. pateikta teismams, skolininkams – 891 raštas, gautų bei įvykdytų – 2768 raštai. Palyginus bendrą 2025 m. teisminių skolų išieškojimą su 2024 m. - rinkliavos skolų išieškojimas iš skolininkų pagerėjo 1%.

82 lentelė. Rinkliavos skolų teismo išieškojimo pokytis 2023-2025 m.

Metai	Išieškojimo %	Pokytis %, lyginant su praėjusiais metais
2023	41	+1
2024	42	+1
2025	43	+1

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Bendrovė per 2025 m. įvykdė pirkimų, kurių bendra pasirašytų sutarčių vertė siekė 8,5 mln. Eur su PVM. Visi pirkimai atlikti remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021-06-21 nutarime Nr. 478 nustatyta prievole, dėl vykdomuose pirkimuose žaliųjų reikalavimų taikymo ne mažesne kaip 100 proc. apimtimi.

2025 m. atliktų pirkimų vertė, lyginant su 2024 m., padidėjo 470 tūkst. Eur su PVM. Pirkimai buvo atliekami nuosekliai, pagal sudarytą ir patvirtintą metinį pirkimų planą. Pasirašytos didelės vertės sutartys, tokios kaip ratinio ekskavatoriaus įsigijimo sutartis, pasirašytos paslaugų teikimo sutartys, dėl atliekų deginimo, smulkinimo, plastiko pakuočių, tekstilės atliekų tvarkymo, dokumentų spausdinimo ir išnešiojimo, kurių vykdymo terminas ilgesnis nei vieneri metai.

83 lentelė. Įvykdytų viešųjų pirkimų apimtis 2023 - 2025 m.

Bendra įvykusių viešųjų pirkimų vertė Eur su PVM	2023 m.	2024 m.	2025 m.
	14 915 469,78	8 047 480,79	8 518 056,94

84 lentelė. Įvykdyti pirkimai per 2025 m.

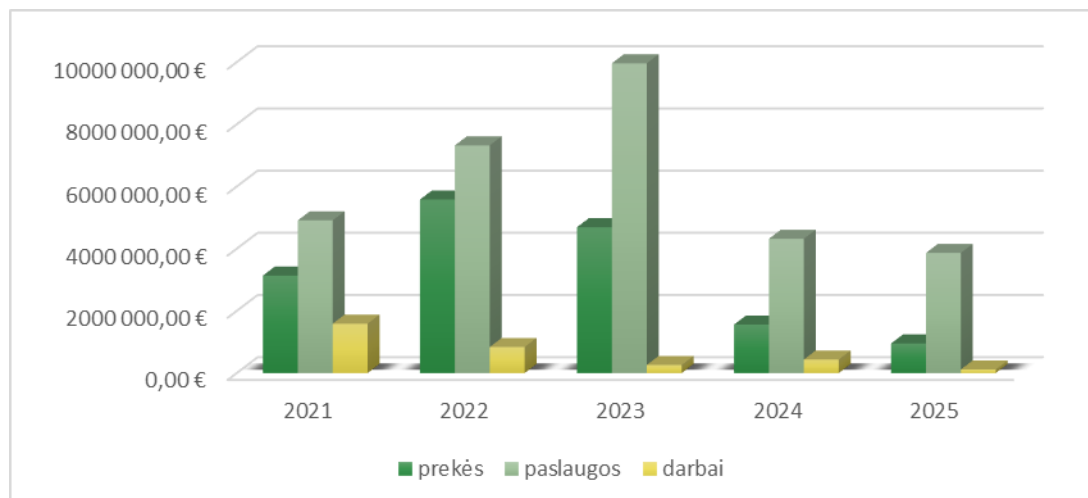
	Suma Eur be PVM
CVP IS priemonėmis atlikti pirkimai	4 548 431,16
Pirkimai per CPO LT	1 996 641,09
Mažos vertės pirkimai	1 972 984,69

CENTRINĖS VIEŠŪJŲ PIRKIMŲ INFORMACINĖS SISTEMOS (CVP IS) PRIEMONĖMIS ĮVYKDYTI VIEŠIEJI PIRKIMAI

Pagrindinę visų 2025 m. įvykdytų pirkimų sumą sudarė CVP IS priemonėmis atlikti viešieji pirkimai (su skelbiamomis apklausomis). Sėkmingai pasibaigusį ir CVP IS priemonėmis įvykdytų pirkimų sutarčių vertė per 2025 m. siekė 6 856 438,72 Eur su PVM.

Viso atlikta 35 viešųjų pirkimų, kurių bendra vertė pasiskirstė taip:
prekių pirkimams 952 550,42 Eur su PVM;

paslaugų pirkimams 3 863 885,17 Eur su PVM;
darbų pirkimams 116 103,13 Eur su PVM.

17 pav. viešųjų pirkimų pasiskirstymas pagal tipus 2021 – 2025 m.

Kaip ir ankstesniais metais, remiantis 2025 m. duomenimis, pagrindinę sudarytų sutarčių vertę sudarė paslaugų teikimo sutartys (apie 78 proc.).

VIEŠIEJI PIRKIMAI IŠ CENTRINĖS PERKANČIOSIOS ORGANIZACIJOS ARBA PER JĄ (CPO LT)

Bendrovė vykdydama viešuosius pirkimus privalo įsigyti prekes, paslaugas ir darbus iš CPO arba per ją, kai planuojamos sutarties vertė yra didesnė nei 15 000,00 Eur be PVM ir CPO kataloge yra jos poreikį atitinkančių prekių, paslaugų ar darbų. Kitu atveju Bendrovė jas gali įsigyti kitais pirkimų būdais.

2025 m. viešųjų pirkimų vykdymas iš CPO arba per ją, lyginant su 2024 m. duomenimis, buvo beveik 3 kartus aktyvesnis. Bendrovė CPO katalogo priemonėmis atliko 5 pirkimus. Pasirašytos ilgesnės nei vienerių metų sutartys, dėl kuro į talpyklas, kuro iš degalinių tiekimo, elektros energijos tiekimo, kilimėlių nuomos ir keitimo.

85 lentelė. CPO priemonėmis sudarytų sutarčių pokytis

	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.	1	2	5
Pasirašytų sutarčių vertė, Eur su PVM	1 086 814,74	84 773,22	1 996 641,09

Per CPO atliekami Bendrovės pirkimai dažniausiai susiję su paslaugų teikimu, kurių poreikis dėl jų tęstinumo į Bendrovės pirkimų planą yra įtraukiamas kas keletą metų, tačiau 2025 m. didžiąją pasirašytų sutarčių vertės dalį sudarė prekių įsigijimas (ypač kuro į talpyklas įsigijimas).

Bendrovė siekia didinti viešųjų pirkimų skaičiaus vykdymą per CPO, todėl nuolat peržiūri kataloge esančių pirkimų technines charakteristikas ir priima sprendimus dėl jų atitikimo bendrovės poreikiams. Itin reikšminga tai, kad nuo 2024 m. kataloge įtraukta galimybė įsigyti buitinių atliekų surinkimo paslaugas. Bendrovė jau 2025 m. pabaigoje pradėjo naudotis šią galimybę, todėl tikimasi, kad 2026 m. atliekų surinkimo paslaugos bus perkamos Centrinės perkančiosios organizacijos priemonėmis.

MAŽOS VERTĖS PIRKIMAI

Bendrovė per 2025 m. įvykdė 1148 vnt. mažos vertės pirkimus, kurių bendra vertė siekė 1 900 259,08 Eur su PVM.

86 lentelė. Mažos vertės pirkimų bendra visų sudarytų sutarčių vertė ir pirkimų skaičius

Pirkimo objekto rūšis	Bendra sudarytų sutarčių vertė Eur su PVM	Bendras pirkimų skaičius, vnt.
Prekės	961 005,21	570
Paslaugos	778 593,73	546
Darbai	160 660,14	32
Viso	1 900 259,08	1148

Didžiausia mažos vertės pirkimų dalis skirta prekėms (~51 proc.).

BENDROVĖS DALYVAVIMAS KITŲ ĮMONIŲ VYKDOMUOSE VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE

Bendrovė, per 2025 m. sudalyvavo 18-oje konkursų, kurių pirkimų būdas apėmė tiek neskelbiamas apklausas, tiek CVP IS priemonėmis vykdytus tarptautinės vertės pirkimus.

Iš 18 skelbtų konkursų Bendrovė sėkmingai pasirašė sutartis 15-oje. Viso 2025 m. sudarytų sutarčių vertė siekė daugiau kaip 2 mln. Eur su PVM. Tai yra beveik penkis kartus daugiau nei 2024 m.

87 lentelė. Pagal pirkimo būdą sudarytų sutarčių vertė

Pirkimo būdas	Sutarčių skaičius, vnt.		Bendra sudarytų sutarčių vertė Eur su PVM	
	2024 m.	2025 m.	2024 m.	2025 m.
Neskelbiama apklausa	4	11	40 717,11	81 355,25
Skelbiama apklausa	2	1	53 472,32	12 100,00
Supaprastintas atviras	2	1	326 743,56	112 675,20
Tarptautinis	1	2	58 249,40	2 149 715,04
Viso	9	15	479 182,39	2 355 845,49

Visos sudarytos sutartys susijusios su atliekų surinkimo ir tvarkymo paslaugų teikimu.

VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR APLINKOSAUGINIS UGDYMAS

Bendrovė aktyviai ir intensyviai vykdo visuomenės švietimo ir informavimo veiklą, informuodamas visuomenę apie Bendrovės tikslus, veiklas, pasiekimus, užtikrindamas Bendrovės pristatymą pagal Bendrovės 2023-2025 m. strateginio veiklos priemonių plano viziją „UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras – pažangi, visuomenės poreikius ir interesus atitinkanti, turinti atliekų turėtojų pasitenkinimą, įmonė.“

Įmonės komunikacija yra sudedamoji Aplinkosauginio švietimo ir visuomenės informavimo programos dalis.

Bendrovės komunikacijos tikslas – Strateginio veiklos priemonių plano tikslo „Aplinkos kokybės gerinimas“ uždavinio „Gerinti aplinkosauginį švietimą ir visuomenės informavimą“ įgyvendinimas, užtikrinant sklandžią, sistemingą ir visuomenės poreikius atliepiančią informacijos sklaidą.

2023 m. buvo parengtas ir Įmonės direktoriaus įsakymu patvirtintas Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro informacijos teikimo viešosios informacijos rengėjams ir skleidėjams tvarkos aprašas, apibrėžiantis išorinės informacijos teikimo nuostatas bei užtikrinantis jos koordinavimą. Tvarkos aprašo tikslas – padėti užtikrinti Įmonės veiklos viešumą, skaidrumą ir atvirumą visuomenei, skatinti visuomenės pasitikėjimą Įmone, gerinti ryšius su viešosios informacijos rengėjais, padėti kurti objektyvų Įmonės įvaizdį.

Įmonės komunikacija vykdoma per įvairius regioninius ir nacionalinius kanalus, įmonės interneto svetainę www.aratc.lt, socialinius tinklus, užtikrinant maksimalų tikslinės auditorijos pasiekiamumą, taikant jos įtraukimo priemones.

Su įmonės veikla ir atliekų rūšiavimu susijusi informacija nuolat skelbiama regioniniuose laikraščiuose, jų interneto portaluose, regioniniuose interneto portaluose, visų septynių savivaldybių interneto svetainėse.

Nuo 2024 metų įmonė prisijungė prie iniciatyvos „Atliekų kultūra“ šios iniciatyvos tikslas kartu apsijungus su kitų regionų atliekų tvarkymo centrais vykdyti visuomenės švietimo akcijas visos Lietuvos mastu, sukuriant aukštos kokybės komunikacinę platformą, turinčią aukštus tikslinės auditorijos pasiekiamumo rodiklius ir taip užtikrinant vienodą komunikaciją visos Lietuvos gyventojams.

Bendrovė informaciją apie savo veiklą, svarbias naujienas pateikia internetinėje svetainėje www.aratc.lt, Alytaus regiono internetiniuose naujienų portaluose, vietinėje spaudoje, Bendrovės ir TikoTiks centro Facebook ir Instagram bei LinkedIn paskyrose.

89 lentelė Bedrovės internetinės svetainės lankomumo statistika, 2020-2025 m.

Metai	Lankomumas, kart./m.	Pokytis, proc.(lyginant su praėjusiais metais)
2020	255 248	
2021	162 199	-36%
2022	76 825	-53%
2023	37 345	-51%
2024	30 898	-17%
2025	57 370	+85,7

2025 m. Bendrovė svetainėje naujienas paskelbė 65 kartus, 2024 m.- 56 kartus, 2023 m.- 63 kartus, 2022 m. – 69 kartus, 2021 m. – 86 kartus, 2020 m. - 71 kartą, 2019 m. -52 kartus, 2018 m. - 66 kartus, 2017 m. - 48 kartus.

2025 m. Bendrovės internetinės svetainės lankomumas padidėjo nuo 30 898 apsilankymų 2024 m. iki 57 370 apsilankymų 2025 m. Augimą lėmė aktyvesnė komunikacija skaitmeniniais kanalais, dažnesnis informacijos atnaujinimas ir platesnis gyventojų informavimas apie Bendrovės veiklą bei atliekų rūšiavimo aktualijas. Siekiant, kad svetainė būtų patrauklesnė, aiškesnė ir patogesnė vartotojams, numatomas tolesnis jos atnaujinimas.

Bendrovės Facebook paskyra 2025 m. turėjo turi 2551 sekėją, TikoTiks centro Facebook paskyra, skirta informuoti ir šviesti gyventojus aplinkosauginio ugdymo 2025 m. – 3 928 sekėjai.

2025 m. TikoTiks Facebook paskyroje paskelbti 133 įrašai, paskyros sekėjus pasiekė 130 512 kartą – vidutiniškai vienu postu pasiekiami apie 982 sekėjų, ARATC Facebook paskyroje paskelbti 179 įrašai, paskyros sekėjus pasiekė 311 814 kartus, vidutiniškai 1 įrašu pasiekiant 1741 sekėjus.

2026 metais siekiant padidinti bendrovės internetinės svetainės lankomumą planuojamos jos atnaujinimas, kurios tikslas padidinti svetainės funkcionalumą ir patogumą.

2025 m. kaip visuomenės informavimo priemonė buvo naudojamos skrajutės apie atliekų rūšiavimą, taip pat parengti lipdukai ir informaciniai pranešimai. Buvo parengti keli skirtingi skrajučių tipai ir kita informacinė medžiaga, pritaikyta tikslinėms gyventojų grupėms: daugiabučių namų gyventojams, rakinamų konteinerių naudotojams, individualių namų gyventojams (turintiems maisto atliekų konteinerius ir jų neturintiems), taip pat gyventojams, biologiškai skaidžias atliekas kompostuojantiems namų sąlygomis.

2025 m. pravesta 314 edukacijų, tai 47 proc. daugiau lyginant su 2024 m. Aplinkosauginio ugdymo virtualios realybės klasėje (TikoTiks centre) pravesta 83 edukacijos, įvairiose įstaigose pravesta 193 edukacijos, 14 edukacijų apie maisto ir virtuvės atliekas pravesta nuotoliniu būdu keturiolikai skirtingų Alytaus įstaigų, 19 kartų sudalyvauta mokykliniuose, tarpmokykliniuose ir tarptautiniuose projektuose, 16 kartų – miestų šventėse ir renginiuose, 8 edukacijos pravestos Druskininkų švietimo centro Eko virtualios realybės klasėje, kuriame rodomas TikoTiks centre sukurtas atliekų tvarkymo filmukas.

Kaip ir pernai, taip ir šiemet daugiausia edukacijų pravesta Alytaus miesto švietimo įstaigoms (168 edukacijos), mažiausiai Birštono sav. (2 edukacijos). Pernai mažiausia buvo pravesta Alytaus raj. (1 edukacija), šiemet skaičius išaugo iki 5. Šiais metais į aplinkosauginę veiklą įsitraukė 38 Alytaus regiono švietimo įstaigos, iš jų 4 naujos.

90 Lentelė. Aplinkosauginio ugdymo edukacijos švietimo įstaigoms, kt. įstaigoms, įmonėms ar organizacijoms 2023-2025 m.

Savivaldybė		Alytaus m.	Alytaus r.	Birštono	Druskininkų	Lazdijų r.	Prienu r.	Varėnos r.	Alytaus regionas
2023	Edukacijų skaičius	136	22	3	34	30	2	27	254
	Šį turėjusios edukacijos	23	6	1	6	5	2	6	49
	Naujos švietimo įstaigos	6	3	0	2	4	1	6	22
	Edukacijos kitose įstaigose, įmonėse ar organizacijose	13	0	3	3	2	0	0	21
2024	Edukacijų skaičius	69	1	12	13	27	20	27	169
	Šį turėjusios edukacijos	14	1	2	3	5	5	8	38
	Naujos švietimo įstaigos	0	0	1	0	3	3	3	10
	Edukacijos kitose įstaigose, įmonėse ar organizacijose	18	1	1	2	5	1	2	30

2025	Edukacijų skaičius	168	5	2	52	10	4	9	250
	Ši turėjusios edukacijos	21	2	2	4	4	2	3	38
	Naujos švietimo įstaigos	2	0	0	1	0	1	0	4
	Edukacijos kitose įstaigose, įmonėse, organizacijose ar centruose	16	6	2	1	7	3	0	35

29 švietimo įstaigos esančios Alytaus regione vykdomose aplinkosauginėse veiklose dar nedalyvavo. Iš jų 14 įstaigų vykdo tik ikimokyklinį ugdymą, todėl edukacijos nėra dažnos dėl mažo vaikų amžiaus.

Taip pat 2025 m. įvairioms ne švietimo įstaigoms, įmonėms, organizacijoms ar centrams iš Alytaus regiono buvo pravesta 35 edukacijos, iš jų 20 įstaigų, įmonių, organizacijų ar centų įsitraukė pirmą kartą (lyginant su 2023-2024 m.). 10 edukacijų TikoTiks centre pravesta įstaigoms iš kitų Lietuvos miestų, t. y. Vilniaus, Kauno raj., Tauragės (ne Alytaus regiono įstaigoms už edukacijas taikomas nustatytas įkainis).

„Maisto švaistymas“

„Tekstilė ir jos atliekos“

„Atliekų rūšiavimas“

18 pav. Aplinkosauginio ugdymo edukacijos švietimo įstaigose

Per 2025 m. sudalyvauta 16 švenčių ir renginių. Daugiausia dėmesio skirta Prienų rajono miesteliams, siekiant, kad kuo daugiau gyventojų įsitrauktų į aplinkosaugines edukacijas ir veiklas. Sudalyvauta Prienų miesto, Balbieriškio krašto, Veiverių vasaros, Išlaužo vasaros, Pakuonio vasaros ir Stakliškių vasaros šventėse. Alytaus miesto šventėse sudalyvauta du kartus („Ačiū, eglute“ ir Alytaus miesto šeimų šventė), taip pat Atliekų kultūros mažinimo renginyje. Dėmesys skirtas buvo ir kitiems Alytaus regiono miestams. Po dvi šventes sudalyvauta Lazdijų rajone (Lazdijų pasienio šventė, Krosnos šventė), Druskininkų savivaldybėje (Druskininkų savivaldos diena, Druskininkų savivaldybės bendruomenių sąskrydis), taip pat Alytaus rajone (Mindauginės Dauguose) ir Varėnoje (Grybų šventėje). Sudalyvauta ir kaimyninėje šalyje (Suvalkų šventė). Švenčių ir renginių metu buvo pristatytos įvairios ARATC veiklos: šventės dalyviams buvo mokoma atsakingai rūšiuoti (pasitelkus išmaniąsias technologijas planšetes, grojantį konteinerį), pristatoma daiktų mainų lentyna ir galimybė daiktams suteikti antrą gyvenimą, su išmaniais 3D akiniais supažindinama su atliekų sutvarkymu įrenginiuose, taip pat pristatomas įmonėje pagamintas kompostas ir galimybė jį pasisodinti augalą.

Vasaros metu organizuota edukacijos vaikų stovykloms ir vaikų dienos centrams, kuriuose dalyvavo įvairaus amžiaus vaikai.

Kelios edukacijos, skirtos tinkamam atliekų rūšiavimui ir jų sutvarkymui, pravestos SPA Vilnius (Druskininkai), SPA Esė (Birštonas), Harmony Park (Prienų raj.), UAB Vita Baltic International (Alytaus raj.), Alytaus socialinių paslaugų centrui, Birštono savivaldybių darbuotojams, Tauragės regiono atliekų

tvarkymo centro darbuotojams, Moldovos ir Estų delegacijoms. Bendradarbiaujant su Cetrine projektų valdymo agentūra suorganizuota atvirų durų diena TikoTiks centre . 2025 m. daug dėmesio skirta maisto ir virtuvės atliekų rūšiavimui, todėl buvo kviečiamos visos Alytaus miesto įmonės, įstaigos ar organizacijos sudalyvauti edukacijose nuotoliniu būdu ar atvažiuojant į įstaigą. Buvo pravesta 14 edukacijų nuotoliniu būdu, kuriose dalyvavo 10 įmonių ir 7 švietimo įstaigos. 9 edukacijos buvo praveistos atvažiuojant į įstaigą. Sudalyvavo penkių Alytaus miesto švietimo įstaigų darbuotojai.

Druskininkų miesto Kalėdinių eglučių parkui iš nebenaudojamo konteinerio pagaminta eglutė - namelis, kurio viduje įkurtas žiemos miestelis iš TikoTiks centre buvusių nebereikalingų daiktų, kaip pavyzdys, kad daiktai gali būti panaudoti antram gyvenimui.

PROJEKTŲ, FINANSUOJAMŲ ES LĖŠOMIS, ĮGYVENDINIMAS

1. Projektas „StopWaste“

StopWaste – „Enhancing the efficiency of policy instruments for accelerating waste generation prevention / „Atliekų susidarymo prevencijos paspartinimo politikos priemonių veiksmingumo didinimas“. Projektas finansuojamas Interreg Europe programos lėšomis. Projekto trukmė 3 metai + 1 metai monitoringui.

Projekto biudžetas – 1 137 264 Eur (dalis tenkanti UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui – 198 475 Eur).

Europos vietos ir regionų atliekų tvarkymo viešoji politika yra nepakankamai sėkminga įgyvendinant ir pritaikant ES direktyvą 2018/851 dėl atliekų, susijusių su atliekų susidarymo prevencija. Projektas orientuotas į keitimąsi gerąja patirtimi apie veiksmingus sprendimus šioje srityje. Pagrindinis šių mainų tikslas – skatinti atliekų prevencijos projektų/veiksmų/veiklos, vykdomų vietos ir regioniniu lygmeniu, įtraukimą ir (arba) veiksmingumą į atliekų tvarkymo politikos priemones. Todėl projektu siekiama padėti partneriams dalytis sėkmingomis atliekų susidarymo prevencijos strategijomis ir (arba) veiksmais savo teritorijose ir ieškant naujų bei inovatyvių sprendimų, kaip padaryti savo bendruomenes tvaresnes ir draugiškesnes aplinkai.

Pagrindinė Projekto vykdytoja Portugalijos Viseu Dão Lafões asociacija.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2025 m.:

Įgyvendinant projektą 2025 m. buvo suorganizuoti du tarptautiniai partnerių susitikimai:

1) 2025 m. vasario 25–26 d. Viseu mieste (Portugalija) vyko 4-asis „StopWaste“ projekto tarpregioninis seminaras ir 4-asis studijų vizitas tema „Prevention and Waste Reduction Awareness“. Renginyje dalyvavo visi projekto partneriai.

Susitikimo metu buvo pristatyta projekto įgyvendinimo pažanga, aptartos Centro 2030 programos bei ES Žaliojo kurso kryptys atliekų prevencijos kontekste. Partneriai dalijosi gerosiomis praktikomis, susijusiomis su organinių atliekų surinkimu, maisto švaistymo mažinimu, žaliųjų valgyklų iniciatyvomis, tvariais viešaisiais pirkimais, žiedinės ekonomikos sprendimais ir atliekų atgavimo sistemomis, taip pat pristatyta Lietuvos geroji praktika. Vyko Projekto valdymo komiteto posėdis bei partnerių diskusijos dėl tolimesnio bendradarbiavimo ir politikos tobulinimo kryptių.

Studijų vizito metu aplankyti Planalto Beirão / EcoBeirão bei Interecycling objektai Tondeloje, kur partneriai susipažino su praktiniais atliekų prevencijos, rūšiavimo ir perdirbimo sprendimais.

19. pav. Vizitas Viseu

2) 2025 m. birželio 11–12 d. São Felix da Marinha mieste (Vila Nova de Gaia, Portugalija) vyko 5-asis „StopWaste“ Projekto valdymo komiteto susitikimas ir 5-asis tarpregioninis seminaras tema „Good practices in Waste Prevention“.

Šio susitikimo metu pagrindinis dėmesys skirtas projekto rezultatų aptarimui, tolesnių veiksmų planavimui bei komunikacijos ir sklaidos veiklų stiprinimui. Partneriai pristatė savo regionų pažangą įgyvendinant politikos tobulinimo priemones, vietos lygmens iniciatyvas bei atliekų prevencijos veiklas. Taip pat diskutuota apie projekto poveikį ir galimybes pritaikyti pasidalintas priemones skirtinguose teritoriniuose kontekstuose.

Seminare pristatytos pažangios „Zero Waste“ iniciatyvos, miestų be atliekų modeliai, bendruomeninės atliekų mažinimo veiklos bei žiedinės ekonomikos principų taikymas statybų sektoriuje. Po pranešimų vyko panelinė diskusija ir klausimų–atsakymų sesija.

Vizito metu partneriai apsilankė LIPOR objekte Baguim do Monte (Rio Tinto), kur susipažino su integruotais regioninio lygmens atliekų prevencijos ir žiedinės ekonomikos sprendimais.

20. pav. Vizitas São Felix da Marinha

Susitikimai sustiprino partnerių bendradarbiavimą ir suteikė vertingų įžvalgų, pritaikomų tobulinant atliekų prevencijos politiką.

2. Projektas „Green Minded Cooperation“

Projektas finansuojamas Interreg Lietuva – Lenkija programos lėšomis

Projekto tikslas - didinti visuomenės aplinkosauginį sąmoningumą atliekų mažinimo srityje

Projekto biudžetas – 711 846,66 Eur (iš jų tenkanti dalis UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrui – 389 812,50 Eur)

Projektas įgyvendinamas su partneriu iš Lietuvos - Alytaus miesto savivaldybės administracija ir Partneriu iš Lenkijos - Suvalkų miesto savivaldybės administracija. Alytaus miesto savivaldybės administracija pagrindinis šio projekto partneris.

Laukiamas pokytis, kurį padarys projektas - Atliekų prevencijos ir atliekų tvarkymo sprendimai sumažins neigiamą žmogaus veiklos poveikį aplinkai, leis didinti visuomenės aplinkosauginį sąmoningumą atliekų mažinimo srityje, ugdys gyventojų, ypač vaikų ir jaunimo, atsakingo vartojimo įgūdžius.

Projekte bendradarbiauja 45 organizacijos: Alytaus miesto savivaldybė, Suvalkų miestas, UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras, 30 vaikų darželių (15 iš Alytaus ir 15 iš Suvalkų) ir 12 mokyklų (6 iš Alytaus ir 6 iš Suvalkų). Įgyvendinant projektą bendrai kuriami Atliekų prevencijos sprendimai ir parengtas miesto atliekų mažinimo valdymo sprendimas, kuris bus taikomas praktikoje.

Projekto partneriai daugiausia dėmesio skirs atliekų prevencijos etapui ir kai kuriems naujiems tvarkymo sprendimams. Reikia plėsti abiejų projektų miestų žinias apie veiksmingus miestų atliekų prevencijos būdus ir mokymosi patirtį, daugiausia dėmesio skiriant naujosios kartos švietimui. Projektas "Green Minded Cooperation" suvienys 2 tarpvalstybinius miestus tarpregioniniam keitimuisi patirtimi apie miestų atliekų prevencijos praktiką, ypatingą dėmesį skiriant maisto atliekų mažinimui ir perdirbimui. Projektas yra novatoriškas, kadangi sustiprins tarpvalstybinę miesto atliekų prevenciją (didins pasienio gyventojų, ypač vaikų, informuotumą), išplės savo taikymo sritį, įtraukiant įvairias atliekas, išplečiant maisto atliekų surinkimą, perdirbimą ir panaudojimą) ir padės sukurti atliekų mažinimo metodą (strategiją), skirtą jauniausios kartos ugdymui ir įgūdžių formavimui.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2025 m.:

2025 metais buvo tęsiamas projekto „Green Minded Cooperation“ įgyvendinimas, siekiant didinti visuomenės aplinkosauginį sąmoningumą, skatinti atliekų prevenciją ir stiprinti Alytaus bei Suvalkų miestų bendradarbiavimą.

1) Įgyvendinti inovatyvūs techniniai sprendimai:

- ✓ Maisto atliekų surinkimo sistema. Įsigytas maisto atliekų surinkimo automobilis su integruota svėrimo įranga, leidžiančia mažinti transportavimo išlaidas, trumpinti aptarnavimo laiką, tiksliau vykdyti atliekų apskaitą bei kontrolę ir užtikrinti higieniškesnes surinkimo sąlygas
- ✓ Išmanioji konteinerių sistema. Dešimtyje konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių sumontuoti išmanieji užraktai, mišrių atliekų konteineriuose įdiegti atliekų užsipildymo davikliai. Surinkti duomenys naudojami efektyvesniam atliekų tvarkymo planavimui ir sprendimų priėmimui.

21. pav. Krovininis maisto atliekų surinkimo automobilis

2) Edukacinės ir inovatyvios veiklos:

- ✓ Virtualios realybės filmas. Sukurtas virtualios realybės filmas „Responsible Shopping“ („Sąmoningas apsipirkimas“). Filme per personažus Mainuką, Bakteriją ir Kipį pristatomi atsakingo vartojimo, ekologinių pasirinkimų ir tvarumo principai. Filmą parengtas lietuvių ir anglų kalbomis. Įsigyta 30 vnt. virtualios realybės akinių edukacinėms veikloms vykdyti. Šios priemonės sudaro galimybes mokiniams interaktyviai pažinti žiedinės ekonomikos ir atliekų prevencijos principus.
- ✓ Interaktyvios priemonės. Įsigytos ir naudojamos interaktyvios rūšiavimo lentos, interaktyvios (grojančios) šiukšliadėžės. Šios priemonės pagerino edukacinę aplinką ir padidino mokinių įsitraukimą.

3) Strateginis bendradarbiavimas, seminarai ir kūrybinės dirbtuvės:

- ✓ 2025 m. suorganizuota 10 kūrybinių dirbtuvių ir atliekų prevencijos seminarų Alytaus ir Suvalkų moksleiviams, kurių metu jie gilino žinias apie tvarumą, rūšiavimą bei atsakingą vartojimą ir kūrė darbus iš įvairių atliekų. Veiklos skatino atliekų mažinimą, perdirbimą, tvarų vartojimą bei stiprino tarpmokyklinį bendradarbiavimą.
- ✓ Teiktos konsultacijos rengiant atliekų mažinimo strategiją, pritaikytą švietimo įstaigoms.
- ✓ Dalyvauta rengiant bendrą strateginį dokumentą „Residents Waste Strategy“, numatantį atliekų surinkimo ir prevencijos sprendimus Alytuje ir Suvalkuose: dalyvauta ekspertų grupių susitikimuose, teiktos pastabos bei pasiūlymai ir užtikrintas praktinis strategijos turinys.

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

3. Projektas „Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Prienu r. ir Birštono savivaldybėse“

Projekto tikslas - efektyviai sutvarkyti susidarančias atliekas – laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, didinti pirminį rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, atliekų pakartotinį naudojimą, taip pat mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį Alytaus regione.

Projekto aprašymas -Projektu sprendžiama nepakankamai išvystytos rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros problema, dėl kurios per daug atliekų patenka į mišrių komunalinių atliekų srautą ir yra šalinamos sąvartyne ar nukreipiamos deginimui. Nors mišrių atliekų kiekis pastaraisiais metais kasmet mažėja apie 7–9 proc., morfologiniai tyrimai rodo, kad mišrių atliekų sraute vis dar yra reikšminga dalis perdirbamų medžiagų, ypač plastiko pakuočių (didelę jų dalį sudaro LDPE plėvelė).

Efektyvus rūšiavimas turi vykti kuo arčiau atliekų turėtojo. Atskiro maisto atliekų surinkimo plėtra leidžia sumažinti mišrių atliekų kiekį, pagerina jų rūšiavimo galimybes ir mažina tvarkymo kaštus, augant šalinimo bei deginimo įkainiams. Todėl būtina toliau plėtoti infrastruktūrą ir stiprinti gyventojų švietimą atliekų prevencijos bei rūšiavimo klausimais.

Projekto biudžetas – 775 469,33 Eur

Europos Sąjungos lėšomis finansuojama – 659 148,93 Eur (85 proc.).

ARATC lėšos – 116 320,40 Eur (15 proc.).

ARATC veiklos Projekte:

- ✓ Esamų konteinerinių atliekų surinkimo aikštelių išplėtimas maisto atliekų, žaliųjų atliekų ir tekstilės atliekų surinkimo konteineriais;
- ✓ Individualių maisto atliekų surinkimo konteinerių įsigijimas;
- ✓ Didelių ir kitų atliekų surinkimo aikštelės įrengimas Stakliškėse;
- ✓ Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių atnaujinimas komunalinių biologinių, tekstilės, pavojingųjų atliekų surinkimo priemonėmis;
- ✓ Daiktų keitimosi punktų (Mainukų) atnaujinimas;
- ✓ Viešinimo kompanijai atliekų prevencijos ir tvarkymo temomis, bei poreikių ir lūkesčių analizės atlikimui.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2025 m.:

- ✓ 2025-01-25 pasirašyta projekto finansavimo sutartis.
- ✓ Atlikti viešieji pirkimai ir sudarytos sutartys dėl konteinerių įsigijimo, aikštelių projektavimo ir rangos darbų bei „Mainukų“ modernizavimo Prienuose. Modernizuotas Birštono didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikštelėje esantis Mainukas.
- ✓ Modernizuotas Birštono didelių gabaritų atliekų aikštelėje veikiantis „Mainukas“.

4. Projektas „Komunalinių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros plėtra Alytaus regione“

Projekto biudžetas – 2 235 294,12 Eur

Europos Sąjungos lėšomis finansuojama – 1 900 000,00 Eur (85 proc.).

ARATC lėšos – 335 294,12 Eur (15 proc.).

Projekto tikslas - efektyviai sutvarkyti susidarančias atliekas – laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo, didinti pirminį rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, paruošimą pakartotiniam naudojimui, perdirbimą, atliekų pakartotinį naudojimą, taip pat mažinti sąvartyne šalinamų atliekų kiekį Alytaus regione, didinti gyventojų sąmoningumą užtikrinant efektyvų gamtos išteklių naudojimą ir tvarų gyvenamosios aplinkos puoselėjimą.

Projekto aprašymas -gyvendinant projektą Alytaus miesto, Alytaus rajono, Druskininkų, Lazdijų rajono ir Varėnos rajono savivaldybėse bus plečiamos ir modernizuojamos konteinerinės atliekų surinkimo aikštelės, įrengiant atskirus maisto atliekų surinkimo konteinerius. Individualių namų gyventojams bus išdalinti maisto atliekų surinkimo konteineriai, taip sudarant galimybes efektyviau atskirti biologines atliekas nuo mišrių komunalinių atliekų srauto.

Projekte taip pat numatyta:

- įrengti didelių gabaritų ir kitų atliekų surinkimo aikšteles Krosnoje ir Marcinkonyse;
- įsigyti tekstilės atliekų surinkimo konteinerius;
- atnaujinti rūšiavimo centruose veikiančius daiktų mainų punktus „Mainukas“;
- aprūpinti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles tekstilės, biologinių ir pavojingųjų atliekų surinkimo priemonėmis.

Svarbi projekto dalis – viešinimo ir edukacinės veiklos atliekų prevencijos ir rūšiavimo temomis. Jos skirtos didinti gyventojų informuotumą, skatinti atsakingą vartojimą ir aktyvesnį įsitraukimą į rūšiuojamąjį atliekų surinkimą.

Įgyvendinus projektą bus sustiprinta regiono atliekų tvarkymo sistema, sumažintas mišrių komunalinių atliekų kiekis ir prisidėta prie žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimo Alytaus regione.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2025 m.:

- ✓ 2025-10-25 pasirašyta projekto finansavimo sutartis
- ✓ Pradėti projekto veiklų viešieji pirkimai.

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

5. Projektas „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ Nr. 03-002-J-0001-J13-00425, kurio tikslas – skatinti tvarią transporto plėtrą diegiant elektromobilių infrastruktūrą darbovietėse.

Jungtinio projekto „Privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas“ pateikus paraišką Lietuvos energetikos agentūrai pagal paskelbtą kvietimą „Juridinių asmenų privačių elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimas darbovietėse“ paskatino UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centrą suplanuoti įsirengti elektromobilio įkrovimo prieigą (-as).

Jungtinio projekto projektas įgyvendinamas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, finansuojamą Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės „NextGenerationEU“ lėšomis.

Projekto įgyvendinimo metu Karjero g. 2A, Alytaus k., Alytaus r., įrengtos 4 elektromobilių įkrovimo stotelės su 4 prieigomis, turinčios dinaminio galios valdymo funkciją.

Projektui įgyvendinti skirtas Europos Sąjungos finansavimas iki 6647,64 Eur pagal de minimis pagalbos reglamentą.

Projekto įgyvendinimas prisidės prie švaresnės aplinkos kūrimo, sumažins transporto sektoriaus poveikį klimatui bei skatins darbuotojus naudotis aplinkai draugiškesnėmis transporto priemonėmis.

22 pav. įkrovimo stotelės

6. Projektas - „Grynujų elektromobilių įsigijimo juridiniams asmenims skatinimas“, kurio tikslas – mažinti transporto sektoriaus sukeltą taršą ir skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą, atnaujinant įmonės transporto parką 100 proc. elektra varomomis transporto priemonėmis.

UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras, pateikęs paraišką Aplinkos projektų valdymo agentūrai (APVA) pagal paskelbtą kvietimą „Grynujų elektromobilių įsigijimo juridiniams asmenims skatinimas“, įgyvendino projektą ir įsigijo dvi naujas 100 proc. elektra varomas N1 klasės transporto priemones „Renault Kangoo E-Tech Electric“.

Projektas įgyvendinamas pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonę Nr. 10-001-06-01-01 „Skatinti alternatyviųjų degalų naudojimą transporto sektoriuje“.

Projekto įgyvendinimo metu įsigyti 2 nauji 2025 m. gamybos elektromobiliai. Bendra projekto vertė sudarė 67 986,00 Eur su PVM (56 186,78 Eur be PVM).

Projektui įgyvendinti skirtas 8 000 Eur Europos Sąjungos finansavimas (po 4 000 Eur už kiekvieną įsigytą elektromobilį) pagal de minimis pagalbos reglamentą. Likusi projekto dalis finansuota įmonės lėšomis.

Įsigytos transporto priemonės yra visiškai elektrinės (CO₂ emisija – 0 g/km), naudojamos įmonės.

veikloje ir prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo bei aplinkos apsaugos tikslų įgyvendinimo.

Projekto įgyvendinimas prisideda prie įmonės transporto parko modernizavimo, mažina eksploatacines išlaidas ilgalaikėje perspektyvoje, didina veiklos tvarumą bei prisideda prie nacionalinių ir Europos Sąjungos klimato kaitos mažinimo tikslų įgyvendinimo

23 pav. Elektromobilis

7. Projektas Every Bite Counts schools. EBICOS

Projekto įgyvendinimui Europos Komisija skyrė finansinę paramą iš Single Market Programme (SMP) programos lėšų pagal kvietimą Food Waste - support to Stakeholders 2024-2025 (SMP-FOOD-2024-FW-STAKEHOLDERS-PJ)

Projekto partneriai – UAB Ekonominės konsultacijos ir tyrimai (pagrindinis partneris)

Projekto biudžetas – 599 900,00Eur

Iš jų UAB Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras tenkanti dalis (183 482,00 Eur):

Europos komisijos Single Market Programme lėšomis – 91 741,00 Eur (50 proc.).

ARATC lėšos – 91 741,00 Eur (50 proc.).

Apie 50 proc., ARATC biudžeto sudaro darbuotojų darbo užmokestis.

Perteklinis maisto švaistymas Lietuvos mokyklose yra kompleksiška problema, turinti neigiamų pasekmių tiek aplinkai, tiek ekonomikai. Mokyklos susiduria su efektyvumo iššūkiais tiek virtuvėse, ruošiant maistą, tiek valgyklose, mokiniams pietaujant. Ši problema apima kelias sritis:

- Aplinkosauginė – maisto švaistymas prisideda prie perteklinio išteklių naudojimo, didina šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą bei didina atliekų kiekį patenkančią į sąvartynus ar atliekų apdorojimo įrenginius;
- Ekonominė – švaistomas maistas reiškia prarastus finansinius ir žmogiškuosius išteklius;
- Švietimo – mokyklose trūksta sistemingo tvarumo ugdymo. Mokiniai bei personalas dažnai neturi pakankamai žinių ir motyvacijos keisti nusistovėjusius įpročius.
- Duomenų trūkumas – mokyklos neturi aiškių priemonių stebėti ir vertinti maisto švaistymo mastą bei pokyčius.

Ši problema glaudžiai susijusi su Europos žaliuoju kursu, kurio tikslas – pereiti prie žiedinės ekonomikos, skatinti išteklių efektyvumą, bei su Lietuvos nacionaline iniciatyva „Tvari mokykla 2030“, kurios siekis – kurti tvarių mokyklų tinklą.

Spręsti šią problemą padės Alytaus regiono mokyklose įgyvendinamas projektas „EBICOS“. Pasitelkus duomenimis grįstus sprendimus – išmaniąsias svarstyklas maisto atliekoms stebėti, edukacines veiklas ir elgsenos keitimo programas – bus siekiama ne tik sumažinti maisto švaistymą, bet ir ugdyti tvarius bendruomenės įpročius. Projektu kuriama ilgalaikė vertė, aktuali vietos, nacionaliniu ir Europos lygmeniu.

Projekto tikslas – sumažinti maisto švaistymą Alytaus mokyklose, pasitelkiant duomenimis pagrįstus metodus, technologinius sprendimus, ugdymo veiklas ir elgsenos keitimo strategijas.

Konkretūs Projekto tikslai:

- Sumažinti maisto švaistymo apimtį mokyklų virtuvėse ir valgyklose, taikant veiksmingas atliekų mažinimo strategijas.
- Šviesti ir mokyti mokyklų darbuotojus bei mokinius apie tvarios mitybos praktiką, siekiant ilgalaikių elgsenos pokyčių.
- Įdiegti stebėsenos priemones, skirtas matuoti ir stebėti maisto švaistymo mažinimo poveikį.

Projekto rezultatai ir nauda.

1. Maisto atliekų kiekis mokyklų virtuvėse Alytaus regione sumažės 20 %.
2. Maisto atliekų kiekis, kurį išmeta mokiniai valgyklose, sumažės 10 %.
3. Maisto atliekų, susijusių su pasibaigusio galiojimo produktais, sumažės 10 %
4. Mokyklų virtuvės darbuotojams bus organizuojami mokymai, padėsiantys gerinti procesų valdymą ir maisto švaistymo stebėseną.
5. Skaitmeniniai mokymai, skirti elgsenos pokyčiams, padės sumažinti maisto atliekų kiekį mokyklų valgyklose.
6. Parengtas rekomendacijų ir praktinių patarimų rinkinys, skirtas mažinti arba išvengti virtuvės atliekų (pvz., žievelių, maisto odelių, kaulų ir kitų maisto ruošos likučių).
7. Rekomendacijų rinkinys, kaip sumažinti kitas atliekas, susidarancias maisto ruošos metu virtuvėse.
8. Sukurta receptų knyga, pateikianti idėjas, kaip gaminti patiekalus iš maisto likučių.
9. Įgyvendinta bendruomenės šaldytuvo iniciatyva, skatinanti dalijimąsi maistu, kurio nesuvartota.

Informacija apie projekto įgyvendinimą 2025 m.:

- ✓ 2025-07-14 pasirašyta projekto finansavimo sutartis.
- ✓ Atlikta Alytaus regione esančiose ugdymo įstaigose (41 vnt.) susidarancių maisto atliekų analizė.
- ✓ Atrinktos 4 pilotinės ugdymo įstaigos:
 - Druskininkų „Ryto“ gimnazija
 - Prienų „Žiburio“ gimnazija
 - Seirijų A. Žmuidzinavičiaus gimnazija
 - Senosios Varėnos A. Ryliškio pagrindinė mokykla

- ✓ Įvykdytas viešasis pirkimas, pristatytos ir integruotos susidarančių maisto atliekų dirbtinio intelekto svarstyklės.
- ✓ Parengtas skaitmeninio mokymo - žaidimo scenarijaus kūrimo paslaugos.
- ✓ Rengiami nuolatiniai nuotoliniai susitikimai su išmaniųjų svarstyklių tiekėju (technologiniu partneriu), kurių metu analizuojami surinkti maisto atliekų duomenys, jų tendencijos bei registravimo kokybė, tikslinamos atliekų kategorijos. Susitikimų metu taip pat vertinamos procesų optimizavimo galimybės – gamybos kiekių koregavimas, porcijų dydžių peržiūra, meniu planavimo sprendimai, aptariamos elgsenos keitimo rekomendacijos kiekvienai mokyklai individualiai, planuojami tolesni veiksmai ir paskirstomos atsakomybės.

24 pav. Išmaniųjų svarstyklių įdiegimas mokyklose

2026 METŲ VEIKLOS PERSPEKTYVOS

2026 metais Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras toliau stiprins rūšiuojamojo surinkimo sistemą ir plės atskiro atliekų surinkimo tinklą. Pagrindinis dėmesys bus skiriamas maisto, tekstilės, pakuočių ir kitų rūšiuojamuoju būdu surenkamų atliekų kiekių didinimui, nes būtent šiose srityse spėsiai regionui keliami 2026–2028 metų tikslai. Bus siekiama mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekį, plėsti tekstilės konteinerių tinklą, tęsti maisto atliekų surinkimo infrastruktūros plėtrą, įgyvendinti konteinerinių aikštelių atnaujinimo ir išplėtimo projektus, tęsti didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių tinklo plėtrą bei modernizuoti „Mainukų“ infrastruktūrą. Taip pat bus siekiama geriau išnaudoti mechaninio rūšiavimo galimybes, didinti perdirbimui ir pakartotiniam naudojimui paruošiamų atliekų kiekius bei mažinti šalinamų atliekų dalį.

2026 metais daugiau dėmesio bus skiriama ir veiklos kokybei bei valdymui. Numatyta stiprinti kontrolės ir analitinės funkcijas, plačiau taikyti skaitmenizavimo ir duomenų analizės sprendimus, tobulinti savitarną ir klientų aptarnavimą, didinti paslaugų prieinamumą gyventojams ir įmonėms bei ieškoti sprendimų, leidžiančių stabilizuoti sistemos kaštų augimą.

Kartu su regiono savivaldybėmis bus tikslinami regiono ir savivaldybių atliekų prevencijos ir tvarkymo planai, o prioritetinės priemonės bus formuojamos pagal faktinius 2025 m. atliekų srautus, savivaldybių atotrūkį iki siektinų rodiklių ir problemines atliekų grupes. Sprendimai dėl papildomų technologinių investicijų bus priimami tik įvertinus jų ekonominį ir technologinį pagrįstumą.

2026 m. veiklos prioritetai

2026 metais Bendrovė didžiausią dėmesį skirs šioms kryptims:

- rūšiuojamojo surinkimo didinimui;
- maisto ir tekstilės atliekų surinkimo plėtrai;
- pakuočių atliekų surinkimo stiprinimui;
- konteinerinių aikštelių optimizavimui ir plėtrai;
- kontrolės, analitikos ir duomenimis grįsto valdymo stiprinimui;
- IT sprendimų ir savitarnos plėtrai;
- kvapų mažinimo ir gaisrų prevencijos priemonių įgyvendinimui.

Taip pat bus vertinama galimybė plėtoti atskirą higienos priemonių atliekų surinkimą iš gyventojų, pirmiausia nagrinėjant pilotinio projekto įgyvendinimo alternatyvas.

ALYTAUS REGIONO
ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS

